

လူသားဆန်သော လူ့အသိုက်အဝန်းဆီသို့

Social Garden

သုတ ရသ လှူဒါနယျာဉ်

အမှတ် ၂၊ မတ် ၂၀၁၉ Contact us www.facebook.com/socialgarden2018/

အန်ဂျီအို ဝန်ထမ်း

ကပ်ထားမိသော တံဆိပ်များ

စစ်သားတွေကိုချစ်ရင်

အာရကန်နီးစ် ဒေးစ်-
ရခိုင်ပြည်မှ နေ့ရက်များ

ပင်ဝါးရုံလေးငယ်ငယ်
ရှင်သန်ကြပါစေ

Kang Lyeth
March 10, 2019

“ကြောက်နေပို့ထက် ချစ်ပို့က ပိုအရေးကြီးတယ်”

Social Garden Magazine (SGM) လူမှုရောင်စုံ ပန်းဥယျာဉ်ကို အယ်ဒီတာများအဖြစ် လင်းငယ်၊ ချမ်း၊ ထိုက်အောင်လှိုင်း၊ ထူးအိမ်ခနဲ၊ အိမ်ဝေးငှက်ငယ် (ကပတ) တို့က ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်ထားကြပါတယ်။

မျက်နှာဖုံး သရုပ်ဖော်ကတော့ ကောင်းမြတ်ထွန်းရဲ့ လက်ရာပါ။

ထုတ်ဝေခြင်းကိုတော့ အခမဲ့ အဖြစ် အွန်လိုင်း

<https://www.facebook.com/socialgarden2018> မှာဖြန့်ချိပါတယ်။

SGM ဟာ အကျိုးစီးပွား ဦးစားမပေးသည့် လူငယ်များအတွက် "အခမဲ့"

သုံးလတကြိမ် မဂ္ဂဇင်းဖြစ်ပြီး

စေတနာဖြင့် စာမူချီးမြှင့်ပေးကြသော ဆရာ၊ ဆရာမများကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း

မှတ်တမ်းတင်ပါတယ်။ SGM တွင် ဖော်ပြထားသော စာမူများသည် မူလ

စာရေးသူများ၏ မူပိုင်ဖြစ်ကြောင်း လေးနက်စွာ အသိပေးလိုပါတယ်။

၁ အယ်ဒီတာ လက်ကွက်

၃ - ၉ ကာတွန်း အထွေထွေ

ရာဇာသာစည်၊ ပန်းမြို့သူ၊ G3 နဲ့ 4K

ကဗျာ ရေစီး

၁၁	အန်ဂျီအို ဝန်ထမ်း	ပျူသား
၁၂	ခို နားစရာ	နေဘုဏ်းဝေ
၁၃	စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်	LN
၁၄	ခေတ် လူငယ်	ဖိုးပုလဲ(အညာမြေ)
၁၅	ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း	အောင်နိုင်ဦး (လယ်ယား)
၁၆	ငါပြန်လာခဲ့မယ်	ချောမွှေး
၁၇	သီးခြားဖြစ်တည်မှုတွေနဲ့ အလိုမတူတဲ့အဓမ္မတွေဟာ ရေသောက်မြစ်ရှည်ခဲ့တယ်	ဟန်နီဆစ်
၁၉	ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို မသိခဲ့ဘူး	ဂိုးဂိုး(မောရမြိုင်)
၂၁	ဒီပို့စ်ကို ရှယ်ပါ	မူပိုင်မေ
၂၃	လူမမာပြယုဂ်	နေလွဏ်းအိမ်

ဆောင်းပါး၊ သဘောထားအမြင်

၂၅	ခရီးသွားခြင်းဟာ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့အဓိကလား	ဆဏ်းဝင်းအောင်
၂၇	ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတဲ့လား အပိုင်း ၂	4 G
၃၂	တစ်နိုင်ပရဟိတ	အဂ္ဂလူ
၃၅	ကျွန်တော်နှင့် စာဖတ်ဝါသနာ	ငြိမ်း(ပဲခူး)

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်

“စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်

လူသားတွေလို ချစ်ခင်ပါ။ ယူနီဖောင်းကို မေ့ထားပါ

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်

သူတို့လည်း မသေချင်ရှာတာ သိပါ

မင်းချစ်သလို သူတို့လည်း ဘဝကို ခင်မင်တွယ်တာ”

အက်ဆေး

၃၉	ပင်ဝါးရုံးလေးငယ်ငယ် ရှင်သန်ကြပါစေ	ခိုင်စစ်သွီး
၄၂	လက်များ	ကျော်ကျော် (မြရည်စမ်း)
၄၆	ငှက်ကလေးသို့	နိရောဆာန်
၅၀	ကပ်ထားမိသော တံဆိပ်များ	တိမ်ညိုသွေး

ဝတ္ထုတို

၅၃	စိတ်စွဲအမြင်လွှမ်းသော	လင်းငယ်
၅၈	သစ်သီးပုပ် တစ်လုံးရဲ့ ရာဇဝင်	ချမ်း

၆၃ စာအုပ်အညွှန်း

ဘာသာပြန်

၆၅	သေခြင်းတိုးတဲ့ ပိုးဖလံ .	ဝင်းသူည

သရော်စာ

၆၈	အာရကန်နီစစ် ဒေး - ရခိုင်ပြည်မှ နေ့ရက်များ	သာဒုတ်

ငါ့ကို ထိရင် လုံးဝ ခေါင်းငုံ့မခံဘူးဆိုတဲ့ လေလုံးထွားတတ်တဲ့ ကိုကိုမမတွေလည်း “လူကြီးရှေ့ ဟုတ်ကဲ့ ကွယ်ရာမှာ အတင်းတုတ်မဟဲ့” ဆိုတဲ့ စိတ်ထားလေးတွေအစား “ငါ့ရဲ့ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုပိုင်ခွင့်ကို ငါ့ဘာသာ စည်းကမ်းတကျနဲ့ ကျင့်သုံးနေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘယ်သူမှ ကြောက်စရာမလိုသလို မလေးမစား လုပ်စရာမလိုဘူး” လို့ ပြောင်းလဲ တွေးတော နိုင်ကြပါစေဟု တိုက်တွန်းရင်း - **4 G - ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတုံ့လား အပိုင်း ၂ စာ . . ၂၆**

အနိုင်ကျင့်သူနဲ့ အနိုင်ကျင့်ခံရသူ ဘက်နှစ်ဘက်မှာ အနိုင်ကျင့်ခံခဲ့ ရသူတွေဟာ လွယ်လွယ်နဲ့ မမေ့တတ် ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်သိခဲ့ရ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွေးဖွားကြီးပြင်းရာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ သမိုင်းစာမျက်နှာတွေ ပေါ်မှာဆိုရင်လည်း ထပ်တူကျ သမိုင်းတွေ ထုနဲ့ဒေးဆိုတော့ ဝေဒနာအသစ်တွေဟာ သမိုင်းကို ပြန်ပြန်သစ်စေမယ် ထင်ပါတယ်။ - **ကျော်ကျော် (မြရည်စမ်း) - လက်များ စာ . . ၄၁**

အယ်ဒီတာ့ လက်ကွက်

“လူငယ်များကို စာလျော့ဖတ်ကြပါဟု တိုက်တွန်းချင်ပါသည်။”

ကျနော်တို့ခေတ်ကို စာမဖတ်တဲ့ လူငယ်တွေရဲ့ ခေတ်လို့ ပြောတာ မကြာခဏ ခံရသည်။ အထူးသဖြင့် စာအုပ်ပုံထဲမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့တဲ့ အသက်ကြီးကြီး သူတွေဆီကဖြစ်သည်။

တကယ်ရော ကျနော်တို့ စာမဖတ်ကြဘူးလား။ အချက် နှစ်ချက်ဖြင့် ဆွေးနွေးလိုသည်။

နံပါတ်တစ် စာဖတ် မဖတ် မပြောခင် သူတို့ပြောတဲ့ စာဆိုတာ ဘယ်လို စာကို ပြောတာလဲ။ သူတို့ခေတ်မှာ စာဆိုတာ စာအုပ်ထဲမှာဘဲ ရှိတဲ့အရာ။ ဒါဆိုရင် ကကြီး ခခွေးကနေ ရှုပ်ထွေးပွေလီတဲ့ စာအုပ်အထူးကြီးတွေအထိ စာပဲလား။

ကျနော်က ဘာကောင်မှ မဟုတ်တဲ့အတွက် ဘယ်လိုဟာကိုမှ စာလို့ခေါ်သဟေ့လို့ အဓိပ္ပါယ်တွေ ဖွင့်ဆိုပြရန် မစွမ်းသာပါ။

ပြဿနာက အဲ့ဒီမှာ စတာပဲ ဖြစ်သည်။ ဘယ်ဟာသည် စာဟု သြဝါဒ ချွေချင်ကြသော ဆရာကြီးများအတွက်တော့ ဒါမှ စာကွဟု ဆိုကာ သူတို့ကြိုက်သော၊ သူတို့ ဖတ်ခဲ့ဖူးသော စာလောက်ကိုသာ စာဟု မြင်ကြသည်။

ကျနော်တို့ ခေတ်မှာတော့ အင်တာနက်ရှိသည်။ ယခုဆိုလျှင် ဖေ့စ်ဘွတ်ဆိုသည့် အရှုပ်ထုပ် လူမှုကွန်ယက်ကြီး ရှိနေသည်။ သတင်းအတင်း ဝက်ဘ်ဆိုဒ်တွေက သောင်းချီသန်းချီ။ ထိုအခါ စာရေးထားသော ဖတ်စရာနေရာတွေ အလွန်များသည်။ ဘာသာစကား ကျွမ်းကျင်လျှင် အခြားဘာသာ စကားဖြင့် ရေးသားထားသော စာများကို အလွယ်တကူပင် ဖတ်၍ရသည်။ ခေတ်၏ တောင်းဆိုချက် ကလည်း ကျနော်တို့ များများသိမှ ရမည်။ အချက်အလက် များကို များများ မှတ်သားထားနိုင်ရမည်။ ထိုအခါ ကျနော်တို့သည် မျက်လုံးကို စာလုံးများနဲ့ မခွာနိုင်

ဖြစ်လာကြသည်။ တစ်ခုပဲ ရှိသည် ကျနော်တို့ ဖတ်သော စာများသည် အထက်ကပြောခဲ့သည့် စိုးရိမ်ပူပန်တတ်သော လူကြီးများ ပြောသည့် စာမျိုးမဟုတ်တော့။ ကျနော်တို့ နားလည်သော စာသည် သူတို့ နားလည်ထားသော စာများနှင့် အဝေးကြီး ဝေးခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

နံပါတ်နှစ်အဖြစ်တော့ အချိန်နဲ့ ဖတ်ရမည့် စာ ပမာဏကြားက မျှချေဖြစ်သည်။ သောင်ပင်ရိပ်တွင် စာတစ်အုပ်ဖြင့် အေးအေးလူလူ စာဖတ်နေခြင်းသည် အတိတ်၏ အသွင်သဏ္ဍာန်ဖြစ်ပြီး ယခုခေတ်တွင်တော့ အေးအေးလူလူ စာဖတ်ခွင့်ရခြင်းသည် အထူးအခွင့်အရေး သဖွယ် ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ရသမျှ အချိန်လေးတွေ အေးအေးလူလူတွေ့တောကာ ဖတ်ရသည့် စာများကို လူတွေ လက်တွန့်လာကြခြင်း ဖြစ်မည်။ သို့သော် တချိန်ထဲမှာပဲ စာတွေတော့ အငန်းမရ ဖတ်နေကြဆဲ ဖြစ်သည်။

စာတွေဖတ်လွန်းပြီး (တနည်း အချက်အလက်တွေ အများကြီး ရထားပြီး) အေးအေးလူလူ ပြန်လည် တွေးတော စဉ်းစားရန် မချိန်မပေးမိတော့သည့်အခါ စာ အဆိပ်သင့်တော့သည်။ ယခုခေတ်လူငယ်များသည် စာ အဆိပ်သင့်ခြင်း၊ စာ အစာမကျေခြင်းကြောင့် မအီမလည် ဖြစ်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် စာများ လျော့ဖတ်ကြပါဟု တိုက်တွန်းလိုက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ တွေးတော သုံးသပ် ငြင်းခုံဖို့အတွက် အချိန် နည်းနည်း ပိုပေးကြပါဟု ထပ်ဆင့် တိုက်တွန်းလိုလှသည်။

သုတရသ လူမှုဥယျာဉ်အနေဖြင့်လည်း အစာမကျေ ဖြစ်စေမည့် စာများကို မကျွေးမိစေရန် အထူးဂရုစိုက်လျက် ဝါသနာအရ လက်တကမ်းအရောက် တင်ဆက်နေပါသည်။ သို့ပေသော်ငြား အစာမကျေဖွယ်ရာများ ပမာဒလေ ခလေသော် အီးမေးပို့၊ မက်ဆေ့ဂျီပို့ကာ သံချောင်း ခေါက်လိုက်ပါ ဟုသာ ကြိုတင် အသိပေးထားပါရစေ။

မက္ခရာဗယ်လီရဲ့ အဆိုကို

အခုပဲ ငါ ပြောင်းပြန် လှန်ပစ်မယ်

“ကြောက်နေဖို့ထက် ချစ်ဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်”

“ကြောက်နေဖို့ထက် ချစ်ဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်”

“ကြောက်နေဖို့ထက် ချစ်ဖို့က ပိုအရေးကြီးတယ်”

မောင်အောင်ပွင့်

ကာတွန်း

မရှောင်ရင် လွတ်သဟေ့

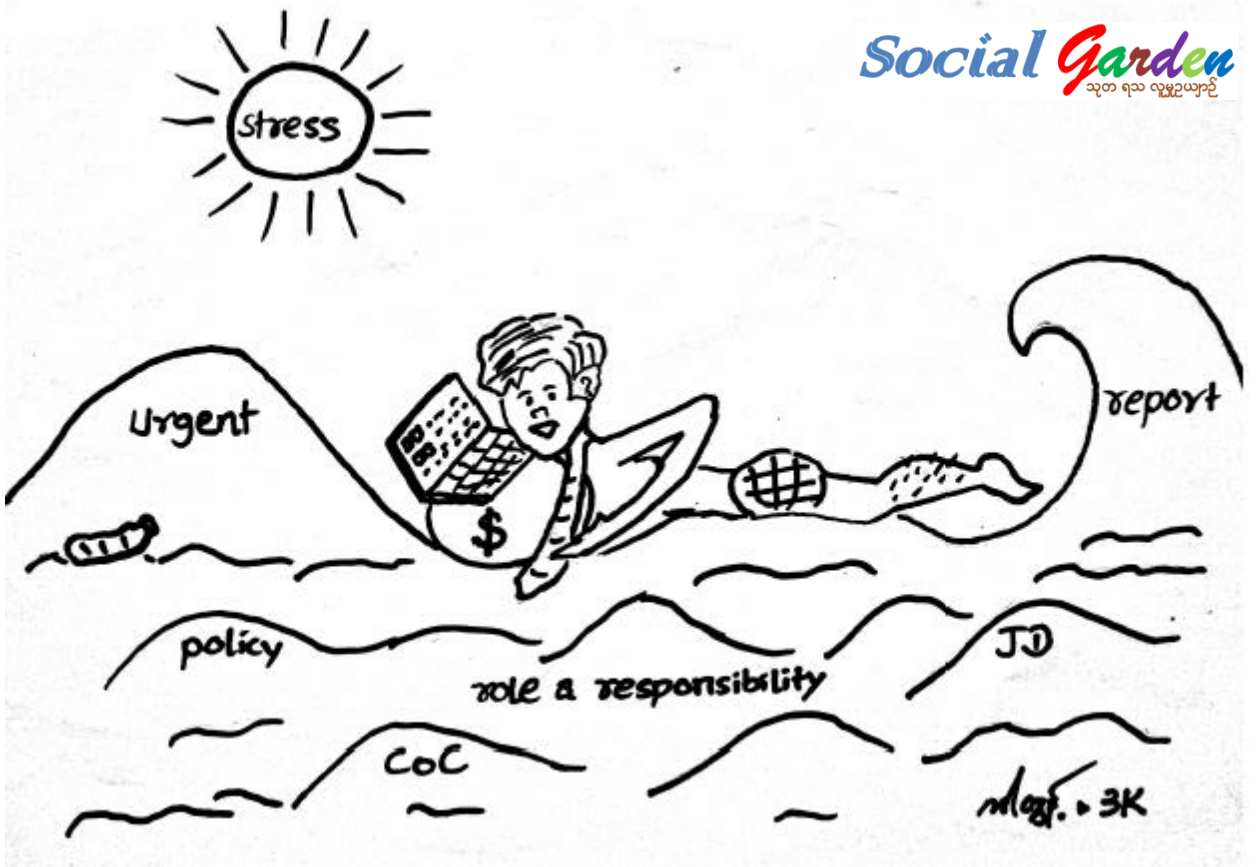
ကာတွန်း: G3

ကန့်ကွက်ပြိုက်မယ်

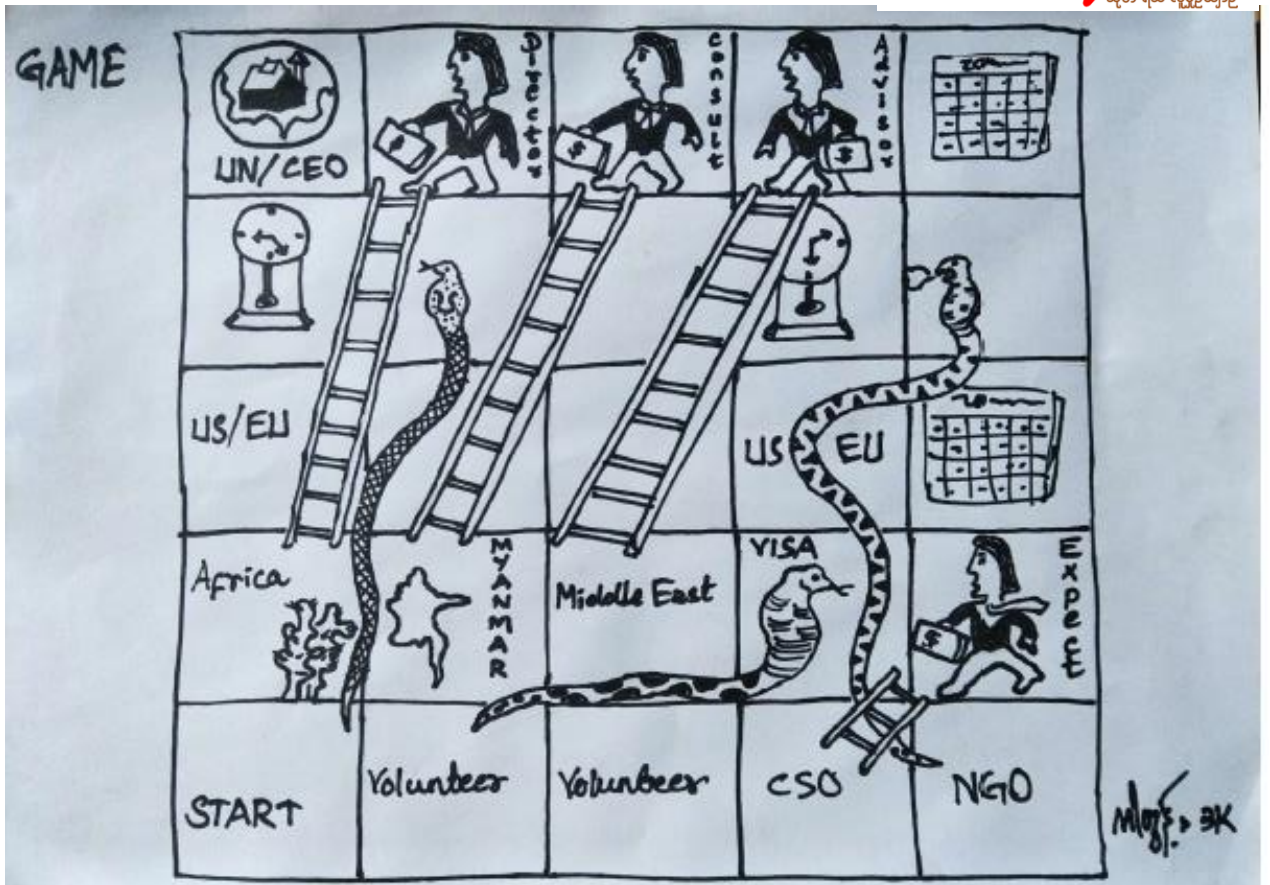
ကာတွန်း ရာဇာသာစည်

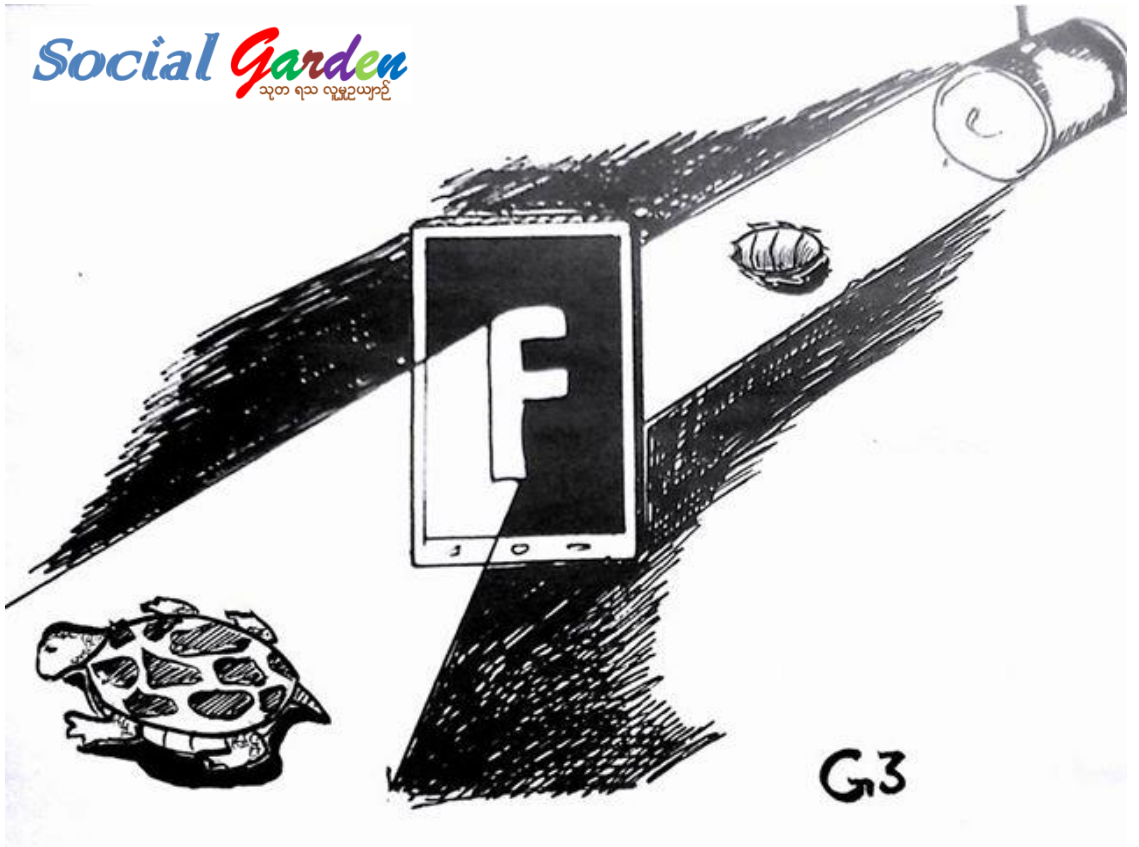
တာဝန်ပင်လယ်ထဲက လူသားချင်းကူသမား

ကာတွန်း: 3K

ကျော်နည်း: ခွဲနည်း: နိဿရည်း:

ကာတွန်း: 3K

စွမ်းတဲ့ ဖွဲ့တတ်

ကာတွန်း G3

လက်စွမ်းပြ ပါရစေ

ကာတွန်း ပန်းမြို့သူ

Social Garden
သုတ ရသ လှူညွှန်

ကျွန်ကဒါစားလို့ဦး

ငါကဒါပြောလို့ဦး

ဒေး ဒီမှာနှင်တို့ ဒါတွက်
အဆဲတစ်လို့ဦး

ရာဇာသာစည်

ဆဲကြစို့ဟေ့ ..

ကာတွန်း ရာဇာသာစည်

Photo: Eain Way

love

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

အန်ဂျီအို ဝန်ထမ်း

အစိမ်းရောင်ဆန်ဆန်

လူတွေကြားထဲမှာ

လူးလွင့် မျောပါရင်း

.....

အမှန်တရားရယ်

ဂုဏ်သိက္ခာရယ်ကို

မျက်စောင်းလာထိုးတယ်.

.....

လွယ်မလား

လူကသာ ဘာကောင်မှမဟုတ်တာ

အဲ့နှစ်ခုမရှိရင်

မနက်ဖြန် ငါ့သေပြီ ။

#ပျူငြား (၁၆.၁၂.၂၀၁၈)

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ခို နားစရာ

ဘယ်နေရာမှာနေနေ နေပျော်သေပျော်စိတ်ကလေးနဲ့
ဘယ်နေရာမှာစားစား စားပျော်သောက်ပျော်စိတ်ကလေးနဲ့
ငါတို့ဟာ ခြေချစရာလေးရှိရုံ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်တဲ့စိတ်နဲ့

ခိုစာသည်ကြီးရဲ့ အစာဗန်းရှေ့မှာ
အုပ်စုဖွဲ့စားသောက်ကြတယ် ။

လူ့ရဲ့စာနာစိတ်ဟာ ငါတို့ဝမ်းကို ဖြည့်တင်းပေးတဲ့ နေရာ
ကံဇာတာမသိ ၊ ရက်ရာဇာမရှိတဲ့ တောင်ပံတစ်စုံနဲ့
တစ်ခါတစ်ရံ လေဟုန်စီးတယ်
တစ်ခါတလေ တောင်ပံခတ်တယ်

လုံခြုံမှုမရှိတဲ့အရပ်မှာ ငါတို့အသက်ဓာတ်ကို ဖွင့်ပြီးပျံရင်း
ခိုစာသည်ကြီးရဲ့ အစာဗန်းရှေ့မှာ
အုပ်စုဖွဲ့စားသောက်ကြတယ် ။

အရိပ်ခိုဖို့ အရိပ်မရှိတဲ့ မြို့
အဆင်ပြေသလို တိုက်ကြိုတိုက်ကြားမှာ အသိုက်ဖွဲ့
ခိုစာသည်ကြီးပက်ကြတဲ့ ပြောင်းဖူးစေ့မှာ ခိုလှုံ
လူလိုမသိနိုင်တဲ့ ကိလေသာစိတ်နဲ့ မေထုန်မှီဝဲ

ညနေဆို မိသားဖသားပီပီ အိပ်တန်းမပြန်မီ

ခိုစာသည်ကြီးရဲ့ အစာဗန်းရှေ့မှာ
အုပ်စုဖွဲ့စားသောက်ကြတယ် ။

ညောင်သီးစားပြီး လေးသံနားမထောင်မိရာက စလို
အမျှဝေခွင့်မရလိုက်တဲ့ မိတ်ဆွေတွေရယ်
သာဓုခေါ်ခွင့်မရလိုက်တဲ့ သူငယ်ချင်းတွေရယ်

ဝိညာဉ်လည်းပျောက် ခန္ဓာလည်းရောက်မလာတဲ့
ညီအစ်ကိုတွေရယ်

ထီးကျိုးစည်ပေါက် ရန်သူ့လက်ကျရောက်မှန်းမသိတာ ငါတို့

ခိုစာသည်ကြီးရဲ့ အစာဗန်းရှေ့မှာ
အုပ်စုဖွဲ့စားသောက်ကြတယ် ။

မြို့ရဲ့ ပလက်ဖောင်းပေါ် ခြေချမိရာက အစ
ငါတို့အငမ်းမရ စားသောက်မိရာက အဆုံး
နောင်တရစရာ တစ်ဆုံးနဲ့

ခိုစာသည်ကြီးရဲ့ စာဗန်းအောက်က အိတ်ထဲမှာ

ငါတို့အသက်တွေ တဖျပ်ဖျပ်ခါရင်း လွတ်မြောက်မှုကို ရှာလို့
... ။ ။

#နေဘုဏ်းဝေ

If you love your soldiers

If you love your soldiers,
 Don't send them to war.
 If you love your soldiers,
 Work for peace & justice. There is
 more death in war than peace.
 If you love your soldiers,
 Understand structural violence.
 Death of the soldiers starts long
 before the battlefield.
 If you love your soldiers,
 Love them as human beings. Not their
 uniforms.
 If you love your soldiers,
 Know that they do not want to die. They
 love life like you.
 If you love your soldiers,
 Understand the agriculture policy & its
 effects.
 If you love your soldiers,
 Go to a drought-stricken village. A
 village plundered for coal,
 That is where the fodder for your
 jingoism grows.
 If you love your soldiers.
 Read history. Have there been
 parallels? Striking!
 If you love your soldiers
 Take a breath before you bay for more
 blood,
 Who will fight the war of revenge? Will
 you?
 Can you love the farmer? The daily
 wager? The poor & the oppressed?
 Then you have already loved the soldier,
 without the uniform.

ဘာသာပြန် - LN

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 တိုက်ပွဲတွေဆီ မပို့ပါနဲ့.
 စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ တရားမျှတမှုအတွက် ကြိုးပမ်းပါ
 စစ်တိုက်ရတဲ့အခါ သူတို့ ပိုသေကြတယ်လေ
 စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 ဖွဲ့စည်းပုံကြောင့် ဖြစ်တဲ့ အကြမ်းဖက်မှုတွေ¹ ကို နားလည်ပါ
 စစ်သားတွေ ကျဆုံးရတဲ့ အကြောင်းအရင်းဟာ
 တိုက်ပွဲတွေ မတိုင်ခင် ပဝေသဏီကပင် စတင်တာ

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 လူသားတွေလို ချစ်ခင်ပါ
 ယူနီဖောင်းကို မေ့ထားပါ
 စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 သူတို့လည်း မသေချင်ရှာတာ သိပါ
 မင်းချစ်သလို သူတို့လည်း ဘဝကို ခင်မင်တွယ်တာ
 စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 မြေယာပေါ်လစီနဲ့ သက်ရောက်မှုတွေ လေ့လာ
 စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 မိုးခေါင်ရေရှား ရွာကလေးဆီ သွားပါ
 ကျောက်မီးသွေး ထုတ်ရာ ရွာကလေးဆီ လည်ပတ်ပါ
 အဲ့နေရာတွေကမှ မင်းရဲ့ မျိုးချစ်စိတ်ကို အစာသွပ်ပေးမှာ

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 သမိုင်းစစ်စစ်ကို ဖတ်ပါ
 မျှော်ပြိုင်လို အဖြစ်အပျက်တွေအကြား
 အံ့ဩဘနန်း ဖြစ်နေမလား

စစ်သားတွေကို ချစ်ရင်
 သွေးကြွေးမဆပ်ခင် အသက်တစ်ချက် ရှိုက်လို့ နားလိုက်ပါ
 သွေးစွန်းမယ့် ကလဲ့စားစစ်ကို ဘယ်သူတိုက်လိမ့်တော့မလဲ။
 မင်းရော တိုက်အုံးမလား။

လယ်သမားတွေကို ချစ်နိုင်သလား
 နေ့စား လုပ်သားတွေကို ချစ်နိုင်သလား
 ဆင်းရဲသားနဲ့ အဖိနှိပ်ခံတွေကို ချစ်နိုင်သလား
 ဒါဆို မင်းဟာ
 ယူနီဖောင်း မဝတ်တဲ့ စစ်သားတွေကို ချစ်နေမိပြီးသား။
 Source : [Somath Mukherji's Past](#)

¹ structural violence

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ခေတ် လူငယ်

ယနေ့ခေတ်ဝယ်

တို့လူငယ်များ၊ လောင်းကစားနှင့်

ဘိန်းစားဆေးသောက်၊ လူစိတ်ပျောက်ကာ

ငါသာလူမိုက်၊ ဒုစရိုက်တွင်

တုမိုက်မည့်သူ၊ မရှိဟူ၍

ဂုဏ်ယူဝံ့ကြား၊ ဒုက္ခများသည်။

ယနေ့ခေတ်ဝယ်

ခင်ပျိုမယ်တို့

ခေတုဆေးကို

သူတို့ဆောင်ပြီး

ဂုဏ်ဝံ့ကြွယ်ရေး

ဘိုးဘေးဆုံးမ

လှဖို့အရေး

လွန်ဘေးဖြစ်အောင်

လူ့ဘောင်အလယ်

အရှက်ဝေးကာ

မကြောက်ကြပြီ။

ယနေ့ခေတ်ဝယ်

ကလေးငယ်တိုင်း၊ မိဘသိုင်းရဲ့

ဝိုင်းဝန်းမြှောက်ကြ၊ မဆုံးမတော့

ပေါ့ရော့အတွေး၊ အပ်စာမွေးဖြင့်

ကလေးအများ၊ ကျောင်းပျင်းသွားကာ

တဏှာရမက်

သူတို့ဖက်၏။

မကောင်းတာပြင်

သင်၏စွမ်းအား

ကြိုးစားအားခဲ

အောင်ပွဲဝင်မယ်

ကောင်းရာမြင်၍

ထုတ်ကာကြားဖို့

သတ္တိ နှစ်ဖြင့်

တို့လူငယ်။

။

#ဖိုးပုလဲ(အညာမြေ)

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ပြည်သူ့ ဝန်ထမ်း

အုပ်တစ်ချပ်ဖြင့်

လပ်သောနေရာ

ငါတို့ပါဝင်

အလှဆင်မည်။

သဲတစ်ပွင့်ဖြင့်

သင့်သောနေရာ

ငါတို့ပါဝင်

အလှဆင်မည်

ဣဿမာန၊ ခဝါချ၍

ပူမျှအေးတူဖေးမကူပါ

တူကွရှင်းပင်း၊ အချင်းချင်းလေ

နှင်းအပ်ဝန်တာ၊ ကျေပွန်ဖို့၊

တစ်စိတ်တစ်ဝမ်း ထမ်းဆောင်စို့၊

#အောင်နိုင်ဦး (လယ်ယား)

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ငါပြန်လာခဲ့မယ်

လူတွင်ကျယ် ပါးစပ်ထဲမှာ
 ကဗျာကို ကွမ်းလိုဝါးပြီ
 သီချင်းတွေ အိမ်ပေါ်ကဆင်းသွားသတဲ့
 အရိုးပေါ်အရေတင် မက်ဒေါ်နားတွေလည်း
 ဒီဘက်ခေတ်ရဲ့ ဖက်ရှင်ဖြစ်မယ်
 ဘလက်ကော်ဖီညနဲ့
 ချစ်ခြင်းပဲစကားများနေတဲ့
 ချာလီချက်ပလင်တွေ
 ခံစားချက်ကို ရေစုန်မျောလိုက်ပြီ
 အလွမ်း ဆိုတာ
 ရေတင်လား... ရေကျလား..
 ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောတွေလို

ရေကြည်ရာ ကျောခိုင်းခဲ့တယ်
 ပျော်ရာမှာ မနေရပေမယ့်
 တော်ရာမှာနေခဲ့ရကြောင်းကို
 ကိုယ်ရပ်ဌာနေ'သီချင်းကို ဆိုရင်
 ဟောဒီ ပင်လယ်လှိုင်းကြမ်းကြမ်းမှာ
 ချစ်သောကဗျာတွေ တရိပ်ရိပ်ဖိတ်အန်ကျလို့
 ဒဏ်ရာရ အိပ်မက်မြစ်တစ်စင်းပေါ်
 လမင်းကြီးက မေးတင်နေတုန်း
 စိတ်နဲ့ဝေးနေရတဲ့ ဝေးနေရတဲ့ငါ မြို့လေးဆီ
 တစ်သွေးတစ်မွှေး လှမှ
 ငါပြန်လာခဲ့ပါမယ်...။

#ချောမွေ့

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

သီးခြားဖြစ်တည်မှုတွေနဲ့ အလိုမတူတဲ့အမွေတွေဟာ ရေသောက်မြစ်ရှည်ခဲ့တယ်

"အရည်ပြားတွေပေါ် ဘယ်လိုဘဲကာလာတွေတင်တင်

ဘဝဟာ ပန်းချီကားတစ်ချပ်မဖြစ်စေဘူး"

အဆိပ်တစ်ခွက် ပျားရည်တစ်ခွက်

ဒီအဆိပ်ခွက်ထဲ ပျားရည်တွေပေါင်းမိတော့ အဆိပ်ဘဲဖြစ်ခဲ့တယ်

ဒီပျားရည်ခွက်ထဲ အဆိပ်တွေသွန်မိတော့လဲ အဆိပ်တွေဘဲရခဲ့တယ်

ပင်လယ်တွေနဲ့ စကားဆိုကြည့်တော့

မုန်တိုင်းတွေဘဲ ကခုန်ထွက်လာတယ်

စောက်ကျိုးကိုနဲ့ရော

"ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာ ...

ပျံသန်းနေတဲ့ငှက်တွေကိုကြည့်ကြည့်နေတတ်တဲ့

စာခြောက်ရုပ်တစ်ကောင်လောက်တောင် မစစ်မှန်ဘူး"

ဟိုး ရှေးရှေးတုန်းကလမ်းတွေပေါ်မှာတော့ သစ်ရွက်သေတွေ ပန်းအသေတွေနဲ့ နမိတ်အသေတွေပြည့်နေခဲ့တာပေါ့

ဘယ်လိုပင်ဖြစ်ပါစေတော့

ဒီခြေထောက်တွေကိုယုံကြည်လို့ မျက်လုံးတွေပေါ်အဝတ်စည်းခံပြီး ကြိုးတန်းပေါ်လမ်းလျှောက်ရမယ့်ရက်စွဲတွေတော့ရှိနေသေးတယ်
မဟုတ်လား

နောက်နောင် အတိတ်တွေကို ပြန်ပြောင်းသတိရတဲ့အခါ

နာရီတွေကို အပြစ်တင်ဆဲဖို့ မသေချာတော့ဘူး

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ကျေးဇူးပြု ပြီး အဲ့ဒီဇာတ်လမ်းတွေကို ကန့်လန့်ကာမဆွဲချလိုက်နဲ့အုံး
ဒီဖလင်ကားချပ်တွေပေါ် ခင်ဗျားကိုယ်တိုင်လဲ တစ်ခန်းချင်းရှိနေခဲ့တာပဲမဟုတ်လား

လည်ပတ်နေတဲ့ခန္ဓာယန္တရားပေါ်မှာ

ငါတို့ဟာ မြေခွေးခေါင်းစွပ်တွေနဲ့ပေါ့

အလင်းတံခါးခေါက်ဖို့ သူတော်စင်တွေမလိုတော့ဘူး

မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ ချွံနွံသံ ငြူ စူသံတွေဟာ ငါမကြိုက်တဲ့ တေးသွားတွေလိုဘဲ

မျက်ကွင်းညိုမဲမဲတွေနဲ့ အမှောင်ကိုဘဲ တံခါးခေါက်မိနေတယ်

ကမ္ဘာကြီးကဆွံ့အ တိတ်ဆိတ်

ငါအာခေါင်ခြစ် အော်ခေါ်နေတာတောင်ပြန်မထူးခဲ့ဘူး

အစိမ်းသပ်သပ်နဲ့ ချုပ်ရိုးတွေကြားက သန့်ရှင်းတဲ့ငါ့ညောင်တော်ဟာ အကျဉ်းကျခဲ့ရ

ကမ္ဘာနဲ့မေတ္တာမျှဖို့ကြိုးစားခဲ့လည်း

စိတ်အာရုံမှာ သတ်ဖြတ်သေကြေလိုစိတ်ကဲတဲ့ ရေသောက်မြစ်တွေဘဲရှည်ခဲ့ရပြန်တယ်

မနက်ဖြန်တွေမှာ ငါမကြားချင်တော့တဲ့ မြေခွေးခေါင်းစွပ်တွေနဲ့ အသံတွေမရှိတော့ရင်ကောင်းမယ်

"ဒါမှမဟုတ် ..... ငါ့နားတွေမရှိတော့ရင်ကောင်းမယ်"

#ဟန်နိုသစ်

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို မသိခဲ့ဘူး

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

မနက်မနက်ခပ်စောစောထပြီး

အမေကြော်ထားတဲ့ အကြော်စုံတွေ ကုန်အောင်ရောင်းနိုင်ဖို့နဲ့ ကျောင်းသွားဖို့စေဖို့
တစ်လမ်းဝင် တစ်လမ်းထွက် ခြေတိုအောင် ခပ်မြန်မြန်လျှောက်ရမှာတော့သိတယ်

အကြော်တွေမကုန်ခဲ့တဲ့နေ့ဆို

ကျနော့်ကျောပြင်တစ်ခုလုံး အမေရဲ့လက်ဝါးစာမိရင်း ဆဲဆိုအော်ဟစ်ခံရမှာကိုပိုသိခဲ့

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

ညနေတိုင်း ညနေတိုင်း

အဖေသောက်ထားတဲ့ ပုလင်းလွတ်တစ်လုံးကိုင်ရင်း

အဖေထပ်သောက်ဖို့ အရက်ဆိုင်ကိုသွားပြီး အရက်ထပ်ဝယ်ပေးရမှာ သိတယ်

အရက်ဆိုင်က အရက်အကြွေးမရောင်းလိုက်တဲ့နေ့ဆို

ကျနော့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး ထိုးကြိတ်ခံရရင်း ဆဲဆိုအော်ဟစ် ကြိမ်းမောင်းတော့မှာကို ပိုသိခဲ့

ကျနော်အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

အဖေနဲ့အမေ စီးပွားရေး အဆင်မပြေဖြစ်လို့ ရန်ထဖြစ်ကြတဲ့အခါ

အဖေ့ရဲ့ ဒေါသကြီးမှုနဲ့အတူ ကျနော်တို့တွေကို ရိုက်နှက်ဆဲဆိုရင်း အိမ်ကပစ္စည်းတွေ ရိုက်ခွဲချေမှုတ်တတ်လို့

အမေက ညီမလေးကိုချီပြီး အိမ်ပေါ်ကဆင်း

ကျနော်က ဒေါင့်လေးတနေရာမှာ ကြိတ်ငိုရတော့မှာကို ပိုသိခဲ့

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

ချို့တဲ့တဲ့မိသားစုဘဝမှာ မိဘရဲ့အလုပ်တွေပိုင်းကူရလို့

အိမ်စာတွေပြီးအောင် လုပ်သွားနိုင်ပဲ ကျောင်းနောက်ကျသွားတဲ့နေ့ဆို

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

အတန်းပိုင်ဆရာမရဲ့ အပြစ်ပေးမှုက အတန်းဖော်များရှေ့မှာ
ဘောင်းဘီချွတ်အရိုက်ခံရင်း

အတန်းတစ်ပတ် လေးဖက်ထောက် သွားခိုင်းတာမို့

မျက်နှာပူ အရှက်ကွဲ မျက်ရည်ဝဲရတော့မှာကို ပိုသိခဲ့

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ရိုက်နှက်ခံရမှာကို ကြောက်တယ်

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို မသိခဲ့ဘူး

ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း ကြိမ်းမောင်းဆဲဆိုခံရမှာ
ကြောက်တယ်

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

အတန်းထဲက သူငယ်ချင်းတွေရှေ့
အရှက်ကွဲရမှာကိုကြောက်တယ်

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကိုမသိခဲ့ဘူး

ညီမလေးနဲ့ ဝေးသွားရမှာ ကြောက်တယ်

ကျနော်လေ မိဘတွေကိုကြောက်လာတယ်

ကျနော်လေ ဆရာမကိုကြောက်လာတယ်

ကျနော် အိမ်မှာနေရတာကြောက်လာတယ်

ကျနော် ကျောင်းတက်ရမှာကြောက်လာတယ်

ကျနော် ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ရင်ဆိုင်ရမှာကြောက်လာတယ်

အဲဒီအကြောက်တရားတွေက

သူတို့ရဲ့ စိတ်တွေကိုဖိလာ

အဲဒီအကြောက်တရားတွေက

သူတို့ရဲ့ အိပ်မက်တွေကိုပိလာ

အဲဒီအကြောက်တရားများက

သူတို့လေးတွေရဲ့ အနာဂါတ်ကိုပါထိရှသွား

မိဘဆရာပူးပေါင်း ကလေးပညာကောင်းမယ်ဆိုတဲ့စကား

ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်ကြားထဲညှပ်နေတာတော့မကောင်းဘူး

ခေတ်ရဲ့ဒီဇိုင်း ကာလာအနေအထားကိုက

ရှေ့မတက်နိုင်တဲ့ ရှက်ဖယ်အကလို

အက်ကြောင်းထပ်အစွဲတွေကိုလက်သင့်ခံနေကြတုန်း

အဲဒီစနစ်ဆိုးတွေနဲ့ ကလေးတွေရဲ့ဘဝကို
ဘယ်လိုအမြင့်ပို့ကြမှာလဲ

စကားလုံးကြီးကြီးတွေနဲ့ ပါးစပ်အကြီးကြီးတွေပြောတဲ့

နိုင်ငံရဲ့သားကောင်းရတနာလေးတွေ

တွေးခေါ်မျှော်မြင်မှုမရှိတဲ့ မိဘနဲ့ဆရာတွေလက်ထဲမှာတော့

ရတနာလိုသားကောင်းတွေက နွံထဲသာနစ်နေခဲ့ရ

ဒီလိုမလိုလားအပ်တဲ့ ဆဲဆိုကြိမ်းမောင်း ရိုက်နှက်
အပြစ်ပေးမှုတွေ ကြားထဲ

ခုဆိုကလေးတွေရဲ့ အသက်ရှူသံတွေမမှန်တော့

ဂရုစိုက်နားထောင် သေချာလေးနားထောင်

ကျနော် အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို မသိခဲ့ဘူး

ကျနော်အကြမ်းဖက်မှုဆိုတာကို မသိခဲ့ဘူး ။ ။

#ဝိုးဝိုး(မောရမြိုင်)

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ဒီပိုစ်ကို ရှယ်ပါ

ဆယ့်လေးနှစ်သမီးရဲ့ ဘရာစီယာမှာ လေစုပ်စက်တပ်ထားတဲ့ ငါတို့ခေတ်
ငါးနှစ်သမီးရဲ့ ရာသီသွေးမှာ အလိုမတူမှုဆဲလ်တွေ မျိုးပွား
အမည်မပေါ်လိုသူ တရားခံရဲ့ လူသတ်လက်နက် သန္ဓေတားဆေးမှာ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးရှိပါသလား။

မိန်းခလေးတွေ အရှက်လုံဖို့ ဇာတစ်ပွင့် ဖဲတစ်ချပ်နဲ့အုပ်ပါ
နေပူရှိန်ရှိန်လို ကုန်ဈေးနှုန်းမှာ ချည်ဖျင်တစ်ထွာဟာ ခရေတစ်ပွင့်ရဲ့ အလုံခြုံဆုံး သံချပ်ကာ။

ရေစီးရေလာကောင်းလှတဲ့ ငါတို့နိုင်ငံကြီးဟာ ရေစီးကြောင်းထဲ မျောရင်း လှော်ရင်း ကူးခတ်ရင်း
ငါတို့ခေတ်ကြီး တိုးတက်လာ
စာတိုက်သေတ္တာအဖုံးကို ဖုန်ထူထူနဲ့ အုပ်ပြီး စာပို့သမားဟာ စကရင်လေး လက်ပေါ်တင်လိုက်တယ်။

လျှာနဲ့သွားလို အဖေနဲ့အမေဟာ နားထင်နဲ့နားရွက်လို ဝေးသွား
အတိတ်ရဲ့ ခြေရာတွေ မမိမိရီမှာ အော်တိုပေါ်လာတဲ့ငါတို့ခေတ်။
နီးနီးလေးဆိုတာ ငါတို့မသိတဲ့ အဝေးမှာ
ဝေးကွာခြင်းဆိုတာ ငါတို့သတိမထားတဲ့ အနီးမှာ
တကယ်တော့ နီးနီးလေး ငါတို့နီးနီးလေး။

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

ငါတို့ ကံဇာတာ ကောင်းအောင်

ကောပေါက်ဝတ်ရုံအနက်နဲ့ ဆက်စီ(sexy)မယ်တော်ပုံ အိတ်ကပ်ထဲဆောင်ပါ

ထီပေါက်ချင်သလား လူခြောက်လေးကိုရယ်ပါ။

အချစ်မှာလာဘ်ပွင့်မယ် မြွေနှစ်ကောင်ရယ်ပါ။

ကံဇာတာတွေတက်မယ် ကံမြင့်မယ် ဒီပိုစစ်လေးရယ်ပါ။

ငါတို့အမေတွေ စူပါမားကက်ထဲ မသွားတော့ဘူး ဖုန်းနဲ့ဟင်းချက်တယ်

အလုပ်ထဲက အဖေနေ့လည်စာဟာ ဖုန်းထဲက ထွက်ကျလာတဲ့ဟင်းလျာ

စာကြည့်တိုက်ထဲသွားတဲ့ မောင်လေးရဲ့လက်မှာ စစ်ဦးထုပ်တွေ စစ်ဖိနပ်တွေနဲ့စစ်သေနတ်တွေ

ပြောင်းလဲနေပြီ ငါတို့နိုင်ငံကြီး

ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီ ငါတို့နိုင်ငံကြီးလို့ သရဏဂုံလိုရွတ်ပါ။

အစ ဆုံးဖတ်ပြီးလိုက်ခံပါ မန့်မှာအောင်စေကြောင်းစာရေး

သင့်မိတ်ဆွေများထံရယ်ပါ။

စဉ်းစားမနေနဲ့မိတ်ဆွေ အခုပဲရယ်ပါ လိုက်ခံပါ

မတ်လရဲ့ ၆ ရက်နေ့မှာ တိုက်ပွဲဝင်မဲ့ သူရဲကောင်းတို့အတွက်

အောင်နိုင်စေကြောင်း စိတ်မှာမှတ်

ဒီပိုစစ်ကို ရယ်ဖြစ်အောင်ရယ်ပါ။

#မူပိုင်မေ

23.2.19 (SAT)

လူမှု ဥယျာဉ် ကဗျာ

လူမမာပြယုဂ်

ခုနစ်လနဲ့ဖွားခဲ့တဲ့ဘင်္ဂါဖွားတစ်ယောက်
 အသက်ရှူသံတွေဟာ နားကြပ်ထဲက တိုးတိုးဝင်လာ
 စူးအောင့်အောင့် နှစ်ပိုင်းတစ်ပိုင်းနေ့ရက်များ
 ရွာကဦးလေး ကင်ပွန်းတပ်လိုက်တာက "လူမမာ"
 ဆေးမသုံးဘဲ ဆေးရုပ်ပေါက်နေတဲ့ရုပ်
 ဂီလာနုခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ဘားဆွဲ ဝိတ်မ
 အိပ်ရေးပျက်ရင်း ကော်ဖီခွက်ထဲ နှစ်ဝင်ခဲ့တယ်
 လေတိုက်ရင် ဖျားတယ် မိုးရွာရင်ဖျားတယ်
 ပျော်လည်းဖျား ပျင်းလည်းဖျား
 ဂရုစိုက်ချင်စိတ်တောင် ဆေးသားတွေပြယ်ပြယ်လာ
 TB, ASO နဲ့ ချောင်းတဟွတ်ဟွတ်
 နှလုံးမကောင်းတဲ့ သေမင်းတမန် စာမေးပွဲများ

ဆရာဝန်က အိပ်ပျော်ရဲ့လားတဲ့
 ခွေးအူသံတွေတိတ်မှ ခေါင်းချရတဲ့ဘဝ
 မသေသေးရင် မနက်ဖြန်အတွက် မောနေရတဲ့ဘဝ
 ပျော်ပျော်ကြီးတော့ မအိပ်နိုင်ခဲ့ပါဘူး
 တစ်နေ့ ခုနစ်နာရီအိပ်မှဆိုရင်
 ဘဝတွေ အမြီးအမောက်တည့်မှာမဟုတ်
 ကြက်မတွန်ခင် မျက်နှာသစ် မေတ္တာပို့
 မိုးရွာ နှင်းကျလည်း ဝရန်းသုန်းကား
 ဒီဇာတ်လမ်းရဲ့ ဇာတ်ဝင်ခန်းတွေဟာ ကြမ်းတယ်
 အားလုံးဟာ သင်္ခါရပါပဲ
 ဘာမှမရသေးရင်တော့ သင်္ခါရကိုခေါက်ထားရဦးမယ်။
 #နေလွှာအိမ်

Photo: Maung Maung Oo

ဆောင်းပါး
သဘောထား အမြင်

ခရီးသွားခြင်းဟာ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့အဓိကလား

■ ဆက်စဉ်အောင်

ခရီးသွားခြင်းဟာ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့အဓိကလား

မိမိတို့တတွေ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အမှုကိစ္စတို့ကို ပြောဆိုလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် အဓိကနှင့်သာမည ကွဲပြားပါစေဟု ရှေး လူကြီးသူမတို့က ဆုံးမပါသည်။ အရေးကြီးသည့် အကြောင်းအရာနှင့် အရေးမကြီးသည့် အကြောင်းအရာတို့ကို ခွဲခြားသိနား လည်ကြဖို့ ဖြစ်ပါသည်။

ခရီးဆောင် မြန်မာအဘိဓာန်တွင် ဖွင့်ဆိုထားသည်မှာ အဓိက (နာမ်) အရေးကြီးသော၊ အရေးပါသော၊ လိုရင်းဖြစ်သော အရာ၊ သာမည (နာမဝိသေသန) အထူးမဟုတ်သော၊ သာမန်ဖြစ်သော ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ စကားလုံး နှစ်ခုစလုံးမှာ ပါဠိစကားလုံး များလည်း ဖြစ်ကြသည်။

နိစ္စဓူဝ ထိတွေ့ ပတ်သက်ကြရသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်တို့တွင် အချို့က အဓိကကျ၍ အချို့က သာမညအရေးအရာများသာ ဖြစ်ချေမည်။ အရာရာသည် အဓိကချည်း မဟုတ်သကဲ့သို့ သာမည ချည်းလည်း မဟုတ်ပါပေ။ လေးလေးနက်နက်ဖြင့် ပြုမူဆောင်ရွက်စရာများကို အဓိကစာရင်းထဲ သွတ်သွင်းကာ ဂရုတစိုက် လုပ်ကိုင်ကြရမည် ဖြစ်သလို ပေါ့ပေါ့ပါးပါး သဘောထားရမည့် ကိစ္စဝိစ္စတို့ကိုမူ သာမညစာရင်းထဲ

ထည့်သွင်းကာ မလေးပင်စေဘဲ အေးဆေးသက်သာစွာ ဆောင်ရွက်သွားကြဖို့ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

ဤတွင် စာရေးသူအဓိက ဆွေးနွေးတင်ပြလိုသည့် အချက်မှာ နေရာတကာ ရောက်လေရာရာတွင် မျက်စိနောက်လောက် အောင် တွေ့မြင်နေရသော လက်ကိုင်ဖုန်းများဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း ကိစ္စ ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ခေတ်ကာလတွင် လူတိုင်းနီးပါး လက်ကိုင်ဖုန်းများကို ကိုယ်စီ အသုံးပြုနိုင်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကားများကို တောရောမြို့ပါ ပိုင်ဆိုင်နိုင်လာကြပြီလည်း ဖြစ်ပါသည်။ လမ်းများသည်လည်း ယခင်ကထက် ကောင်းမွန်လာကာ ဒေသအနှံ့သို့ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိပါသည်။ အကျိုးဆက် အားဖြင့် ပြည်တွင်း ခရီးသွားများ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးတက်များပြား လာနေ သည်။

ခရီးသွားခြင်းသည် အလွန်ကောင်းမွန်သော အလေ့တစ်ခု ဖြစ်ပါ၏။ မရောက်ဖူးသေးသော နယ်မြေအရပ်ဒေသ အသစ်သို့ ရောက်ရသည်။ မြင်ကွင်းအသစ်များ တွေ့မြင် ကြည့်ရှုရသည်။ ဒေသထွက် အစားအစာများ မြည်းစမ်းခွင့် ရကြသည်။ ဒေသခံ တို့၏ လူမှုစရိုက်၊ လူမှုဘဝ အလေ့အထ များကိုလည်း လေ့လာခွင့် ရရှိကြပါသည်။ မိမိတို့

ခရီးထွက်ကြသည့် ရောက်ရာဒေသ
ဝန်းကျင် အခြေအနေတို့အပေါ်
စိတ်ဝင်စားမှု နည်းပါးကာ
ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အမှတ်တရ
ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့က အဓိက
ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။

အရပ်ဒေသနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ကာ တူညီချက်၊ ကွဲလွဲချက်များ
ကိုလည်း ရောက်တုန်း ရောက်ခိုက် စောင့်နိုင်ကြပါသည်။

ဤသည်တို့အပြင် ခရီးသွားခြင်းသည် စိတ်ကို လန်းဆန်း
တက်ကြွစေပါသည်။ အမြင်ကိုလည်း ကျယ်စေပါသည်။
စိတ်ပျော်ရွှင် ကြည်နူးမှုကိုလည်း ပေးစွမ်းနိုင်ပါသည်။
အတွေးအမြင် အသစ်များ၊ အတွေ့အကြုံ အဆန်းများ
ကိုလည်း တစ်ပါတည်း ရရှိခံစား နိုင်ကြပါသည်။

ခရီးထွက်ကြပုံမှာ မျိုးစုံရှိပါသည်။ မိသားစုလိုက်
ထွက်ကြသည်။ သူငယ်ချင်း၊ မိတ်ဆွေ၊ အပေါင်းအသင်းတို့
စုပေါင်း၍ ထွက်ကြသည်။ ဌာနဆိုင်ရာ ရုံး၊ ကုမ္ပဏီ၊
အဖွဲ့အစည်းလိုက် ထွက်ကြသည်။ ကျောင်း၊ သင်တန်း
အလိုက်လည်း ထွက်ကြသည်။ ရပ်ရွာ အိမ်နီးနားခြင်းတို့
စုပေါင်း၍ ထွက်ကြသည်မျိုးလည်း ရှိပါသည်။

တချို့က ကိုယ်ပိုင်ကားနှင့်၊ တချို့က ကားစင်းလုံးငှားနှင့်၊
တချို့က ဘုရားဖူးကားနှင့်၊ တချို့က လိုင်းကားနှင့်၊ တချို့က
ရထား နှင့်၊ တချို့က လှေ သင်္ဘောနှင့်၊ တချို့ကတော့
လေကြောင်း နှင့် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ခရီးထွက်ကြလေသည်။

တဖန်ခရီးထွက်ကြသည့် ရည်ရွယ်ချက်များကလည်း
အမျိုးမျိုး ရှိကြသေးသည်။ ဘုရားဖူးခရီး၊ လေ့လာရေးခရီး၊
အပျော်ခရီး၊ စိတ်အပန်းဖြေခရီး၊ အနားယူခရီး စသည်ဖြင့်
ကွဲပြားခြားနားမှု ရှိကြပါသည်။

သို့သော် ယနေ့ခေတ်ကာလ ခရီးထွက်ကြသည်ကို လေ့လာ
ကြည့်သည့်အခါ အဓိကနှင့်သာမည ကွဲလွဲနေသည်ကို
တွေ့မြင်နေရပါသည်။ ခရီးထွက်ကြသည့် ရောက်ရာဒေသ
ဝန်းကျင် အခြေအနေတို့အပေါ် စိတ်ဝင်စားမှု နည်းပါးကာ
ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အမှတ်တရ ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့က အဓိက
ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ ထို့ကြောင့် ရောက်သည့်နေရာ
ရှုကြည့်ပါလေ။ သူသူငါငါ၊ ကြီးကြီးငယ်ငယ်၊ ပျိုပျိုအိုအို တို့မှာ
မိမိတို့ သွားလာ လည်ပတ်ကြသည့် နေရာကို
သိပ်စိတ်မဝင်စား၊ ဘယ်နေရာတွင် ဖုန်းဖြင့်ဓာတ်ပုံရိုက်လျှင်

လှမည်လဲဆိုသည်ကိုပဲ အထူးတလည် စိတ်ဝင်စားနေကြ
သည်။

ဖြစ်သင့်သည်မှာ သွားရောက်လည်ပတ်ရာ နေရာ၊ ဝန်းကျင်၊
အဆောက်အအုံ စသည်တို့ကို လေ့လာစူးစမ်းသင့်ပေသည်။
သို့ တည်းမဟုတ် ၎င်းနေရာတို့၏ အလှအပ၊ ထူးခြားမှု၊
ဆန်းကြယ် မှု စသည်တို့ကို ကြည့်ရှုခံစားသင့်ပေသည်။
ဤသည်တို့ကို အဓိကထား၍ ပြီးမှ ရောက်ရှိကြောင်း
အမှတ်တရအနေနှင့် ဓာတ်ပုံ မရိုက်သင့်ပေဘူးလား။
ယခုတော့ဖြင့် မဟုတ်ပါပြီ။ ဘယ်နေရာရောက်ရောက်
ဓာတ်ပုံရိုက်ဖို့က အဓိကဖြစ်ကာ ကျန်ဗဟုသုတ
ဖြစ်ဖွယ်ရာတို့က သာမညအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေပေသည်။

ခရီးတစ်ခု ထွက်သည်ဆိုရာဝယ် ငွေကြေး၊ အချိန်တို့ကို
အရင်း အနှီးပြုရပါသည်။ အဖိုးပေးဆပ်မှုနှင့် ထိုက်တန်
အောင်၊ အဓိပ္ပာယ်အောင်၊ အကျိုးရှိအောင် အသုံးချ
သင့်ပါသည်။ သို့မှသာ ခရီး ထွက်ရကျိုး နပ်ပေမည်။

ထိုသို့မဟုတ်ပါဘဲ ရောက်သည့်နေရာကို စိတ်မဝင်စား၊
ဓာတ်ပုံ ရိုက်ရန်ကိုသာ အဓိကထားနေပါက ခရီးထွက်လာရ
ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပျောက်ဆုံးနေပေတော့မည်။
အကျိုးရလဒ်မရှိပဲ အဆုံးရှုံးကြီး ဆုံးရှုံးရတော့သည်။
အချိန်ကုန်၊ လူပန်းဖြစ်ကာ ငွေကြေးကုန်ကျမှုလည်း
မထိုက်တန်ပေ။ မိမိသွားရောက် လည်ပတ်ရာနေရာသို့
ရောက်သည်ဆိုရုံသာ ရောက်၍ အပြန်ခရီးတွင် ဖုန်းထဲမှ
ဓာတ်ပုံများသာ အဖတ်တင် ကျန်ရစ်သည်။ အခြား မည်သည့်
အကျိုးထူး တစ်စုံတစ်ရာမှ ရရှိခြင်း အလျဉ်း မရှိပေ။
ခရီးထွက်ရခြင်း၏ အနှစ်သာရလည်း ပျောက်ဆုံးခဲ့ရလေပြီ။

ထို့ကြောင့် ခရီးထွက်ရခြင်း၏ အကျိုး၊ အဓိပ္ပာယ်၊
ဘောသဘာဝ၊ အနှစ်သာရတို့ကိုအလေးအနက် အဓိက
ထားရန် သတိဖြင့် ဆင်ခြင်သင့်ပါသည်။ ထိုထိုသော
အဓိကအချက်တို့ကို လျစ်လျူရှုကာ ဘယ်နေရာ
ရောက်ရောက် ဖုန်းကင်မရာဖြင့် ဓာတ်ပုံချည်း ရိုက်နေကြ
လျှင်မူ နေရာမကျလှပေ။ နေရာဒေသ အလှအပကို
လေ့လာခံစားခြင်းနှင့် ဒေသီယဗဟုသုတတို့ကို ရှာမှီးခြင်း
တို့ကိုသာ အဓိကထား၍ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်းကိစ္စကို
သာမညနေရာသာ ထားကြဖို့ တိုက်တွန်းချင်ပါသည်။ သိရှိ
လိုက်နာ နိုင်ကြပါစေကြောင်းလည်း ကောင်းသောမနသီဖြင့်
ဆန္ဒပြုလိုက်ရပါသည်။

■ ဆဏ်းဝင်းအောင်

ဆောင်းပါး

ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတုံ့လား အပိုင်း (၂)

ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ လူ့အခွင့်အရေးတုံ့လား အပိုင်း ၂

SGM အမှတ် ၁ မှာ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု လုပ်ငန်းမှာ လုပ်နေကြတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ ကျင့်ဝတ်နဲ့ ပတ်သတ်ပြီး ရေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအထဲကမှ လွတ်လပ်စွာ ပြောရေးဆိုခွင့် freedom of expression နဲ့ ပတ်သတ်ပြီး အခုလို နည်းနည်းပဲ ရေးခဲ့ပါတယ်။

■ လွတ်လပ်စွာ အငြင်းပွားခြင်း

“နောက်ထပ် ဝန်ထမ်းတွေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကြားမှာ အငြင်းအပွားရဆုံး ကိစ္စကတော့ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် ကိစ္စဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် လူမှုကွန်ယက်မှာ စိတ်တိုင်းကျ ရေးသားခွင့်ကို ပိတ်ပင်တာနဲ့ ပတ်သတ်ပြီး မကျေမနပ် ဖြစ်ကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက်ချင်းရဲ့ လွတ်လပ်စွာ

ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်သလားပေါ့။ မန်နေဂျာတွေ လူကြီးလုပ်သူတွေကလည်း ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ စည်းလွတ်ဝါးလွတ် ပြောဆိုခြင်းဟာ အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပုံရိပ်ကို ထိခိုက်လာနိုင်တာကို စိုးရိမ်ကြပါတယ်။ မြန်မာပြည်လို တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး၊ လူမျိုးတစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတည့်တဲ့ နေရာမှာ ပိုပြီး ဆင်ခြင်စရာတွေ များပါတယ်။ ရှိရင်းစွဲ ပဋိပက္ခအခြေအနေတွေကို ပိုပြီး မဆိုးဝါးစေဖို့ ကန့်သတ်မှုတွေ လုပ်ရပါတယ်။ အခု ခေတ်စားနေတဲ့ Do No Harm principle ဆိုတာဟာ ဒီအတွက်ပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ မထင်မှတ်တဲ့ အပြုအမူလေး တစ်ခုကနေ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းကို ထိခိုက်၊ ကိုယ့်ဆီက အကူအညီ လိုအပ်နေသူကို ထိခိုက်နိုင်ပါတယ်။ ပြဿနာက ဘယ်ဟာက ဘယ်လို အကျိုးအပစ်ရှိတယ်ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ဖို့က သိမ်မွေ့တဲ့ ကိစ္စပါ။ အလားတူပဲ ဝန်ထမ်းတွေ ကိုယ်တိုင်ရဲ့

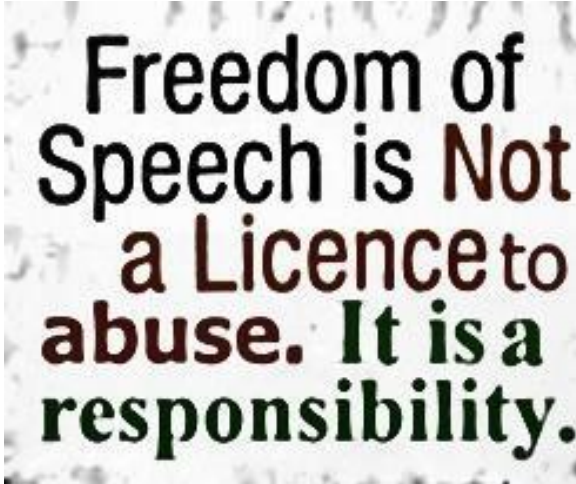
လုံခြုံရေး အခြေအနေရ ကန့်သတ်ရတာမျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ တချို့ဟာတွေကတော့ ဝန်ထမ်းဖြစ်နေလို့ မဟုတ်ဘဲ သာမန် ကိုယ့်ကျင့်သိက္ခာရှိတဲ့ လူတစ်ယောက် မလုပ်သင့်တာတွေပါပဲ။ ဒါတွေကို လူမှုရေး လုပ်ဆောင်တဲ့အဖွဲ့အစည်း၊ ကျင့်ဝတ်ကို လိုက်နာတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေက အထူး အလေးထားပါတယ်။”

အခု အပိုင်းမှာတော့ အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးသွားပါမယ်။

ဒီကိစ္စကို ဆွေးနွေးဖို့ဆိုရင် အရင်ဆုံး လွတ်လပ်စွာ ပြောရေးဆိုခွင့် freedom of expression ဆိုတာ ဘာလဲ သေသေချာချာ နားလည်ရပါမယ်။ ဒါက အခု လက်ရှိ မြန်မာပြည်ရဲ့ အခြားသော ပြဿနာတွေမှာလည်း လွတ်လပ်စွာ ပြောရေးဆိုခွင့်ကို သေသေချာချာ နားမလည်မှုရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေ ရှိနေတာမို့ပါ။ ယေဘုယျ ပြောရရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၂၀၁၀ အရှေ့ပိုင်းမှာ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ဆိုတာ အိမ်မက်ထဲမှာပဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၀ နောက်ပိုင်း ၂၀၁၂ လောက်က စပြီး လူမှုကွန်ယက်တွေ အားကောင်းလာ၊ ဆင်ဆာစနစ်တွေ ဖျက်သိမ်းပြီးတဲ့နောက် ကိုယ်ပြောချင်ရာကို နည်းပေါင်းစုံနဲ့ ပြောခွင့် ရလာပါတယ်။ နှစ်ကာလများစွာ ပိတ်ပင်ထားခဲ့ရတဲ့ လူ့အသိုက်အဝန်း ပီပီ ပြောခွင့်ရချိန်မှာ အကုန်ပြောမယ် ဆိုတဲ့ အနေအထား၊ ပိတ်လွန်းကနေ ပွင့်လွန်းတဲ့ အခြေအနေကို တန်းကူး သွားတာပါပဲ။ ဒီကြားထဲမှာ သင့်တော်တဲ့ ဥပဒေရေးရာ စိတ်ပိုင်း ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုပြင် တည်ဆောက်ဖို့ အချိန်မရခဲ့ပါဘူး။ ဖေ့ဘုတ်ကလည်း မီးထိုးပေးသလို ဖြစ်ပြီး ပြောချင်ရာပြော၊ တစ်ဦးတစ်ဖက်ကို ရန်စောင် ပြောကြရင်း လူမှုပဋိပက္ခတွေကို ဖန်တီးမိကုန်ကြပါတယ်။ အနောက် နိုင်ငံက လူတွေကတော့ အတော်အတန်ကြာမှ ဒါကို သဘောပေါက်ရင်း ဖေ့ဘုတ်ကို ဖိအားတွေ ပေးလာ နေကြပါပြီ။

■ လွတ်လပ်စွာ ပြောရေးဆိုခွင့်

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် Freedom of speech ပဲ ဆိုဆို Freedom of expression ပဲ ပြောပြော သေချာတာကတော့ ပေါက်လွှတ်ပဲစား ပြောခွင့်၊ တပါးသူအား ကိုယ့်စိတ်ရှိတိုင်း စော်ကား ပြောဆိုပိုင်ခွင့် မဟုတ်ဘူးဆိုတာတော့ လက်ခံနိုင်ကြမယ် ထင်ပါတယ်။

လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ကို အခြေခံအားဖြင့်တော့ လူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်းရဲ့ အပိုဒ် ၁၉ မှာ အခုလို ဖော်ပြ ဖွင့်ဆိုထားတယ်။ “လူတိုင်းတွင် လွတ်လပ်စွာ ထင်မြင်ယူဆနိုင်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ဖွင့်ဟဖော်ပြ နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အဆိုပါ အခွင့်အရေးများ၌ အနှောင့်အယှက် မရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ ထင်မြင်ယူဆနိုင်ခွင့် ပါဝင်သည့်အပြင်၊ နိုင်ငံ နယ်နိမိတ်များကို ထောက်ထားရန်မလိုဘဲ သတင်း အကြောင်းအရာနှင့် သဘောတရားများကို တစ်နည်းနည်း ဖြင့် လွတ်လပ်စွာ ရှာယူဆည်းပူးနိုင်ခွင့်၊ လက်ခံနိုင်ခွင့်နှင့် ဝေငှဖြန့်ချိခွင့်တို့လည်း ပါဝင်သည်။”

ဒီအပိုဒ်အရ မိမိတို့ စိတ်ကြိုက် ထင်မြင် ယူဆခွင့်ရှိတယ်။ ဒါကို ထုတ်ဖော်ခွင့်ရှိတယ်။ ထုတ်ဖော်ရာမှာလည်း နိုင်ငံနယ်နိမိတ်တွေ ကန့်သတ်ထားလို့ မရဘူး။ ပြီးတော့ နည်းလမ်းပေါင်းစုံနဲ့ ထုတ်ဖော်ခွင့်ရှိတယ်။ တကယ် လက်တွေ့မှာတော့ ဒါမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါသလားဆိုရင် လူတိုင်း မရနိုင်ဘူးလို့ ပြောရပါမယ်။ အကြောင်းရင်းများစွာ ရှိပါတယ်။

အဓိက အကြောင်းရင်း တစ်ခုကတော့ အာဏာပိုင်သူတွေက လူတွေရဲ့ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ကို ပိတ်ပင်ကြပါတယ်။ စည်းကမ်းနဲ့ ဘောင်ခတ်ချင်ကြပါတယ်။ အထူးသဖြင့် ပြည်သူကို တာဝန်မခံချင်ကြတဲ့ အာဏာရှင် နိုင်ငံမျိုးတွေပါ။ ၂၀၁၀ မတိုင်ခင် မြန်မာနိုင်ငံဟာ အကောင်းဆုံး ဥပမာပါပဲ။

ဒုတိယ တစ်ချက်အနေနဲ့ကတော့ လူတိုင်းက စနစ်တကျ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုဖို့ရာ နည်းလမ်းတွေကို လက်လှမ်း မမှီကြလို့ပါ။ ဒီပြဿနာကို လူမှုကွန်ယက်က အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ဖြေရှင်းပေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အားနည်း နေသေး တာက ဘယ်လို စနစ်တကျ တင်ပြမလဲဆိုတာပါ။ အပြောမတတ်တော့ ဆဲသလိုမျိုး တကယ့် လူတိုင်း သိသင့်တဲ့

ပြဿနာကြီးကို အပြောမတတ်တဲ့အခါ အတင်းပြောတဲ့ အဆင့်လို့ အထင်ခံရပြီး လူတွေ လိုအပ်သလောက် ဂရုမစိုက်တော့တာမျိုးတွေပါ။ တချို့ကျလည်း ပြောချင်လွန်း အားကြီးပြီး တဖက် ကို စော်ကားသလို ဖြစ်ပြီး တရားပြန်စွဲခံရတာတွေ ဖြစ်ကုန်တာပါ။

အခြား တစ်ဖက်မှာတော့ လူတိုင်းက အခွင့်အရေးကို အလွန်အကျွံသုံးဖို့ ဝန်မလေးတတ် ကြပါဘူး။ အထူးသဖြင့် အမှောင်ခေတ်မှာ အကြာကြီး နေလာခဲ့ရတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံလို နေရာမှာ ကိုယ့်ရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်ကို သူတပါးအား မထိခိုက်ဘဲ ဘယ်လို သုံးစွဲရမယ် ဆိုတာ သိသူတွေ နည်းပါးလွန်းပါတယ်။ လမ်းပေါ်တက်ပြီး ဆေးရိုးလှမ်းသလိုမျိုး အရပ်ထဲ မကြာခင်မနာသာ စကားလုံးတွေကိုပဲ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့် အကာအကွယ်နဲ့ ပြောဆိုချင်ကြပါတယ်။ လူတစ်ယောက် ချင်းဆီမှာလည်း ရသင့် ရထိုက်တဲ့ အကာအကွယ် ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ နိုင်ငံသားများ၏ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကို ကာကွယ်တဲ့ ဥပဒေတွေ ပြန်လည် ပြဋ္ဌာန်းရတယ်။ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဘောင်တစ်ခုရှိမယ်။ အဲ့ဒီဘောင်ကို ကျော်ရင် အမှားလုပ်မိတဲ့ သဘော သက်ရောက်မယ်။ ဥပမာ အသရေဖျက်မှု ပုဒ်မမျိုးက နိုင်ငံတိုင်းမှာ ရှိပါတယ်။ လွတ်လပ်စွာ ပြောခွင့်ဆိုပြီး သွားပုပ်လေလွင့် ပြောရင်တော့ ဒီပုဒ်မ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ပါလိမ့်မယ်။ အခုဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း နိုင်ငံသားများ၏ ပုဂ္ဂလိက လွတ်လပ်ခွင့်ကို အကာအကွယ်ပေးသည့် ဥပဒေဆိုတာ ရှိနေပါပြီ။ လေ့လာထားကြစေချင်ပါတယ်။

ဘယ်နေရာ၊ ဘယ်ဘောင်ကို ကျော်ရင် လွတ်လပ်စွာ ပြောတာ မဟုတ်တော့ဘူးလဲ။ အဖြေရခက်တဲ့ မေးခွန်းပါပဲ။ ဒါတွေကို ဘာကြောင့် ပြောရသလဲဆိုရင် လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်ရဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ သဘောကို ပေါ်လွင်စေချင်လို့ပါ။ ပြီးရင် လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု နယ်ပယ်မှာ သက်ရောက်ပုံကို ပြောပါမယ်။

■ ICRC - MSF အကွဲအပြဲ

လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နဲ့ ပတ်သတ်ပြီး အငြင်းပွားကြလို့ပဲ လူသားတွေရဲ့ အတိဒုက္ခတွေကို ကူညီကယ်ဆယ်ပေးတဲ့ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးမှာ နှစ်ခြမ်းကွဲ သွားခဲ့ရပါတယ်။ ဟင်နရီဒူနန်နဲ့

တို့က စတင်ခဲ့တဲ့ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းကြီးဟာ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ ဘိုင်အမ်ဖရာ အဖြစ်အပျက်ကြီး နောက်ပိုင်းမှာတော့ ဝီဝါဒကွဲတွေနဲ့ အငြင်းပွားစရာ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှာ နိုင်ဂျီးရီးယား အစိုးရနဲ့ ဘိုင်အမ်ဖရာ ပြည်နယ် ခွဲထွက်ရေးသမားတွေ စစ်ဖြစ်ကြပါတယ်။ နှစ်နှစ်ကျော် စစ်ပွဲရဲ့ နောက်ဆက်တွဲ အငတ်ဘေးကြောင့် လူပေါင်း ငါးသောင်းကနေ နှစ်သိန်း အထိ သေဆုံးခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ နိုင်ဂျီးရီးယားတပ်တွေဟာ ဘိုင်အမ်ဖရာဒေသကို အပြီးအပြတ်လည်း မသိမ်းပိုက်နိုင်ဘဲ ပိုင်းရိပ်တံဆိပ်ထား ပါတယ်။ ပြင်ပ အကူအညီ မှန်သမျှ ဖြတ်တောက်ထားပါ တယ်။ ဒါကြောင့်ပဲ အငတ်ဘေးဆိုက်ရတာပါ။ အထူးသဖြင့် ဘိုင်အမ်ဖရာဒေသဟာ အဓိက အသားခတ်အဖြစ် နော်ဝေကနေ ငါးခြောက်ကို တင်သွင်းနေရတာကို ပိတ်ပင် လိုက်တဲ့အခါ အသားခတ်ချို့တဲ့ ရောဂါက အဆိုးဆုံး ဖြစ်ပေါ်လာပါတော့တယ်။

နိုင်ငံတကာက အကူအညီ ပေးသူတွေကလည်း ပိတ်ဆို့ထားတာတွေကို ကျော်လွှားပြီး ထောက်ပံ့ရေး ပစ္စည်းတွေ ပေးပို့ကြပါတယ်။ ဒီထဲက တစ်ခုက နိုင်ငံလေပိုင်နက်ကို ချိုးဖောက်ပြီး လေယာဉ်နဲ့ ပစ္စည်းတွေ ချပေးတာလည်း ပါပါတယ်။ ဒီအထဲမှာ ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းတွေနဲ့ အတူ လက်နက်တွေပါ ပို့ဆောင်တယ်လို့လည်း ပြောကြပါတယ်။ နိုင်ငံတကာ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့ကတော့ မြေပြင်မှာ ဆေးရုံတွေ၊ အာဟာရ ထောက်ပံ့ရေးစင်တာတွေ ဖွင့်ပြီး ကူညီပေးပါတယ်။ ဒီလို ကူညီရာမှာ ဝန်ထမ်းတွေကို ဘက်မလိုက်ရေးမှုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်စေဖို့ ခံဝန်ချက် လက်မှတ် ထိုးခိုင်းပါတယ်။ ဘက်မလိုက်ဟု ရပ်တည်ပြ နိုင်မှသာ ဒုက္ခရောက်နေသူတွေကို ကူညီနိုင်ခွင့် နိုင်ဂျီးရီးယား အစိုးရဆီက ရနိုင်မှာ ဖြစ်လို့ပါ။

ပြစ်သစ်ဆရာဝန်တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ဘားနဒ်ကိုချ်နာလည်း ခံဝန်ချက်ကို လက်မှတ်ထိုးပြီး အလုပ်လုပ်တဲ့ ဝန်ထမ်းထဲက တစ်ယောက်ပါ။ လက်တွေ့ မြေပြင်မှာတော့ ကယ်ဆယ်ရေး လုပ်သားတွေဟာ နိုင်ဂျီးရီးယား အစိုးရတပ်ရဲ့ ပစ်မှတ်ထား တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုလည်း ခံရပါတယ်။ နိုင်ဂျီးရီးယား အစိုးရတပ်ရဲ့ အရပ်သားတွေပေါ်မှာ ကျူးလွန်တဲ့ လူသတ်မှုတွေ အငတ်ဘေး သင့်စေမှုတွေကိုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် တွေ့မြင်ရပါတယ်။ ဒါတွေကိုလည်း နိုင်ဂျီးရီးယားအစိုးရ မျက်မာန်ရမှာ စိုးရိမ်တာကြောင့် ဘာမှ

ထုတ်ပြောခွင့် မရခဲ့ပါဘူး။ ကိုချိန်ဟာ ပြင်သစ်ကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ကြက်ခြေနီအဖွဲ့ရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ဝေဖန်ပါတယ်။ မီဒီယာကတစ်ဆင့် လူအများ အာရုံစိုက်အောင် လုပ်ကာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို ဖော်ထုတ်ပါတယ်။ နိုင်ဂျီးယား အစိုးရရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို မျက်စေ့မှိတ် မသိချင်ယောင် ဆောင်ကာ အကူအညီပေးတာ တစ်ခုထဲကိုသာ ရသလောက် လုပ်တာဟာ ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ နှစ်နာမှုကို အမှန်တကယ် ကူညီရာ မရောက်ဘူးလို့ ပြစ်တင်ပါတယ်။ တကယ်လို့ လိုအပ်လာရင် ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ အကျိုးကို ရှေ့ရှုပြီး ထုတ်ဖော် ဝေဖန်တာတွေ လုပ်ရပါမယ်။ ဒီလို လုပ်နိုင်ဖို့ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် လိုတယ်လို့ သုံးသပ်ကြကာ ယနေ့ ကမ္ဘာကျော် နယ်စည်းမထား ဆရာဝန်များအဖွဲ့ (Médecins Sans Frontières - MSF) ရဲ့ ရှေ့ပြေးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါတယ်။ MSF ရဲ့ အဓိက အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်က ထုတ်ဖော်ပြောသင့်တဲ့ အမှန်တရား (motivated truth) ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရမယ့် (speak out) တာဝန် ဆိုတာ ပါဝင်ပါတယ်။

■ ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းပြဿနာ

ပြဿနာက အဲ့မှာ စတင်ပါတယ်။ ဘယ်ဟာက အမှန်တရားလဲ။ ဘယ်မူတွေနဲ့ မှန်တယ်လို့ ပြောတာလဲ။ အမှန်တရားက မျက်နှာစာ တစ်ခုတည်း ရှိသလား။ ကိုယ်မှန်ကြောင်း ဘယ်လို သက်သေပြမလဲ။ တကယ်လို့ ကိုယ်မှန်နေရင်တောင် ဘယ်လို မှန်မှန်ကန်ကန် ပြောဆို နိုင်မလဲ။ စတဲ့ မေးခွန်းတွေ အများကြီး ပေါ်လာပါတယ်။ မေးခွန်းတွေကို အထက်က လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုခွင့်နဲ့ ဆက်စပ် စဉ်းစားနိုင်ပါမယ်။

လက်ရှိ ပြဿနာ တော်တော်များများဟာ A နဲ့ B နဲ့ ပြဿနာဖြစ်။ A က B တွေကို ညှင်းပန်း နှိပ်စက်နေသည် ဆိုတာမျိုးလို မရိုးစင်းတော့ဘာ။ A, B, C နဲ့ D တို့ ပြဿနာ တက်နေကြသည်။ E နဲ့ F ဘေးတီးပေးနေသည်။ အချင်းချင်း

ပတ်ချာလည် သပွတ်အဖြစ်နေကြသည် ဆိုတာမျိုးပါ။ ဒီလို ပြဿနာ အရှုပ်ထုပ်ထဲမှာ မျက်နှာစာ တစ်ခုကို ကြည့်ကာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းဟာ မှားနိုင်ချေ များပါတယ်။ ဒီအတွက် အမှန်အမှားတွေကို ထုတ်ဖော်ပြောခြင်းဟာ ရည်ရွယ်ချက် ကောင်းပင် ကောင်းငြား နောက်ဆက်တွဲ အငြင်းပွားမှုတွေ ကိုတော့ ထပ်ဆင့်ထပ်ဆင့် ဖြစ်စေနိုင်ပါတယ်။ ထိုအတွက် ပြောတိုင်းလည်း မကောင်းဆိုတဲ့ဘက်က အားကောင်း လာပြန်ပါတယ်။

■ လက်တွေ့ဘဝ

လက်ရှိ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားတဲ့ အကူအညီပေးရေး အဖွဲ့အစည်းတွေမှာ လုပ်နေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ အနေနဲ့လည်း ကိုယ့်ဘာသာ မေးရပါမယ်။ ငါ ဒီအခြေအနေ တစ်ခုမှာ အမှားအမှန် (အမှန်တကယ်) ခွဲခြားနိုင်ရဲ့လား။ ခွဲခြားဖို့ လွယ်ပါ့မလား။ အထူးသဖြင့် ဒေသခံ ဝန်ထမ်းလည်း ဖြစ်မယ် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ သတင်းတွေရဲ့ လွှမ်းမိုးခြင်းကိုလည်း ခံရမယ်ဆိုရင် ကိုယ်ယုံကြည်ရာ လက်ခံရာ ဘက်တစ်ဘက်ကို အလွယ်တကူပဲ လိုက်မိတတ်ပါတယ်။ မထင်မှတ်ဘဲ မရည်ရွယ်ဘဲ ကိုယ်ပြောလိုက်တဲ့ စကားဟာ လူမျိုးရေး မုန်းတီးမှုတွေ ကို အားကောင်းစေတဲ့ အမှန်းစကား ဖြစ်သွား တတ်ပါတယ်။ ဒီအခါ ကောင်းကျိုးဖြစ်မဖြစ် မသေချာပေမယ့် ဆိုးကျိုးက အလွယ်တကူ ဖြစ်စေနိုင်လောက်တယ် ဆိုရင်တော့ မပြောတာ ပိုမကောင်းဘူးလား။ ဒါကြောင့် လွတ်လပ်စွာ မပြောခင် ကိုယ်ရောက်နေတဲ့ အခြေအနေနဲ့ နေရာကို သေသေချာချာ နားလည်နေဖို့တော့ လိုပါမယ်။

လွတ်လပ်စွာ ပြောရင် ပြဿနာတွေ ဖြစ်မှာကြောင့် လုံးဝ မပြောသင့်လို့ မဆိုလိုပါ။ အကြောက်လွန်ဖို့ မဟုတ်ပါ။ တကယ်လို့ ကိုယ်မှန်တယ်လို့ ယုံကြည်ရင်လဲ အချက် အလက်နဲ့ ပြောတတ်အောင် လုပ်ပါ။ အကျိုးအကြောင်း ခိုင်လုံအောင် စဉ်းစားပါ။ ပြီးရင် အခြားသူတွေမှာလည်း မတူညီတဲ့ အမြင်တွေရှိတယ်ဆိုတာကို မမေ့ဘဲ ကိုယ်ပြောပြီး ရင် မတူတဲ့အမြင်တွေကို နားထောင်ရုံဖို့ လိုပါမယ်။

တချို့ရုံးတွေကတော့ အကြောက်လွန်ရောဂါ ရကာ ကိုယ့်ဝန်ထမ်းတွေကို ဘာမှ ပြောခွင့် မပေးတာလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါဆိုရင် ကိုယ့်ရုံးထဲမှာ မေးခွန်းထုတ်ဖို့ မကြောက်ပါနဲ့။ မတူတဲ့ အမြင်တွေကို ကိုယ့်ရုံးထဲမှာ ဘယ်လောက်အထိ ပြောခွင့်ပေးထားလဲ ဆိုတာက ရုံးတစ်ရုံးရဲ့ လုပ်ငန်းခွင်အပေါ်မှာ အများကြီး

သက်ရောက်ပါတယ်။ မတူတာတွေကတော့ ရှိနေပါမှာပဲ။ ကမ္ဘာ့ဘိုးအေ အဖွဲ့ကြီးတွေတောင် ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သတ်လာရင် ကွဲပြားကြပါတယ်။ ရုံးတစ်ရုံးအတွင်းမှာ ကွဲပြားတာ ဘာမှ မထူးဆန်းပါဘူး။ အဓိကက ကိုယ့်ရုံးရဲ့ စည်းကမ်းကို သိဖို့နဲ့ လွတ်အောင် ရှောင်တတ်ဖို့ပါပဲ။

တကယ်လို့ ကိုယ့်ဝန်ထမ်းတွေကို လွတ်လပ်စွာ တင်ပြ ပြောဆိုခွင့်မပေးရင် ဘာဖြစ်လာမလဲ။ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ လူ့သဘာဝ အရ လူရှေ့မှာ ပြောခွင့်မရရင် ကွယ်ရာမှာ ပြောကြမှာပါပဲ။ ဒါဟာ ကောလာဟလတွေ လူအများယုံကြည်စေတဲ့ အကြောင်းရင်း တစ်ခုပါပဲ။ ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းကို ခိုင်မာ အားကောင်းစေချင်ရင်တော့ ရုံးတွင်းမှာ ဝန်ထမ်းတွေကို ပြောခွင့်ပေးသလို

ရုံးအပြင်မှာလည်း ဘယ်လို စနစ်တကျ ပြောဆိုသင့်တယ် ပြုမူသင့်တယ်ဆိုတာကို အလေးထား လေ့ကျင့်ပေးကြဖို့ပါပဲ။ ငါ့ကို ထိရင် လုံးဝ ခေါင်းငုံ့မခံဘူးဆိုတဲ့ လေလုံးထွားတတ်တဲ့ ကိုကိုမမတွေလည်း “လူကြီးရှေ့ ဟုတ်ကဲ့ ကွယ်ရာမှာ အတင်းတုတ်မဟဲ့” ဆိုတဲ့ စိတ်ထားလေးတွေအစား “ငါ့ရဲ့ လွတ်လပ်စွာ ပြောဆိုပိုင်ခွင့်ကို ငါ့ဘာသာ စည်းကမ်းတကျနဲ့ ကျင့်သုံးနေတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘယ်သူမှ ကြောက်စရာမလိုသလို မလေးမစား လုပ်စရာမလိုဘူး” လို့ ပြောင်းလဲ တွေးတော နိုင်ကြပါစေဟု တိုက်တွန်းရင်း နိဂုံးချုပ်လိုက်ရပါတယ်။

• 4G

“မေတ္တာထားနိုင်သူသာ ဖြစ်ပါရစေ” - အင်္ဂါတ္တိရသေ့ (ခုဒ္ဒကနိကာယ်၊ အင်္ဂါတ္တိဇာတ်)

Photo: Maung Maung Oo

တစ်နိုင်ပရဟိတ

■ အဂ္ဂလူ

တစ်နိုင်ပရဟိတ

"ပရဟိတ"ဟူသောစကားသည် ယနေ့ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင်ကျယ်စွာ သုံးနေသော စကားဖြစ်ပါသည်။ "ပရဟိတ"ဟုဆိုလိုက်သည်နှင့် သူတပါးအကျိုးဟု အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် သဘောပေါက်မိကြမည်ပင် ဖြစ်သည်။ မှန်ပါသည်။ ပရဟိတဟူသော ပါဠိဝေါဟာရသည် "သူတစ်ပါးအကျိုး" ဟုပင် တိုက်ရိုက် အဓိပ္ပါယ်ရပါသည်။ ပရဟိတစိတ်ထား၊ ပရဟိတစိတ်ဓာတ် စသည်ဖြင့် သုံးနေကြပါသည်။ ပရဟိတစိတ်၏ အခြေခံ တရားကိုယ်မှာ ကရုဏာ ဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ပရဟိတ အဖွဲ့အစည်း များမှာသည် တစ်ကိုယ်တော် သမား ပရဟိတအထိ ပရဟိတ မျိုးစုံ ရှိနေကြပါသည်။

“ပရဟိတလေးလုပ်ချင်တာ အချိန်ကမရ၊ အချိန်ရပြန်တော့ စားဝတ်နေရေးက အဆင်မပြေ” စသည်ဖြင့် ပြောလေ့ရှိကြသော သူများအတွက် “တစ်နိုင်ပရဟိတ” အကြောင်း ပြောချင်ပါသည်။

ပရဟိတဟူသော စကားကို အကြီးကြီးမတေးပဲ ရိုးရှင်းစွာ တွေးကြည့်ပါက တစ်ယောက်ယောက်ကို တခုခု ကူညီလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

“လူကြီးလူငယ်မရွေး လူတိုင်းလိုလို၌ပင် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ မတော်လောဘ၊ မတော်ဒေါသ၊ မတော်မာန၊ မတော်လူသား

အထွေးအမြင်

“ပရဟိတဟူသော စကားကို အကြီးကြီးမတေးပဲ ရိုးရှင်းစွာ တွေးကြည့်ပါက တစ်ယောက်ယောက်ကို တခုခု ကူညီလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။”

မစ္ဆရီယတို့သည် အနည်းအများ ဆိုသလို ရှိတန်သလောက် ရှိနေတတ်ကြသည်ဟု ထင်ပါသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏ သဘာဝပင်။ ထိုသို့ ရှိတတ်ကြခြင်းသည် အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ မိမိကိုယ်ကိုသာ မိမိနှစ်သက်၍ မိမိကိုယ်ကိုသာမိမိ စိတ်ဝင်စား နေတတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ မိမိကိုယ်ကိုသာ မိမိနှစ်သက်၍၊ မိမိကိုယ်၌သာ မိမိ စိတ်ဝင်စားခြင်း ရှိနေလျှင်၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ မိမိမြင်နေ၍၊ မိမိကိုယ်ကိုသာမိမိ ကြားနေရာသည်။ မိမိကိုယ်ကိုသာ မိမိမြင်နေ၍၊ မိမိကိုယ်ကိုသာ မိမိကြားနေလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်ကို အဘယ်မှာ မြင်နိုင်တော့အံ့နည်း၊ ကြားနိုင် တော့အံ့နည်း။

ထိုသို့ဖြစ်လျှင် စာရေးစရာသည် အဘယ်မှာ ရှိတော့အံ့နည်း။ "ထစာရေးဆရာသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မြင်နိုင်၊ ကြားနိုင်ဖို့ လိုအပ်ကြောင်း ဆရာဇော်ဂျီ၏ "စာရေးဆရာနှင့် စာရေးစရာ" ဆောင်းပါးတွင် အထက်ပါအတိုင်း ရေးထားပါသည်။ စာရေးဆရာအတွက် သာမဟုတ်ဘဲ ပရဟိတသမား အတွက်လည်း ထိုအချက်မှာ လိုအပ်သော အချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ကိုယ့်ဘဝ ကိုယ့်အကြောင်းသာ စဉ်းစားနေသောသူသည် ပတ်ဝန်းကျင် ဘာဖြစ်နေသည်ကို စိတ်ဝင်စားမည် မဟုတ်ပေ။ အိမ်နီးနားချင်း ဆေးရုံတက်နေသောသတင်းမှ အစပြု၍ ဘယ်နေရာ ရေကြီး၊ ဘယ်နေရာ မီးလောင်၊ ဘယ်သူတွေ ဒုက္ခရောက်နေကြသည် ဟူသော သတင်းများကိုမသိ။ သိသော်လည်း စိတ်မဝင်စား။ စိတ်ဝင်စားသော်လည်း ကူညီပေးလိုသောစိတ် မရှိပါက ပရဟိတလုပ်ဖို့ ခက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ပရဟိတ၏ အရိုးရှင်းဆုံးအမိပ္ပယ်မှာ သူတပါးကို ကူညီခြင်းပင်ဟု ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ နေ့စဉ်ဘဝ ဖြတ်သန်းမှုလေးများတွင် ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သော တစ်နိုင်ပရဟိတလေးများ စဉ်းစားကြည့်ပါစို့။ ဘတ်စ်ကားစီးဖို့ မှတ်တိုင်စောင့်နေရင်း ကားရောက်လာရာ အသက်ကြီးသော အဖွားကို အရင် တက်ခွင့် ပေးလိုက်ခြင်းသည် ပရဟိတပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဘတ်စ်ကားပေါ်တွင် မိမိထိုင်ခုံနား လာရပ်နေသော ကိုယ်ဝန်သည် အမျိုးသမီးအား ထိုင်ခုံပေးလိုက်ခြင်းသည် ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ တက္ကစီ မောင်းလာသောသူသည် ကလေးလေး လမ်းဖြတ်ကူးနေသဖြင့် ကားအရှိန်လျှော့ ပေးခြင်းသည် ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယုတ်စွအဆုံး အများသုံး အိမ်သာထဲတွင် ဆေးလိပ်မသောက်ဘဲ နေခြင်း၊ မိမိအညစ်အကြေး သန့်ရှင်းအောင် ဆေးကြောခဲ့ခြင်းသည်ပင် နောက်ရောက်လာသူအား စိတ်မညစ်ညူးစေသည့်အတွက် ပရဟိတဟု ခေါ်နိုင်ပါသည်။ သူတစ်ပါးအကျိုး ဆိုသည့် အတိုင်း ကိုယ့်ကြောင့် တပါးသူ အဆင်ပြေသွားအောင် တခုခု လုပ်ပေးလိုက်ခြင်းသည် ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ သော အသေးအဖွဲ့လေးများသည် ပရဟိတ စိတ်ထား၏ အရင်းမူလပင် ဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ မမေ့သင့်ပါ။ ကျွန်တော်တို့သည် နေ့စဉ်ဘဝ ဖြတ်သန်းနေကြရာတွင် "ငါက အရေးကြီးတယ်" "ငါ့ကိစ္စက ပိုအရေးကြီးတယ်" "ငါရမှ ဖြစ်မယ်" စသည်ဖြင့် မိမိကိုယ်ကိုသာ ဗဟိုပြု စဉ်းစား တွေးခေါ်ကြရင်း သူတပါးအတွက် စဉ်းစားခြင်း မပြုမိကြဘဲ ရှိတတ်ကြပါသည်။ တစ်နိုင်ပရဟိတ ဆိုသည်မှာ မိမိ

ကိုယ်တိုင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲက တတ်နိုင်သမျှ သူတပါး အတွက် ကူညီခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ အချိန်၊ ငွေကြေး စသော အရာများ မပါသေးဘဲ ဆိုခဲ့ပါ အရာများကပင် တစ်နိုင် ပရဟိတကို စတင်ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ မမေ့သင့်ပါပေ။

မိမိတစ်ဦးတည်း ပရဟိတထက် တစ်ဆင့်တက်၍ လုပ်လိုသော် ဝါသနာတူ သူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေများ စု၍ လူအများ အတွက် တစ်ခုခု လုပ်ပေးကြခြင်းသည် တစ်နိုင် ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ တက္ကသိုလ်တွင် ဝါသနာတူ ကျောင်းသားများ ပိုက်ဆံစု၊ စာအုပ်များဝယ်ပြီး တခြား ကျောင်းသားများ စာဖတ်နိုင်အောင် စာအုပ်များ ငှားပေးခြင်း သည် တစ်နိုင်ပရဟိတဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်ချင်းများစု၍ မိဘမဲ့ ဂေဟာရှိ ကလေးများအား မုန့်သွားကျွေးခြင်း၊ ပုံပြင်သွားဖတ်ပြခြင်းသည် တစ်နိုင်ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်၍ စဉ်းစားပါက ကျွန်တော်တို့ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် လုပ်နိုင်သော ပရဟိတများ များစွာပင်ရှိပါသည်။ မိမိ လုပ်လိုရာ၊ ဝါသနာပါရာ နယ်ပယ်ကို ရွေးချယ်၍ ပရဟိတ လုပ်နိုင်ပါသည်။ တစ်ချို့က အနာရောဂါ ခံစားနေရသူ များအား ပြုစုကုသပေးရာ၌ ပရဟိတလုပ်သည်။ တစ်ချို့က နာရေးများကို ကူညီသည်။ တစ်ချို့က စစ်ဘေးရှောင် ဒုက္ခသည်များအား ကူညီသည်။ တစ်ချို့က ဆင်းရဲခေါင်းပါး သော အရပ်များသို့သွား၍ ဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်သည်။ တစ်ချို့က ရပ်ကွက်ထဲမှာ အမှိုက်လှည်းသည်။ တစ်ချို့က မည်သည့် အရာဟု မရွေးဘဲ အခါအခွင့်သင့်သလို ကူညီဖေးမကြသည်။ ရွေးခြင်း မရွေးခြင်းမှာ ကျွန်တော်တို့၏ ငွေအား လူအားများနှင့် စိတ်ဆန္ဒအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ပရဟိတ၏

တစ်နိုင်ပရဟိတ ဆိုသည်မှာ မိမိ ကိုယ်တိုင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ထဲက တတ်နိုင်သမျှ သူတပါး အတွက် ကူညီခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

နယ်ပယ်မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံး အကြီးဝင်အောင် ကျယ်ဝန်း ပါသည်။

တစ်နိုင်ပရဟိတ လုပ်ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ တတ်နိုင်သော အရာများ၏ အခန်းကဏ္ဍလည်းပါဝင်ပါသည်။ ငွေအားလား၊ လူအားလား၊ အကြံဉာဏ်အားလား စသည်ဖြင့်။ အစာ စားစရာ မရှိသူအား အစာအာဟာရ ကျွေးမွေးခြင်းသည် ပရဟိတဖြစ်ပြီး ယင်းသို့လုပ်လိုပါက ငွေလိုပါသည်။ ပညာ မသင်နိုင်သူအား ပညာသင်ပေးခြင်းသည် ပရဟိတဖြစ်ပြီး ယင်းသို့လုပ်လိုပါက မိမိကိုယ်တိုင် သင်ပေးနိုင်က ငွေမလို။ သင်ပေးနိုင်သူအား ငွေပေးခိုင်းလျှင်လည်း ငွေလိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ပရဟိတလုပ်ရာတွင် ငွေအား၊ လူအား၊ ကာယအား၊ ဉာဏအားစသည်အားဖြင့် မိမိတတ်နိုင်သည့် အခန်းကဏ္ဍမှနေ၍ လုပ်နိုင်ပါသည်။ ကိုယ်တိုင် အချိန် မပေးနိုင်ပါက အချိန်ပေး၍ လုပ်နိုင်သူအား ငွေကြေး စသည်ဖြင့် ကူညီခြင်းသည် လည်း ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ စကားပြောကောင်းသူက စကားပြော၍ စည်းရုံးပြီး အကူ

အညီ တစ်စုံတစ်ရာ ရအောင် လုပ်ခြင်းသည် ပရဟိတပင် ဖြစ်ပါသည်။ စာရေး ကောင်သူက စာရေး၍ အများသိအောင် လုပ်ခြင်းသည်လည်း ပရဟိတ ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဂီတ၊ ပန်းချီ ရုပ်ရှင်စသည်ဖြင့် မိမိတို့၏ အတတ်ပညာ၊ အနုပညာဖြင့် ရန်ပုံငွေ ရှာခြင်းများသည်လည်း ပရဟိတပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် ပရဟိတတွင် အကြီး ဝင်သော အရာများ အကြောင်း ပြောလို သည်ထက် လူ့အဖွဲ့ အစည်းတွင် နယ်ပယ် အသီးသီး ရှိ လူအားလုံး ပင် တစ်နိုင် ပရဟိတ များ လုပ်၍ရနိုင်ကြောင်း ပြောလိုခြင်း ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

တစ်နိုင်ပရဟိတ လုပ်ရန်အတွက် လိုအပ်သောအချက်မှာ တစ်ချက် သာလျှင် ရှိပါသည်။ ယင်းမှာ ပရဟိတစိတ် ရှိဖို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပရဟိတစိတ် ရှိဖို့အတွက် ဆရာဇော်ဂျီ ပြောသကဲ့သို့

ပတ်ဝန်းကျင်ကို မြင်တတ် ကြားတတ်ဖို့ လိုပါသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်ကို မြင်တတ်၊ ကြားတတ်သောအခါ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အဆင်မပြေမှုများ၊ လိုအပ်ချက်များ၊ ဆင်းရဲဒုက္ခများကို စာနာ၊ သနား၊ နားလည်၊ ခံစားမိဖို့လိုပါသည်။ ထိုသို့ စာနာ၊ သနား၊ နားလည်၊ ခံစားမိ လာသောအခါ ကျွန်တော်တို့အတွက် တစ်နိုင်လုပ်စရာ ပရဟိတများ အများအပြားရှိသည်ကို တွေ့လာပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ တစ်နိုင်ပရဟိတများ လုပ်နိုင်လာ သောအခါ ထို ပရဟိတသမားကို လူ့လောက၏ တနေရာရာ သည် အစဉ် သတိရပြီး ထာဝရ လိုအပ်နေလိမ့်မည်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

• အဂ္ဂလူ

ကျွန်တော်နှင့် စာဖတ်ဝါသနာ

■ ငြိမ်း(ပဲခူး)

ကျွန်တော်နှင့် စာဖတ်ဝါသနာ

ကျွန်တော်သည် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို စိတ်ဝင်တစား ဖတ်ရှုနေပါသည်။ ကျွန်တော် ဖတ်ရှုနေသည့် စာအုပ်မှာ ဘာသာပြန်စာအုပ်တစ်အုပ်ပဲ ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် စာမျက်နှာ အတော်အတန် ဖတ်ရှုပြီးနောက် မျက်စိညောင်းလာသဖြင့် စာအုပ်ကို ဘေးနားချထား လိုက်ပါသည်။ တစ်ဆက်ထဲ ဆိုသလို ကျွန်တော်သည် စာဖတ်ဝါသနာကို မည်သည့်အချိန်တွင် စတင် ပါခဲ့သည်ကို စဉ်းစားနေမိပါသည်။

မှတ်မိသလောက် အတိတ်ကို ပြန်စဉ်းစားလိုက်လျှင် ကျွန်တော် စာဖတ်ဝါသနာ ပါခဲ့သည့်အချိန်မှာ ရှစ်တန်းကျောင်း သားဘဝတွင် ဖြစ်ပါသည်။ ရှစ်တန်းကျောင်းသားဘဝတွင် ကျွန်တော်သည် ပဲခူးမြို့ရှိ အ.လ.က (၄) ကျောင်း (သို့မဟုတ်) ရပ်ကွက်အခေါ် (၁၄) လမ်းကျောင်းတွင် ကျောင်းတက်စဉ်တုန်းက ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ကံအား လျော်စွာဖြင့် ကျောင်းစာကြည့်တိုက် တာဝန်ယူရပြီး စာပေအမျိုးအစား မျိုးစုံပါဝင်သည့် စာအုပ်များနှင့် စတင်ထိတွေ့ခွင့် ရခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော် တာဝန်ယူစဉ်ကာလတွင် စာကြည့်တိုက်ဖွင့်ချိန်မှာ နေ့လည်ခင်း ထမင်းစားချိန် ဖြစ်ပါသည်။ ထမင်းစားချိန်ခေါင်းလောင်းထိုးသည်နှင့် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေးမှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများဖြင့် စည်းကားလျက်ရှိပါသည်။ ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေးမှာ စည်းကမ်းနှစ်ခု ရှိပါသည်။ ပထမတစ်ခုမှာ ကျောင်းသားတစ်ဦးလျှင် စာအုပ်နှစ်အုပ်သာ

ပေး ငှားပါသည်။ ဒုတိယတစ်ခုမှာ တစ်ပတ်ထက်ပိုပြီး ငှားလို့မရပါ။

ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေးတွင် ကျွန်တော့်ရဲ့ တာဝန်မှာ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများ စာအုပ်လာငှားလျှင်ဖြစ်စေ၊ စာအုပ်ပြန်လာ အပ်လျှင်ဖြစ်စေ စာအုပ်အဝင်၊ အထွက်စာရင်း မှတ်ရပါသည်။ စာကြည့်တိုက်လေးရှိ စာအုပ်များကို ပျောက်ဆုံးခြင်း၊ ပျက်စီးခြင်း မရှိအောင် ထိန်းသိမ်းရပါသည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများကို မိမိတို့တွင်ရှိသော စာအုပ်များကို လှူဒါန်းကြရန်လည်း နှိုးဆော်ရပါသည်။ စသည့် တာဝန်တို့ပဲ ဖြစ်ပါသည်။

ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော်သည် ရှစ်တန်းကျောင်းသားဘဝ တစ်နှစ်ပတ်လုံး စာကြည့်တိုက်လေးထဲရှိ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ စာဖတ်ခြင်းရဲ့ အရသာကို ခံစားခွင့် ရခဲ့ပါသည်။ စာအုပ်များနှင့် နေထိုင်ရသည်ကို ပျော်မွေ့တတ်လာခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ စာဖတ်ဝါသနာလည်း စွဲကပ်လာခဲ့ပါသည်။

အချိန်တို့သည် ပြောင်းလဲလို့ နေပါသည်။ ပြောင်းလဲနေတဲ့ အချိန်ထဲတွင် နှင်းစက်ကလေးများ တင်နေခဲ့ဖူးသည့် သစ်ရွက်လေးများသည် မြေပေါ်သို့ ကြွေကျကုန်ပါသည်။ အရင်က စိမ်းစိုလန်းဆန်းခဲ့ဖူးသည့် သစ်ပင်လေးများသည် ခြောက်သွေ့ကုန်ပါသည်။ မြေသားလမ်းလေး ပေါ်တွင် လေပြေညင်းလေးများသည် ဖုန်မှုန့်လေးများဖြင့် ဆော့ကစားလို့ နေပါသည်။ နွေရာသီရောက်ပြီ။ နွေကျောင်းပိတ်ရက်ရောက်တော့မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် နောက်တစ်တန်းတက်ဖို့ အတွက် အတန်းတင်စာမေးပွဲ ဖြေရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အတန်းတင် စာမေးပွဲဖြေပြီးနောက် ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေးရှိ စာအုပ်များနှင့် ဝေးခဲ့ရပါသည်။ ပုံနှိပ်ထားသည့် အက္ခရာစာလုံးများနှင့် ဝေးခဲ့ရပါသည်။ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ကောင်းသည့် စက္ကူရန်လေးများနှင့် ဝေးခဲ့ရပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဝေးကွာခြင်းကို ရင်မှာပိုက်ပြီး ကျောင်းစာကြည့်တိုက်လေးကို ကျော့ခိုင်းခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ မိသားစုသည် စာဖတ်ဝါသနာပါသည့် မိသားစု မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့အိမ်တွင် ကျွန်တော့်ရဲ့ကျောင်း သင်ခန်းစာ စာအုပ်များမှလွဲပြီး ဖတ်စရာစာအုပ်များလည်း မယ်မယ်ရရ မရှိပါ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်ပြောရလျှင် ကျွန်တော်တို့ အိမ်သည် “စာအုပ်မရှိသည့် အိမ်သည် ပြတင်းပေါက်မရှိသည့်အိမ်” ဆိုသည့် အဆိုအမိန့်လေးလို ဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စွဲကပ်နေသော စာဖတ်ဝါသနာကို ကုစားရန်အတွက် ကျွန်တော်တို့ လမ်းထိပ်ရှိ မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာနဲ့ ကြေမုံသတင်းစာ နေ့စဉ်ယူသည့် ကုန်စုံဆိုင် လေးဆီသို့ နေ့တိုင်းလိုလိုသွားရပါသည်။ ကုန်စုံဆိုင် ရောက်လျှင် ကျွန်တော် သည် သတင်းစာဖတ်ဖို့ အတွက် ဈေးအရင် ဝိုင်းရောင်းပေး ရပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ဈေးဝိုင်းရောင်းပေးပြီးသည် နှင့် သတင်းစာများ ပုံထားရာ နေရာဆီသို့ သွားကာ ငုတ်တုတ် ထိုင်ပြီး သတင်းစာပုံအား မွှေပါသည်။ ကြေမုံသတင်းစာနှင့် မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတွင် ကျွန်တော်အဓိက ဖတ်သည့် အကြောင်းအရာများမှာ နိုင်ငံတကာ သတင်းများပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စာဖတ်ဝါသနာကို အာသာဖြေရန်အတွက် သတင်းစာများကိုသာ ဖတ်ရှုနေရပါသည်။ ဖတ်စရာဝတ္ထု စာအုပ်များ မရှိတာထက် စာရင်တော့ တော်ပါသေးသည်ဟု ဆိုရမလိုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် သတင်းစာများကို အငမ်းမရဖတ်နေရင်းဖြင့် အားမရသလို ဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော်ရသည့် မဆိုစလောက် မုန့်ဖိုး လေးများကို မုန့်ဝယ်မစားရက်ဘဲသိမ်းထားကာ စာအုပ်ငှားဖတ်ရန်အတွက် စာအုပ်အငှားဆိုင်လေးများဆီသို့ သွားရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်လေးရှိ စာအုပ်အငှားဆိုင်လေး များသည် ပုံမှန်ငှားနေကျမရှိသည့် Customer များ စာအုပ်လာ ငှားလျှင် မိမိငှားလိုတဲ့ စာအုပ်တန်ဖိုးကို ရက်ပေါင်ကြေး အဖြစ် အရင်ပေးရပါသည်။ ထိုအခါ

ကျွန်တော့်မှာ အခက်တွေ့နေပါ ပြီ။ ရက်ပေါင်ကြေးပေးရန် ပိုက်ဆံမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် စာအုပ်အငှားဆိုင် လေးများတွင် အမြဲလိုလို ငှားနေကျ ဖြစ်သည့် သူငယ်ချင်း ဖြစ်သူ ဖိုးသော်ကို အကူအညီ တောင်းရပါသည်။ ဖိုးသော် ကလည်း ကူညီပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ဖိုးသော်ကို အကြောင်း ပြုပြီး စာအုပ်အငှား ဆိုင်လေးများနှင့် ခင်မင် ရင်းနှီးကာ ရက်ပေါင်ကြေး ပေးရန်မလိုဘဲ စာအုပ်များကို ဆက်တိုက်ဆိုသလို ငှားဖတ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ငှားဖတ် သည့် စာအုပ်များမှာ ဆရာကြီးမင်းသိမ်နှင့် ဆရာ မင်းမြတ်သူရတို့ ရေးထားသော စာအုပ်များပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စာအုပ်အငှားဆိုင်လေးများတွင် တစ်နှစ် လောက် ကျင်လည်ဖြတ်သန်းရင်း ဂန္ထဝင်စာပေများကို ဖတ်ရှုရန် အကြောင်းဖန်လာပါသည်။ ယင်းမှာလည်း သူငယ်ချင်း ဖိုးသော်ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်ချင်း ဖိုးသော်သည် ကျွန်တော်နဲ့ အတူတူ စာအုပ်အငှား ဆိုင်လေးများတွင် စာအုပ်များကို ငှားဖတ်နေသလို အခြား တစ်ဖက်တွင်လည်း စာကြည့်တိုက်မှာ ရှိသည့် ဆရာ ဆရာကြီးများရဲ့ ပင်ကိုယ်ရေး ဝတ္ထုများနှင့် ဘာသာပြန် ဝတ္ထုများကို ငှားဖတ်နေပြီပင် ဖြစ်ပါသည်။

နေ့စွဲအတိအကျ မမှတ်မိတော့သည့် နေ့တစ်နေ့တွင် ဖြစ်ပါသည်။ သူငယ်ချင်းဖိုးသော်သည် စာအုပ်များကို သူ့နေရာနဲ့သူ စင်များပေါ်တွင် အစီအရီ တင်ထားသော အခန်းလေး တစ်ခန်းသို့ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားပါသည်။ အခန်းလေးရဲ့ အပေါက်ဝတွင် “Cosmopolitan” လို့ ရေးထားသည့် ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခု ချိတ်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ထိုအခန်းလေးကို မကြာတစ် လမ်းမပေါ်တွင် စက်ဘီးစီးပြီး ဖြတ်သွားတိုင်း သတိထားကြည့်မိပါသည်။ ဘာအခန်းမှန်းတော့ မသိပါ။ ယခုမှပဲ ကျွန်တော် သဘောပေါက် တော့သည်။ ထိုအခန်းလေးသည် စာကြည့်တိုက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော် စာကြည့်တိုက်ထဲသို့ ဝင်ရောက်ချိန်တွင် ပထမဦးစွာတွေ့ရသော စာရေးဆရာအမည်မှာ ရွှေဥဒေါင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရွှေဥဒေါင်းဟူသော အမည်သည် ကျွန်တော့် အတွက်တော့ အထူးအဆန်းလို ဖြစ်နေပါသည်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန်တုန်းက စာဖတ်တဲ့အချိန် ဖြစ်နေသောကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် တွေ့ဝေခြင်းမရှိဘဲ ရွှေဥဒေါင်းရေးထားသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အိမ်သို့ငှားလာခဲ့ပါသည်။

အိမ်ရောက်သည့်အခါ ကျွန်တော်သည် စာအုပ်တွင်ပါသော စာရေးသူရဲ့ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း၊ အမှာစာနှင့် ရေးထား သော အကြောင်းအရာများကို ဖတ်ရှုပြီးနောက်တွင် ရွှေ့ဒေါင်းဟု အမည်တွင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိုင်ငံကျော်စာရေး ဆရာကြီး တစ်ဦးဖြစ်မှန်း သိလာခဲ့ရပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးရွှေ့ဒေါင်းရဲ့စာအုပ်များကို တစ်အုပ်ပြီးတစ်အုပ် ဖတ်ရှုပြီး နောက် သော်တာဆွေ၊ ဂျာနယ်ကျော်မမလေး၊ မိုးမိုး (အင်းလျား)၊ မြသန်းတင့်၊ တက္ကသိုလ်ဘုန်းနိုင်၊ ဒဂုန်တာရာ စသည့် စာရေးဆရာကြီး ဆရာမကြီးများ၏ စာအုပ်များကို ဖတ်ရှုရင်း စာအုပ်သမုဒ္ဒရာထဲတွင် မျောပါသွားပါသည်။ ထိုမှ တဆင့် စာအုပ်များကို တန်ဖိုးထားတတ်လာပါသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် စာအုပ်များကို ငှားမဖတ်တော့ဘဲ ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ဖတ်ပါသည်။ တစ်လတစ်ခါ ဆိုသလို ပုံမှန်ဝယ်ဖတ်ပါသည်။ ထိုသို့ ဝယ်ဖတ်ရင်း ဝယ်ဖတ်ရင်းနှင့် ကျွန်တော့်တွင် စာအုပ်များကို တစ်အုပ်နဲ့ တစ်အုပ် ထပ်ထားသော အမြင့်သုံးပေကျော် လောက်ရှိသည့် စာအုပ်ပုံလေးတစ်ပုံ ရှိလာပါသည်။ စာအုပ်ပုံလေးကို ကျွန်တော်စာဖတ်သည့် နေရာအနီးတွင် ထားပါသည်။ စာအုပ်ပုံလေးရဲ့ အပေါ်ဆုံးတွင် မဖတ်ရသေးသည့် စာအုပ်များကို တင်ထားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် ထို

စာအုပ်များကို ဆက်လက်ဖတ်ရှုရပေအုံးမည်။

■ ငြိမ်း(ပဲခူး)

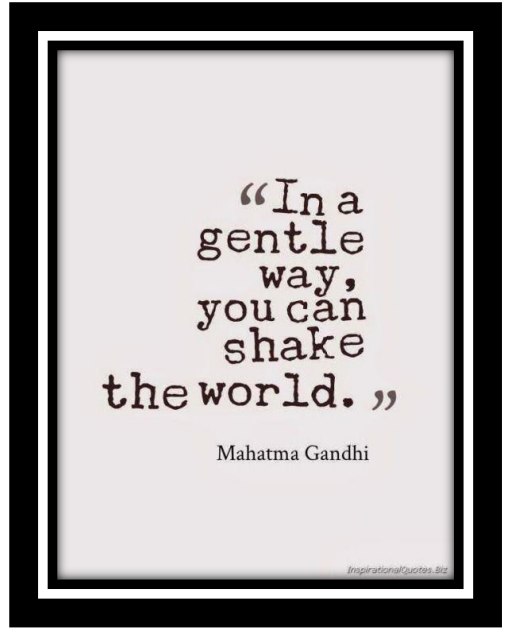

Photo: Nyein Chan Thant Sin

Photo: Myein Chan Thant Sin

အက်ဆေး

ဝတ္ထု

ဝါရုံပင်ကလေး ငယ်ငယ် ရှင်သန်ကြပါစေ

■ ခိုင်စစ်သွီး

ဝါရုံပင်ကလေးငယ်ငယ် ရှင်သန်ကြပါစေ

“မိန်းမဆိုတာ

အိမ်မှာအလှမွေးထားတဲ့

ငှက်မဟုတ်တာတွေ သေချာတယ်....”

ဟုတ်တယ်။ မိန်းမဆိုတာ လှောင်ချိုင့်ထဲက ငှက်တွေ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့မှာ မျှော်လင့်ချက်တွေနဲ့။ သူတို့မှာ ရည်မှန်းချက်တွေနဲ့။ ပြီးတော့ သူတို့မှာ ဘဝနဲ့။ သေချာတာကတော့ ကျနော်တို့ဟာ သူတို့ကို ပံ့ပိုးကူညီ ပေးကြဖို့ပဲ။

ငယ်ငယ်တုန်းကဆိုရင် တခါတလေ ဖေကြီး တစ်ယောက် ဘာဖြစ်ချင်သလဲဆိုတာကို ကျနော်တို့ ခန့်မှန်းမိတယ်။ ဖေကြီးမှာ ဘယ်လိုရည်မှန်းချက် တွေ ရှိသလဲဆိုတာကိုလဲ ကျနော်တို့တွေ သိကြတယ်။ ဖေကြီး ကိုယ်တိုင်လဲ တစ်ခါတစ်လေ ဖွင့်ပြောဖြစ် တယ်။ ငါဘာဖြစ်ချင်ခဲ့တယ် ဆိုတာမျိုးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာက အမေ။

အမေက စကားပြောသလောက်၊ သူ့ဆန္ဒတွေ ထုတ်ပြောဖို့ကျတော့ အရမ်းကို ခက်ခဲတယ်။ ခက်ခဲ တယ်ဆိုတာ ထက် ဘယ်တော့မှကို မပြောတာပါ။ ကျနော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းကဆို အမေ့ကို အမေလို့ပဲ မြင်တယ်။ ကျနော်တို့ကို ထမင်းတွေ ချက်ပြုတ် ကျွေးနေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်၊ ဒါမှမဟုတ် ကျနော်တို့ လိုအပ်သမျှ ဝေယျာဝိစ္စ အားလုံးကို လိုက်ပေးနေတဲ့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက် ဒီလောက် ပါပဲ။ ဒီထက်လည်း ပိုပြီး မတွေးဖြစ်ခဲ့ပါဘူး။ အမေ ငယ်ရွယ်စဉ်တုန်းက ဘယ်လို ရည်မှန်းချက်တွေ ရှိခဲ့လေမလဲ၊ သူ့ဘာတွေ ဖြစ်ချင်ခဲ့လေ မလဲ ဆိုတာမျိုး တွေးမိဖို့ဆိုရင် ဝေလာဝေးပေါ့။ အမေ ကိုယ်တိုင်လဲ ကျနော်တို့ကို ထမင်းချက်ပေး နေရ တာကိုက သူ့ဘဝလို့ သတ်မှတ်ထား ပုံပေါက်တယ်။

ဒါပေမယ့် စာတွေဖတ်ဖြစ်လာတော့ အမေ့အကြောင်း ကို တခါတလေတွေးဖြစ် လာတယ်။ အထူးသဖြင့် အမေလဲလူပဲ။ သူ့မှာ ဖြစ်ချင်ခဲ့တာတွေ ရှိမှာပေါ့။

သူဘယ်လို ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူး စိတ်သန်းတွေလဲ ရှိခဲ့မှာပေါ့။ အခုမတွေး ဖြစ်ရင်တောင်၊ သူငယ်ငယ် တုန်းကတော့ တွေးဖြစ်ရင် တွေးဖြစ်ခဲ့မှာပေါ့။ သေချာတာ ကတော့ ကျနော်တို့တွေကို နေ့စဉ် ကျွေးမွေး သုတ်သင် ပြုနေရတဲ့ မိန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်လာဖို့ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာပဲ။ ဒါဆို ဘာကြောင့်လဲ။ စဉ်းစားကြည့်မိတယ်။

တကယ်တော့ အမေဆိုတာ “မိခင်” ဆိုတဲ့ နာမ်စားအောက်မှာ သူ့ဘဝပျောက်ဆုံးခဲ့တာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်း က ထင်တယ်။ စကားလုံး ကို အလှဆင် ပြောရမယ် ဆိုရင်တော့ ပါရီမီဖြည့်ဖက် ဘဝနဲ့ပေါ့။

အမေနဲ့ အဖေကို ဝါးရုံပင်လေးတွေနဲ့ ယှဉ်ကြည့်မိ တယ်။ အဖေက ဝါးရုံပင်ကြီးဆိုရင် အမေဟာ အဖေ ဝါးရုံပင်ပေါ်မှာ တွယ်ကပ်ပြီး ရှိနေတဲ့ အတုတ်ကလေး တစ်ခုပေါ့။ ရခိုင်လိုဆိုရင် ဝါးတုတ်၊ မြန်မာလိုဆိုရင် မျှစ်ပေါ့။ အဖေဘဝကို အမှီသဟဲပြုပြီး ရှင်သန်နေရ တဲ့ အရာလေး တစ်ခုလေ။ ဝါးပင်နဲ့ ဝါးတုတ်လိုပဲ ဝါးပင်ဘဝမှာ ဝါးတုတ် မရှိလို့ မဖြစ်ပေမယ့်၊ ဝါးတုတ် ဘဝ ကတော့ ဝါးပင်ရဲ့ ရှင်သန်နေမှု အပေါ်မှာပဲ မှီခိုနေရတယ်။ အဲဒီလိုပဲ အဖေ ဘဝမှာ အမေမရှိလို့ ဘာမှမဖြစ်ပေမယ့်၊ အမေဘဝမှာ

အဖေသာ မရှိရင်တော့ သူတစ်ယောက်တည်း မရှင်သန်နိုင်ဘူး ဆိုတဲ့ သဘော။ တကယ်တမ်းလည်း ဒါဟာ ဟုတ်တယ်။ မိသားစုအတွက် ဝင်ငွေရှာတာ၊ မိသားစုကို ဦးဆောင်တာ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာကအစ အဖေ တစ်ယောက် တည်းကပဲ လုပ်တယ်။ အမေမှာ လုပ်နိုင်တာ ဆိုလို့ ဒီနေ့ဘယ်ဟင်းကို ဝယ်ချက်မလဲ ဆိုတာတစ်ခုပဲ။

ဒီအခြေအနေမှာ ဝါးရုံပင်သာ တစ်ခုခုဖြစ်သွားရင်။ ဒါမှမဟုတ် အဖေသာ တစ်ခုခု ဖြစ်သွားရင်။

သူ့ဘဝကို မှီခိုပြီး နေကြရတဲ့ အမေနဲ့ ကျနော်တို့ မောင်နှမတွေ သွားပြီးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဝါးတုတ်တွေ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဝါးပင်တွေကတော့ သာသာယာယာ အနေအထားပါပဲ။ ကျနော်တို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ပြဿနာကလဲ ဒါပါပဲ။

ကျနော်တို့ဟာ မိန်းမတွေကို ဝါးတုတ်အဖြစ်နဲ့ မီးဖိုချောင်ထိုး ထားလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ရဲ့ စွမ်းရည်တွေ၊ အချိန်တွေ၊ ဘဝတွေကို မီးဖိုချောင် ထဲမှာပဲ ကုန်ဆုံးစေတော့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ မိန်းမတွေ ဟာ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အိမ်ရဲ့အစေခံတွေ ဖြစ်လာ ကြတယ်။ နည်းနည်း ပညာတတ်တဲ့ မိန်းမတွေကို တော့ ဝင်ငွေနည်းနည်းပါးပါး ရှာဖွေသုံးတယ်။ ဒီလောက်ပါပဲ။ တချို့လူတွေကတော့ မိန်းမတွေကို ကလေးမွေးစက် အဖြစ် အသုံးပြုတယ်။ မိန်းမတွေ ကိုယ်တိုင်ကလဲ ပါရီမီဖြည့်ဖက် ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူးတစ်ခု တည်းနဲ့ သူတို့ကိုသူတို့ ဂုဏ်ယူ နေကြတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာ ဂျင်းထည့်ခြင်း

**အမျိုးသမီးတွေ အနေနဲ့လဲ ကိုယ့်ချစ်သူဟာ
ကိုယ့်ကိုမီးဖိုချောင်းထိုးဖို့ စကားပြောလာရင်၊
သူ့ကို အိမ်ဖော်ပဲ ငှားပေးလိုက်ပါ။
သူတို့လိုတာ ခင်ဗျားမဟုတ်ဘူး။
အိမ်ဖော်တစ်ယောက်သာ ဖြစ်တယ်။**

တစ်မျိုးပါပဲ။ မိန်းမဆိုတာ မီးဖိုချောင်က စက်ရုပ်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ဆိုခဲ့သလို သူတို့မှာ ကိုယ်ပိုင်ဆိုတဲ့ အရာတွေ အများကြီးရှိတယ်။

တစ်ခါက ညီမလေးတစ်ယောက် မေးဖူးတယ်။ သူ့ရည်းစား သူ့ကိုဘယ်လောက်ထိ ချစ်လဲဆိုတာကို သိချင်လို့၊ အဲဒါ ဘယ်လိုတိုင်းတာရင် ရနိုင်မလဲတဲ့။ ကျနော်လဲ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ညဘက် ဖုန်းပြောရင် မေးကြည့်လိုက်။ နင့်မှာ ငါ့အနာဂတ်နဲ့ ပတ်သတ်လို့ ဘယ်လောက်ထိ မျှော်လင့်ထားလဲ။ ပြီးတော့ အဲဒီအတွက် နင့်မှာ ဘယ်လိုအစီအစဉ်တွေ ရှိလဲလို့။

ဟုတ်တယ်။ ကျနော်တို့ဟာ မိန်းမတစ်ယောက်ကို ချစ်တယ်ဆိုရင် ဒါကိုတော့ပထမဆုံး စဉ်းစားရ လိမ့်မယ်။ ခဏတဖြုတ်တွဲရင် ဘာမှမဖြစ်ပေမယ့်၊ တစ်လက်လုံး လက်တွဲ သွားမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီဟာကို မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်း စဉ်းစားကြရလိမ့်မယ်။ မိန်းမ တစ်ယောက်ကို လက်ထပ်တော့မယ် ဆိုရင် နောင် နှစ်ပေါင်း ဘယ်လောက်မှာ သူဟာ ဘာဖြစ် နေရမယ်။ အဲဒီအတွက် ငါဘာတွေ လုပ်ပေးဖို့ လိုအပ် တယ် ဆိုတာကိုတော့ ကြိုးစားထားဖို့ လိုအပ် တယ်။ ဒါဟာ ကျွန်းကိုင်ခို၊ ကိုင်းကျွန်းမို့ ဆိုတဲ့ သဘောပါ။ ယောက်ျား အများစုက သူတို့ကိုယ် သူတို့ ဝါးပင်ဖြစ်ချင်ကြပေမယ့် ၊ သူတို့ရဲ့ အမျိုးသမီးတွေ ဝါးပင်ဖြစ်လာဖို့ ကျတော့ သိပ်မလိုလား ကြဘူးနဲ့ တူတယ်။ တကယ်တော့ ဒါဟာ ကိုယ့်သေတွင်းကို ကိုယ်တူးနည်းတမျိုးပါ။ ဥပမာ ကျနော်အဖေ။ ဘဝမှာ ကြုံလာသမျှ အခက်အခဲ တွေအားလုံးကို သူတစ်ယောက် တည်း ဖြေရှင်းရတယ်။ သူတစ် ယောက်တည်း ခါးစည်းခံရ ရှာတယ်။ တကယ်လို့ ဒီနေရာမှာ အမေလဲ ဝါးပင်ဆိုရင်၊ ဘယ်လောက်ထိ ကောင်းလိုက်မလဲ။ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် အမှီသဟဲပြုပြီး၊ ကြုံလာသမျှ လောကဓံကို ကြံ့ကြံ့ခံလို့ရတယ်။ ဘယ်လောက်ထိ သန်မာ လိုက်လေမလဲ။ အခုတော့ အဖေဟာ ဝါးပင်တော့ ဝါးပင်။ ဒါပေမယ့် လောကမှာ အထီးတည်း ရပ်တည်နေရတဲ့ ဝါးပင်။ ကူဖော်လောင် ဖက်မရှိတဲ့ ဝါးပင်ပေါ့။

Nelson Mandela ကို ကျနော် သဘောကျတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ အမျိုးသမီး Winnie Mandela ကိုတော့ ပိုသဘောကျတယ်။ တကယ်တော့ သူဟာ Nelson Mandela ဆိုတဲ့ ဝါးပင်မှာ တွယ်ကပ်နေတဲ့ Winnie Mandela တော့ မဟုတ်ဘူး။ သူဟာ Winnie Mandela ဆိုတဲ့

သီးသန့်ဝါးပင်ပဲ။ ဒါကြောင့်လဲ သူ့အမျိုးသား ထောင် ၂၇ ခုနှစ်ကျသွားပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ သူ့ဘဝကိုသူ အကောင်းဆုံး ရပ်တည်နိုင်ခဲ့ တာပေါ့။ အဲဒီအပြင် Nelson Mandela မလုပ်နိုင်ခဲ့တာတွေကိုတောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ တကယ့် လောကဓံကို ရင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဝါးပင်ပဲ။ သူတို့ နှစ်ယောက်ဟာ အခက်အခဲတွေကို တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အမှီသဟဲပြုပြီး ရှင်သန် ခဲ့ကြတဲ့ အကောင်းဆုံး ဝါးပင် ဥပမာတွေပဲ။ တကယ်လို့သာ အဲဒီအမျိုးသမီးသာ ဝါးတုတ်ဆိုရင်တော့ ဘယ် ချောင်မှာ ထိုင်ပြီး ငိုနေမလဲတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ဆိုတော့ ရှင်းရှင်း လေးပဲ။

ကျနော်တို့ မိန်းမတွေကို လက်ထပ်တယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ဘဝမှာ သူတို့ကို မှီခိုခိုင်းဖို့ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့ ဘဝကို အကောင်းဆုံး ကူညီတည်ဆောက် ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ဘဝကို အကောင်းဆုံး ရှင်သန်စေဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါဟာ ယောက်ျားကောင်း တစ်ယောက်ရဲ့တာဝန်ပဲ။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ လူတွေဖြစ်တယ်။ သူတို့မှာလဲ ကိုယ်ပိုင်ဘဝတွေ ရှိသင့်တယ်။

အမျိုးသမီးတွေ အနေနဲ့လဲ ကိုယ့်ချစ်သူဟာ ကိုယ့်ကို မီးဖိုချောင်းထိုးဖို့ စကားပြောလာရင်၊ သူ့ကို အိမ်ဖော်ပဲ ငှားပေးလိုက်ပါ။ သူတို့လိုတာ ခင်ဗျားမဟုတ်ဘူး။ အိမ်ဖော် တစ်ယောက်သာ ဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ ခင်းဗျားပိုင်တဲ့ ဘဝကို အကောင်းဆုံး တည်ဆောက် ပေါ့။ တစ်နေ့မှာ ခင်ဗျားရဲ့ ဝါးပင်လေး ကောင်းကင် ပြာပြာအောက်မှာ မြင့်မြင့်စွင့်စွင့် ထွက်လာတဲ့ တိုင်အောင် လွတ်လပ်စွာ ရှင်သန်လိုက်ပေါ့။ ဝါးရုံပင် လေးငယ်တွေ ရှင်သန်ကြပါစေဗျာ။

• ခိုင်စစ်သွီး

လက်များ

■ ကျော်ကျော် (မြရည်စမ်း)

လက်များ

(၁)

ကျွန်တော်အခုနေတဲ့ မြို့လေးနားမှာ အလျားတစ်ဆယ့်နှစ်မိုင်၊ အနံ့ခြောက်မိုင် လောက်ရှိတဲ့ အင်းကြီးတစ်ခုရှိပါတယ်။ ကမ္ဘာပေါ်မှာ တတိယ အကြီးဆုံးလို့ ပြောကြတယ်။ အဲဒီအင်းကြီးထဲမှာ ဘုရားတစ်ဆူရှိတယ်။ ဘုရားပွဲကို တပေါင်းလမှာ ပြုလုပ်ကြတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ နှစ်က ဘုရားပွဲမှာတော့ စိတ်မကောင်းစရာ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုခုလည်း ကြုံခဲ့ကြရသေးတယ်။ ကျွန်တော်ရောက်သွားချိန်မှာ နယ်ခံတွေဟာ အဲဒီအကြောင်းကိုပဲ ပြောဆိုနေကြတယ်။

စိတ်မကောင်း ဖြစ်စရာတွေရော၊ ဂုဏ်ယူစရာတွေ ရောပေါ့။

အဲဒီနှစ်က ပွဲတော် နည်းနည်းစောတယ်။ အရင် နှစ်တွေဆိုရင် အလယ်တန်းကျောင်းသားတွေ စာမေးပွဲ ပြီးကြပြီ။ ဘုရားပွဲစပြီး တစ်ရက်၊နှစ်ရက် နေတော့ အနီးအနားရွာက

ကျောင်းသား ကျောင်းသူ လေးတွေရယ် သူတို့ ကျောင်းဆရာမ လေးရယ်ဟာ ညနေခင်းကြီးမှာ ဘုရားဖူးဖို့ လာကြတယ်။ အင်းကြီးရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က ရွာတွေဆိုတော့ အင်းရေပြင် တဖွေးဖွေးကို ပဲ့ထောင်စက်လှေနဲ့ဖြတ်ပြီး လာကြတယ်။

စက်လှေကလေး အင်းထဲ မောင်းနေချိန်မှာ ညနေက စောင်းလှပြီ။ လေကလေးကလည်း တစ်ချက်တစ်ချက် သွေလာတယ်။ အဲဒီစက်လှေကလေးကို ကမ်းစပ်က ရေလုပ်သား သားအဖနှစ်ယောက်က မြင်မိ လိုက်ကြတယ်။ သားအဖ နှစ်ယောက်စလုံးဟာ ဒီအင်း၊ ဒီရေ၊ ဒီလို လေမျိုးတွေထဲမှာ ဒီလို လှေကလေး တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံ များခဲ့ကြတော့ ရေပြင်ကျယ်ကြီးကို စိတ်ပူပူနဲ့ ငေးနေမိကြတယ်။ သူတို့အတွေ့အကြုံအရ ဒီလိုအချိန်မျိုးမှာ ဘုရားဖူးခရီးသည်တွေ သွားလာတတ်ကြမှန်း သိထားကြသလို တိုက်လာတဲ့လေက ပဲ့ထောင်လှေကလေးတွေကို ဒုက္ခပေးတတ်ကြောင်းကိုလည်း သိကြပါတယ်။ အဖေ ဖြစ်သူက

လေတိုက်နှုန်း နဲ့နဲ့မြင့်လာချိန်မှာပဲ သားဖြစ်သူကို သူတို့ တံငါပွဲထောင်လေးကို ကမ်းက တွန်းချစေပြီး ဦးလှည့်လို့ စက်နီးခိုင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ အဝေးမှာ မြင်နေရတဲ့ ခရီးသည်တင် ပွဲထောင်လေးဆီ သတိကြီးကြီးထားပြီး စက်ကုန် နှင်စေတယ်။ သူတို့သားအဖ တွေးဆမိသလိုပဲ သူတို့ ရောက်ကာနီးလေးမှာ လေပြင်းပြင်း တစ်ချက် ထပ်ဝှေ့တော့ ခရီးသည်တင် ပွဲထောင်လေး မှောက်သွားပြီ။ လှိုင်းနဲ့လေနဲ့ကြားမှာ ရေထဲ ရောက်နေကြတဲ့ သူတွေကို တတ်နိုင်သမျှ လှေပေါ် ဆွဲတင်ကြပါတယ်။ တချို့ကိုတော့ မကယ်တင် လိုက်နိုင်ကြဘူးပေါ့။

အဲဒီ အကြောင်းလေးကို ဘုရားရင်ပြင်တော်ပေါ် ကျွန်တော် ထိုင်နေတဲ့ အချိန်လေးမှာပဲ အမေအို တစ်ယောက်က ပြောပြနေပါတယ်။ သူ့စကားတွေ ကြားမှာပဲ ပုဂ္ဂိုလ်နွေးနွေး ရှိသေးကာစ အင်းရေပြင်ဆီ ကျွန်တော်ကြည့်ငေးမိတယ်။ ရေပြင်ပေါ်မှာ စင်ရော် လေးတွေ ဝဲနေကြတယ်။ ဘုရားဖူး တစ်ချို့က အစာလေးတွေ ပစ်ကျွေးနေကြတယ်။ စင်ရော်စာ ရောင်းတဲ့ နေရာကို ဖျတ်ခနဲဆို ကြည့်လိုက်မိတယ်။ ရောင်းသူနဲ့ ဝယ်သူ လက်နှစ်စုံဟာ အသိတစ်ခုကနေ အတွေး အများကြီးဆီကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပါတယ်။

(၂)

သီချင်းလေးကတော့ ကြာခဲ့ပါပြီ။ သင်္ဘောတစ်စီး မှောက်တော့ လူတွေဟာ ကူသူကယ်သူ မှဲနေကြချိန်။ အဲဒီအချိန်မှာ လှေတွေနဲ့လူတွေ ရောက်လာကြတယ်။ ကောက်ရိုးလေး တစ်မျှင်ကို ဖမ်းဆွဲမိဖို့ မျှော်လင့် ကြိုးစား နေကြတဲ့ ရေထဲမိုးထဲက ဒုက္ခသည်တွေဟာ ဝမ်းသာကြရပြီ။ ဝမ်းသာမှုဟာ ဘယ်လောက်မှ မကြာလိုက်ဘူး။ ရောက်လာသူတွေဟာ ရေနစ်နေသူ တွေကို ပထမတော့ လှေပေါ်ဆွဲတင် လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ဝတ်ဆင်ထားသမျှ အမိုးတန်ပစ္စည်းမှန်သမျှ လှယက်ပြီး ရက်စက်လိုက်ကြတယ်။ မြေပူရာ ကင်းမှောင့် လှိုပဲဆိုဆို၊ နှုတ်ဝဲစွဲ လဲရာ သူခိုးထောင်း လှိုပဲ ပြောပြော တစ်ပူပေါ်နှစ်ပူဆင့်ပြီး ဒုက္ခရောက် နေရသူတွေဟာ ထပ်ပြီးတော့ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေကြတဲ့ အဖြစ်သနစ်ပေါ့။

အဲဒီအဖြစ်သနစ်တွေကို အဆိုတော် လွမ်းမိုးက သီဆိုတော့ တစ်ချို့က “ဟုတ်တာပဲ။ မှန်တာပဲ။ ဒါမျိုး တော့ဖြင့်

မလုပ်သင့်ဘူး” ပြောကြတယ်။ တစ်ချို့ တလေကတော့ “သူများတွေကြားရင် သိက္ခာကျ ပါတယ်ကွာ။ ရေးတဲ့သူ လည်း မရေးသင့်ဘူး။ ဆိုတဲ့သူလည်း မဆိုသင့်ဘူး” ပြောကြတယ်။ ကောင်းတယ်။ ဆိုးတယ်။ ဘာတစ်ခွန်းမှ မဟာပဲ ငြိမ်ကုပ်နေကြသူတွေလည်း ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီသီချင်း ထွက်ခဲ့တာ ကြာပြီပေါ့။ နှစ်ကာလနဲ့ တိုင်းတာလျှင်သာ ကြာရင်ကြာမယ် ရင်ထဲမှာ အနာရှိ နေသူတွေ အတွက်ကတော့ တိုက်ဆိုင်မှု တစ်ခုခုနဲ့ကြုံတိုင်း “ဪ...ဟိုသီချင်းထဲက လိုပါ လား” လို့ တွေးမိကြပြီး ဝေဒနာအသစ်က သီချင်းကိုလည်း ပြန်သစ်စေမယ် ထင်ပါရဲ့လေ။ အနိုင်ကျင့်သူနဲ့ အနိုင်ကျင့်ခံရသူ ဘက်နှစ်ဘက်မှာ အနိုင်ကျင့်ခံခဲ့ ရသူတွေဟာ လွယ်လွယ်နဲ့ မမေ့တတ် ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်သိခဲ့ရ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွေးဖွားကြီးပြင်းရာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ သမိုင်းစာမျက်နှာတွေ ပေါ်မှာဆိုရင်လည်း ထပ်တူကျ သမိုင်းတွေ ထုနဲ့ဒေးဆိုတော့ ဝေဒနာအသစ်တွေဟာ သမိုင်းကို ပြန်ပြန်သစ်စေမယ် ထင်ပါတယ်။

(၃)

အခုနေတဲ့မြို့လေးက တစ်ဖက်နိုင်ငံ နယ်စပ်နဲ့ သိပ်မဝေး လှဘူး။ ကားနဲ့သွားရင် ခဏလေးနဲ့ ရောက်နိုင်တယ်။ မြို့လေးက လူတွေအဖို့တော့ နယ်စပ်ကို ဖြတ်ပြီး ဟိုဖက်နိုင်ငံထဲ ဝင်တဲ့ကိစ္စဆိုတာ ထမင်းစားရေသောက်သလို လွယ်ကူကြတယ်။ တရားဝင် အနေနဲ့ စာရွက်စာတမ်း လုပ်ပြီးလည်း ဝင်ကြတယ်။ မလွယ်ပေါက်ဆိုတဲ့ လွယ်လွယ် ကူကူ ဝင်ထွက်နိုင်ဖို့ ဖောက်ထားတဲ့ အပေါက်တွေ ကနေလည်း ဝင်ထွက်ကြတယ်။ သစ်ကျောက်စိမ်း၊ မီးသွေး၊ ကျွဲနွားလိုမျိုး မြင်နိုင်တဲ့အရာတွေ ထွက်သွား ကြတာ မြင်နေရသလို မမြင်နိုင်တဲ့ အရာတွေလည်း ဝင်ထွက်နေကြ

အနိုင်ကျင့်သူနဲ့ အနိုင်ကျင့်ခံရသူ ဘက်နှစ်ဘက်မှာ အနိုင်ကျင့်ခံခဲ့ ရသူတွေဟာ လွယ်လွယ်နဲ့ မမေ့တတ် ကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်သိခဲ့ရ ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မွေးဖွားကြီးပြင်းရာ နိုင်ငံတော်ရဲ့ သမိုင်းစာမျက်နှာတွေ ပေါ်မှာဆိုရင်လည်း

မှာပဲလို့ တွေးမိတယ်။

“ကိုယ့်နိုင်ငံက သယံဇာတတွေကို သူများနိုင်ငံက အခွန်မဆောင်ပဲ သွေးအေးအေးနဲ့ သိမ်းပိုက်ယူငင် နေတဲ့ ကိစ္စဟာ ခံပြင်းစရာ ကောင်းလှတယ်။ ခွင့်လည်း မလွတ်သင့်တဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်” ဆိုပြီးတော့ တစ်ချို့ဝတ္ထုတွေ၊ ဆောင်းပါးတွေမှာ ရေးထားတာကို ဖတ်ဖူးခဲ့တာကြာပါပြီ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီကိစ္စတွေ အတွက် ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ ထူးပြီးမခံစားရပါဘူး။

တိတိကျကျ ပြောရရင်တော့ “သိပ်လည်းထူးပြီး မခံစားရတော့ပါဘူး”ပေါ့။ မီးသွေးဈေးတက်သွားတာ၊ အသားဈေးတွေ ကြီးလာတာက ကျွန်တော့် မီးဖိုချောင်လေး အတွက် ထိခိုက်ပေမယ့် ကျောက်စိမ်း အပါအဝင် တစ်ခြား သယံဇာတတွေ အတွက်တော့ ဘယ်လိုပုံနဲ့ ထွက်နေနေ၊ ဝင်နေနေ မထူးကို မထူးတာပါ။ အလှမ်းဝေးလွန်းတဲ့ကိစ္စကို ခေါင်းပူခံပြီး ကျွန်တော်မစဉ်းစားသလို၊ ရင်ထဲကလည်း ခံစားမနေ ချင်တော့ပါဘူး။ ဥပက္ခာပြုထားလို့ရတဲ့

အသားညိုညို၊ ပိန်လို့လို့ လယ်သမား တစ်ယောက်ရဲ့ ပါးပြိုင်ပေါ် ဂျပန်ပါးရိုက်နည်းနဲ့ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ကြီး ရိုက်ချလိုက်တဲ့ နဝရတ် ကိုးပါး လက်စွပ်ဝတ်ထားတဲ့ လက်တစ်ဖက် ကို သူတို့ ပန်းချီရေးခွင့် မရခဲ့ကြပါဘူး။

ကိစ္စမျိုးပေါ့။ ဒါပေမယ့်လည်း ကျွန်တော်ချစ်တဲ့အရာတွေ အတွက် ကျပြန်တော့ လေးလေးနက်နက် တွေးမိပြန်ပါတယ်။

မကြာခင်ရက်လေးမှာ ရပ်ကွက်လေးထဲက လမ်းဘေး ခွေးလေးတွေနဲ့ မြို့မဈေးကြီးထဲက ခွေးလေးတွေကို ကယ်တင်စောင့်ရှောက်ချင်လို့ပါ ဆိုပြီး လူတစ်စု လာခေါ်ငင်ကြတယ်။ သူတို့ကို ကျွေးထားသူတွေ ကလည်း မပိုင်ဝက်မွေးဆိုသလို ဖြစ်နေကြတာလေ။ အိမ်လည်းခေါ်ထားလို့မရတော့ လမ်းကြိုမှာပဲ အဆင်ပြေသလို ကျွေးနေကြရတာပါ။ နွေရာသီ ဝင်လာပြီဆိုတော့ ဘယ်အချိန်မှာများ စည်ပင် သာယာက အပြတ်ရှင်းလိုက်မလဲ ဆိုပြီးတော့ စိုးရိမ်တာကလည်း တစ်ကြောင်းပေါ့။ ရန်ကုန်လို့ မြို့ကြီးပြကြီးမှာတောင် ခွေးလေးတွေက ရက်ရက် စက်စက် အဆိပ်ကျွေးပြီး

အသတ်ခံနေကြရတာ ဆိုတော့ ပူပင်ကြတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ခွေးလေးတွေ အတော်များများ အဲဒီလူစုလက်ထဲ ပါသွားတယ်။ နောက်နှစ်ရက်၊ သုံးရက်နေတော့ သတင်းဆိုး ကြားရပါလေရော။ အဲဒီလူတွေက ကယ်ချင်ယောင် ဆောင်ပြီး ခွေးလေးတွေကို တစ်ဖက်နိုင်ငံမှာ သွားရောင်းစား ကြတာတဲ့။ လူအမျိုးမျိုး စိတ် အထွေထွေ ရှိကြလေတော့ သာမန်လူတွေက ခွေးလေးတွေအတွက် မခံစားကြရပေမယ့် ခွေးချစ်သူ တွေကတော့ ငိုကြတယ်။ ဒေါသထွက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ခွေးလေးတွေကို ချစ်တတ်တော့ သတင်းကြားရပြီး စိတ်မချမ်းသာပါဘူး။ အဲဒီနောက် တော့ ခွေးလေးတွေကို သတ်မယ့်ဖြတ်မယ့် ဆီကို ပို့ဆောင် ရောင်းစားတဲ့ လူတစ်စုကနေ အတွေး ဆက်သွားလိုက်တာ အများကြီး။

(၄)

၂၀၀၀ခုနှစ်ကျော်တဲ့ ကာလတွေမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်း ထဲက ကောလင်း၊ဝန်းသို၊ ဗန်းမောက်၊နမ်းခမ်းနဲ့ ပင်လည်ဘူးနယ် တစ်ဝိုက်မှာ ကျွန်တော် နေထိုင်ခဲ့ ဖူးတယ်။ အဲဒီဒေသ တစ်ဝိုက်မှာ ရွှေရှာတဲ့ လုပ်ငန်းကို ဒေသခံ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် သမားလေးတွေ လုပ်ကြ ကိုင်ကြတယ်။ ကိုယ့်အစု၊ သူ့အစုလေး တွေနဲ့ပေါ့။ အဲဒီလိုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေကြတဲ့ တောထဲ တောင်ထဲကို ရန်ကုန်က ရုပ်ရှင်မင်းသား တစ်ယောက်လည်း ရောက်လာတတ်တယ်။ သူ့မှာ ပါလာတဲ့ အမှတ်တရ လက်ဆောင်လေးတွေကို ပေးတော့ ဒေသခံတွေ ပျော်ရွှင်ကြတယ်။ ဒေသခံတွေက ရုပ်ရှင်မင်းသားဆိုတော့ ချစ်ကြခင်ကြ ပါတယ်။ မင်းသားပေးတဲ့ ပို့စကဒ်လေးတွေ ကိုလည်း အဖိုးမတန် ပေမယ့် တန်ဖိုးထားကြပါတယ်။ တုန့်ပြန်တဲ့အနေနဲ့ မင်းသားမေးတဲ့ ရွှေလုပ်ငန်း အကြောင်းလည်း သိသလောက် ပြောပြကြတယ်။ ဗဟုသုတ လိုလားတဲ့ မင်းသားကို စေတနာ ထားကြပါတယ်။ ဘယ်နေရာက မြေကဖြင့် အလားအလာ ကောင်းတယ်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါရဲ့ လုပ်ကွက်လေးကတော့ ရွှေကြော ဖမ်းမိနေပြီ စသဖြင့် ပေါ့။ နောက်တော့ မင်းသားလည်း အောက်ပြည် ပြန်သွား ပါတယ်။ ဒေသခံတွေကတော့ ရွှေဆက် တူးကြတာပေါ့။ သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ ကုမ္ပဏီ လုပ်ကွက်ဆိုပြီးတော့ အလားအလာကောင်းတဲ့ မြေတွေကို သိမ်းခံလိုက်ရ ပါတော့တယ်။ နောက်ပိုင်း တွေ မှာလည်း ရွှေအောင်ပြီဆိုတဲ့ မြေမှန် သမျှဟာ အသိမ်းခံကြရတော့မယ်။ ဒေသခံတွေဟာ မင်းသား ကို မူလနာမည် မခေါ်ကြတော့ပဲ “အောင်သိမ်း” လို့ ပြောင်းခေါ်ကြတော့တယ်။ ညတိုင့်ကျရင်

နယ်မြို့ လေးက ဗီဒီယိုဈေးတန်းလေးမှာ ကြော်ငြာ ထားတာ ဖတ်မိပြီး ကျွန်တော်ပြုံးခဲ့ဖူးတယ်။ ဇာတ်ကားနာမည် အောက်မှာ “အောင်သိမ်းနဲ့ ထက်ထက်မိုးဦး” တဲ့။

(၅)

စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသော... တို့၊ ကျေးဇူးရှင် တောင်သူဦးကြီးများ ... တို့၊ ဆိုတဲ့စကားတွေကို ငယ်ငယ်တုန်းထဲက နားနဲ့မဆန့်အောင် ကြားခဲ့ ရတယ်။ အဲဒီစကားတွေဟာ တွေးကြည့်တော့လည်း ဟုတ်နေတာပါပဲ။ ဟုတ်နေတာက ပြည်သူတွေ အတွက် မဟုတ်ပဲ အာဏာရှင်နဲ့ အပေါင်းအပါ တစ်စုအတွက် ဟုတ်နေပြန်တော့ အော့နှလုံးနာစရာ ဖြစ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်နေခဲ့ဖူးတဲ့ အထက်ကျောင်း လေးက ပန်းချီခန်းထဲမှာ “ဆီကိုရေချိုး၊ ဆေးရိုးမီးလှုံ၊ စပါးတောင်လိုပုံ” ပန်းချီကား၊ “ရွှေဝါမြေ” ပန်းချီကား၊ “တောင်သူဦးကြီးတွေကို ဂုဏ်ပြုနေတဲ့ အရပ်မြင့်မြင့် လူကြီးပါတဲ့ ပန်းချီကား” (နာမည်မမှတ်မိတော့) တွေ ချိတ်ဆွဲထားတာ တွေ့ဖူးခဲ့ တယ်။ အဲဒီပန်းချီကားတွေကို ရေးဆွဲခဲ့ကြတုန်းက ပန်းချီဆရာတွေ စိတ်ထဲ ဘယ်လိုနေမလဲရယ်လို့ တစ်ခါတစ်ခါ တွေးမိခဲ့ဖူးတယ်။ တာဝန်ကျေစပါး မသွင်းနိုင်လို့ ဘောလုံးကွင်းထဲ နေပူလှန်းခံခဲ့ကြရတဲ့ လယ်သမားတွေကို သူတို့မမြင်ဖူးခဲ့ကြလို့ ပန်းချီကား တစ်ချပ် ဖြစ်မလာတာလို့ပဲ ဖွဖလေး ဆက်တွေးမိ ပါတယ်။ အသားညိုညို၊ ပိန်လိုလို လယ်သမား တစ်ယောက်ရဲ့ ပါးပြင်ပေါ် ဂျပန်ပါးရိုက်နည်းနဲ့ ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ကြီး ရိုက်ချလိုက်တဲ့ နဝရတ် ကိုးပါး လက်စွပ်ဝတ်ထားတဲ့ လက်တစ်ဖက် ကို သူတို့ ပန်းချီရေးခွင့် မရခဲ့ကြပါဘူး။

(၇)

ကျွန်တော့်အတွေးတွေ အဝေးကြီး ပြေးသွားရာကနေ ထူးဆန်းတဲ့ မြင်ကွင်းတစ်ခုကြောင့် စင်ရော်စာ ရောင်းတဲ့ ဆိုင်လေးဆီ ပြန်ရောက်ခဲ့ရ ပြန်ပါတယ်။ ဘုရားဖူးအဘွားအို တစ်ယောက်ဟာ စင်ရော်စာ ရောင်းတဲ့ အမျိုးသမီးကို ငွေတစ်ချို့ပေးပြီး စင်ရော်စာ ဝယ်ပါတယ်။ အဘွားအို ပေးတဲ့ငွေက မလောက်ငှဘူး ထင်ပါရဲ့။ ဈေးသည်အမျိုးသမီး က ပြုံးပြီးဈေးနှုန်း ပြောပြနေတယ်။ ကျွန်တော်ထသွားပြီး ဝယ်ပေးမလို့ စဉ်းစားနေတုန်းမှာ ဈေးသည်အမျိုးသမီးက စင်ရော် စာတွေ အများကြီး ပေးလိုက်တဲ့အပြင် တစ်ထောင်တန် လေးငါးရွက် လောက်လည်း အဘွားအို

လက်ထဲ ထည့်ပေးလိုက် သေးတယ်။ လက်နှစ်ဖက်ကို ကြည့်နေရတာ ကြည်နူးစရာပါ။ ရင်ပြင်တော်ပေါ်မှာ နေပူနေပေမယ့် ရင်ထဲမှာ အေးမြသွားခဲ့ ရပါတယ်။

(၈)

ခရမ်းလွန်ရောင်ခြည် အညွှန်းကိန်း မြင့်တက်လွန်းလို့ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှာ တစ်နေ့တခြား ပိုပူလာတယ်လို့ ပညာရှင်တွေက ပြောဆိုနေကြပါပြီ။

အိုဇုန်းလွှာအပေါက်ကြီးကို မဖာထေး နိုင်ကြသေး ခင်မှာ ကျွန်တော့်လက်တွေကို ပက်လက်ကြီးမထားဘဲ မကြာခဏ ဆိုသလို မှောက်ခုံလေးများ ထားလိုက်ရရင် နည်းနည်းတော့ အပူငြိမ်းစေမယ် ထင်ပါရဲ့။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လည်း ကြည့်ညို ုလာမယ် ထင်ပါရဲ့။ လူဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မကြည့်ညိုဘဲ သူများ ကြည့်ညိုတာ ခံချင်လို့ မရတန် စကောင်းပါဘူးလေ။

- ကျော်ကျော်(မြရည်စမ်း)

ငှက်ကလေးသို့

■ နိုရော့ဆာန်

ငှက်ကလေးသို့

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် သူကလေး နာမည်က ချိုမာ တဲ့...။
ချိုမာ ရယ်တဲ့လေ...။

ညိုဖိမ့်သော အသားအရည်၊ နက်မှောင်သော ဆံပင်၊
အားမလျှော့တမ်း ပြုံးလိုက်သော နှုတ်ခမ်းစွန်း တစ်ဖက်၊
ထိုဝဲဘက်မှာ ချိုင့်သည်ဆိုရုံမှ ရှိသော ပါးချိုင့်ကလေးက
ချိုမာ တဲ့။

လေပူတစ်ချက် အဝေမှာ ချိုမာ့ နားသယ်နောက်
ညှပ်ထားသော ဆံစများ အရှေ့ဘက်လွင့်လာသည်။
ညာလက်နှင့် ဆံစတို့ကို သပ်ရင်း ချိုမာ အပြုံးဆင့်သည်။
ချိုမာ ပြုံးတော့ ပါးချိုင့်တစ်ဖက် လှစ်ခနဲ ပေါ်လာပြန်သည်။

နောက်ထပ် လေတစ်ချက်အပင့်တွင် ချိုမာဆံပင်တို့
လွင့်လာပြန်သည်။ ညာလက်ကလေးက ထပ်မံ လှုပ်ရှားသွား
သည်။ သည်တစ်ခါတော့ ချိုမာ မပြုံးပါ။ သူ၏ မျက်လုံး

များသည် သူ့လက်ဖမိုး အထက်မှာ တင်ကျန်ရစ် သည်။
ထိုလက် ဖမိုးထက်တွင် ပြတ်ရှရာ အမာရွတ်တစ်ခု
အထင်အရှားရှိလေ၏။

ကျမ အမှတ်သညာထဲရှိ လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ခန့်က
မိန်းကလေးတစ်ယောက်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ရသည့် ခံစားချက်မျိုး၊
အလားတူ ခံစားချက်မျိုးကို ကျမ လက်ရှိကြုံနေရသည်။
ထိုမိန်းကလေးသည် ဟော့သည်က ကျမရှေ့မှာ ရပ်နေသည့်
မိန်းကလေးကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ ညိုသည်။ စိမ့်သည်။ ဆံသား
နက်မှောင်သည်။ ပါးချိုင့်ကလေးရှိသည်။ အို.... ချိုမာမှ ချိုမာ
ပါပဲလေ...။ သို့သော် နာမည်ချင်းတစ်ထပ်တည်း ကျပါသော၊
အရွယ်ချင်း မတိမ်းလှပါသော၊ ကိုယ်ဟန်အဆင်း ဆင်လှပါ
သော ထိုမိန်းကလေး နှစ်ယောက်ကို ထိတွေ့ဆက်ဆံပါသော
လူမှုဝန်းကျင်သည်ကား အခြားကြီး ခြားနေလေသည်။

တမာပင်အောက်မှာ ရပ်နေကြသည်မို့ အဝါရောင်ကဲသော တမာရွက်များသည် အကိုင်းအခက်များထံ ရှိသမျှခွန်အား နှင့် ကုတ်တွယ်ဖို့ ကြိုးစားရင်းက လေပူတွေတိုက်တိုင်း တိုက်တိုင်း တဖြုတ်ဖြုတ် ကြွေကျနေသည်ကို မြင်တွေ့ကြ ရသည်။

“အတိတ်ကို ဘယ်တော့မှ မေ့ပစ်ဖို့ ကြိုးစားလို့ မရနိုင်ဘူး မမ။ မာလေးရဲ့ အတိတ်ဟာ လှချင်မှလှမယ်။ ချိုချင်မှ ချိုမယ်။ ဒါပေမယ့် မာလေး ခွန်အားရှိသလောက် မာလေး ရုန်းထွက်မယ်။ အတိတ်ထဲကို မာလေးနောက်တစ်ကြိမ် ပြန်မခုန်ချချင်ဘူး။”

မှန်သည်။ အတိတ်မှာ ကြုံခဲ့သည်အတိုင်း နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်မကြုံဖို့ ကြိုးစားကြသည် ချည်းသာ။ တတ်နိုင်သမျှ ရုန်းထွက်ကြသည်ချည်းသာ။

“မာလေး အခုထိမှတ်မိနေတယ်။ မာလေးလက်ကို ခါးနဲ့မွန်းခဲ့တာတွေ၊ မာလေးမလိုချင်တဲ့ ကာမရယူမှုတွေ...။ အဲ့ဒီတုန်းက အသက် (၁၃) နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။”

သူ့စိတ်ထဲက ပွင့်အံကျလာတဲ့ စကားလုံးတွေကို နားထောင် ပေးရုံမှတစ်ပါး အခြားသော နှစ်သိမ့်မှုမျိုးကို ကျမ မစွမ်းနိုင်ပါ။ စွမ်းနိုင်သည်ထား လိုအပ်သည်ထက်ပိုသော နှစ်သိမ့်ခြင်းမျိုး မဖြစ်စေလိုပါ။ ဖြစ်လည်း မဖြစ်ရပါ။ သစ်ရွက်များ တွန်းတိုက်သံနှင့် အတူ ပင့်သက်ရှိုက်သံကိုတော့ ရံဖန်ရံခါ ကြားမိပါသည်။ ကြားလိုက်ရပါသည်။

“ချိုမာ။ ညီမလေး ခုံတန်းမှာ ခဏလောက်ထိုင်ချင်လား။”

ခုံတန်းမှာ ထိုင်ဖို့ ကျမ မတိုက်တွန်းပါ။ အသေးအမွှားက အစ သူ့ကိုယ်တိုင်၏ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုသာ လိုလားပါသည်။ ဒါစား၊ ဒါလုပ်၊ ဒီမှာထိုင်ဆိုသည့် အနှောင့်အယှက် ရုန်းထွက်လာသည့် ငှက်ကလေးကို သူရည်သန်သာ ပျံသန်းစေဖို့ သူ့ကိုယ်ပိုင် ဆုံးဖြတ်လက်ခံမှုသာ...။

ခုံတန်းမှာ ထိုင်ကြရင်းက ကျမ၏ လက်ကို ချိုမာ ခပ်ဖွဖွ ဆုပ်ကိုင်ထားသည်။ နောက်...စကားဆက်သည်။

“မာလေး မမေ့ဘူးမမ။ စစ်ကိုင်းက ရွာလေးကို မာလေး မမေ့ဘူး။ တစ်နေ့ပြန်လာမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ရွာနာမည်ကို အလွတ်ကျက်ထားခဲ့တာ ၁၀ နှစ်လုံးလုံး ဆိုပါတော့။”

“အတိတ်ကို ဘယ်တော့မှ မေ့ပစ်ဖို့

ကြိုးစားလို့ မရနိုင်ဘူး မမ။

မာလေးရဲ့ အတိတ်ဟာ

လှချင်မှလှမယ်။ ချိုချင်မှ ချိုမယ်။

ဒါပေမယ့် မာလေး

ခွန်အားရှိသလောက် မာလေး

ရုန်းထွက်မယ်။ အတိတ်ထဲကို

မာလေးနောက်တစ်ကြိမ်

ပြန်မခုန်ချချင်ဘူး။”

ဟုတ်တယ် ၁၀ နှစ်တောင်ရှိသွားပြီ။ မာလေး အခု အသက် ၂၃ လေ...။”

ချိုမာရယ်။ ချိုမာလေးရယ် ဟုသာ ကျမစိတ်ထဲ ညည်းမိပါသည်။

“ချို အဆင်မပြေဘူး မမ...။ ချိုကို ကြည့်တဲ့အကြည့်တွေကို ချိုမခံစားနိုင်တဲ့ နေ့တွေ၊ ညတွေ တစ်ပုံကြီး...။ ချိုဘာလုပ် ရမလဲမသိဘူး...။ ချိုအကြောင်းတွေကို ထပ်ခါတလဲလဲ မေးကြတယ်။ ချိုဖြေလိုက်တိုင်း ချိုရင်ကို ခါးနဲ့မွန်းသလိုပဲ...။ ချို မဖြေချင်ဘူး။ အတိတ်ထဲက ရုန်းထွက်ချင်လို့၊ အဲ့ဒီအဖြစ်ထဲက ကျော်လွှားချင်လို့ ချိုထွက်ပြေးလာတာ...။ ချိုမမှား ဘူးလေ။ ချိုမှ အမှားမလုပ်တာ။ ဘာလို့ချိုကို ကြည့်ထားကြတာလဲ။ ချိုလည်း လူပါ။ ဒဏ်ရာရနေတဲ့ ခွန်အားမဲ့နေတဲ့ သူပါ...။”

ထိုစဉ်က ချိုကို ကျမမြင်ယောင်မိသည်။ ရပ်ကွက်ရုံးဘေးမှာ အဖီလေးချပြီး ချိုကို နေရာပေးထားသည်။ နေ့ခင်းဘက် ရပ်ကွက်အစည်းအဝေးတွေမှာ တောက်တိုမယ်ရ ကူညီရင်း ပျော်နေသော်လည်း ညဘက် တစ်ယောက်တည်း နေရသည့် အချိန်မျိုးတွင် ချိုမာ အားငယ်သည်။

လပေါင်းများစွာ တင်းခံသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လစ်လျူရှုဖို့ ကြိုးစားသည်။ ချိုဆွေမျိုးတွေကို ဆက်သွယ်နေသည် ဆိုသည့် နောက်ကွယ်တွင် ချို မျှော်လင့်ချက် ယုံယုံ လင်းလာခဲ့သည်။ ချိုဆွေမျိုးတွေကြားမှာ ချိုပြန်နေရင် ချိုကို ခွဲခြား မည့်သူ ရှိတော့မှာ မဟုတ်။

သို့သော် ချို့အထင်သည် အလွဲကြီးလွဲသည်။ ချို့အသိုင်း အပိုင်းက ချို့ကို လက်မခံပါ။ ရှက်စရာ ကောင်းသည်ဟု ဆိုသည်။ ချို့ကြောင့် သူတို့ရုတ်ကြသည်တဲ့။

နားထဲတွင် ကားသံကြားသည်မို့ နှစ်ယောက်သား ခြံစည်းရိုး အပြင်ဘက် ထွက်လိုက်ကြသည်။ လမ်းထိပ်က မောင်းဝင် လာသော အငှားကားသည် ဖုန်မှုန့်တွေကြား နီးသထက်နီး လာသည်။ ထို့နောက် ကျမတို့မူလက စကားရပ်ပြောခဲ့သည့် တမာပင်အောက်တွင်ပင် ရပ်သည်။

အသားညိုညို၊ အသက် ၄၀ ကျော် ရှိဟန်တူသည့် အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ကျမတို့ရပ်နေသည့် အခြမ်းဘက် ကားနောက်ခန်းက ဆင်းလာသည်။ တစ်ပတ်နှစ်ပတ်တိတ် နီညိုဆင် နှင့် ပန်းရောင်ခပ်စွန်းစွန်း အပွင့်များပါသော ရင်ဖုံးအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။ လျှိုဆံထုံး နှင့်ဖြစ်သည်။ တဖန် ဟိုဘက်အခြမ်းမှ အသက် ၃၀ ခန့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးဆင်းလာသည်။ ပျက်ကွယ်စ သနပ်ခါးပါးကွက်၊ ရှည်သော ဆံပင်တို့ကို ဆံဖြိုးတစ်ချောင်းကျစ်လျက် ခရမ်းရောင် အပွင့်စိတ်များပါသော ဝမ်းဆက်ကို ဝတ်ဆင်ထားသည်။

ချိုမာ့မျက်နှာလေး ပြုံးနေသည်ကို လှည့်မကြည့်ပါဘဲနှင့် ကျမ သိနှင့်နေပါသည်။

"အမာ"

အမာ...အမာ...အမာ...။ ချိုမာ့ကို အမာ ဟု ခေါ်သည်မှာ ချိုမာ ပြောပြောနေကြ ငယ်ငယ်က ကစားဖော် ဝမ်းကွဲအမ ဖြစ်မည်။ ဒီဘက်ကတစ်ယောက်က ချိုမာ့ အရိုးလေးဖြစ်မည်။

သူကလေး အိမ်ပြန်ရတော့မည်ပဲ...။

အငယ်ကောင်က သူ့အမ ပြန်ရောက်တော့မယ်ပြောလို့ မျှော်နေရောလား ဆရာမလေးရယ်...ဟု ကျမကိုပြောပြသံ ကြားတော့ ချိုမာ့ ပါးချိုင့်လေး ပေါ်လာသည်။

ကျမကို ငြိမ်း လို့ ရင်းရင်းနီးနီးခေါ်နိုင်ပါတယ် ဒေါ်ဒေါ်။

မွန်းတည့်ပြီးပြီချိန် အပြင်ဘက် အကျနေက ပူပြင်း လှသော်လည်း ကျောင်းဝင်းထဲမှာ မန်ကျည်းရိပ်၊ တမာရိပ်ရှိသည်မို့ နေသာသလိုရှိသည်။ အနောက်ဘက် အဆောင်တွေကလည်း အင်ဖက်အမိုး၊ ထန်းလက်အကာများ ဖြစ်သဖြင့် နေ့ခင်းဆို ကလေးတွေ အနေအေးကြသည်။

အရိုးတို့ကို ဧည့်ခံရင်းက ချက်ချင်းမပြန်ကြသေးဘဲ ညနေ ၃ နာရီခန့်မှ အေးဆေးဆေးဆေး ပြန်ရန်ပြောတော့ အငှားကားမှာ စစ်ကိုင်းသို့သွားသည့် ကားဂိတ်အထိသာ ငှားထားသည်မို့ စစ်ကိုင်းကားအမီ ကားဂိတ်ဆင်းရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဟုတ်ပါသည်။ စစ်ကိုင်းရောက်လျှင် ရွာသို့ ခရီးဆက်ရဦးမည်ကိုး...။

"အမာကလေး... ရွာကို မှတ်မိတယ်နော်။ အမာ သိပ်လှလာတယ်သိလား။ အမလေး . . ဝေးခဲ့ကြရတာ။ အမာ သိပ်ကံကောင်းတယ်။ မောင်လေးလည်း မျှော်နေတာတော့။ .....။.....။.....။"

အမဝမ်းကွဲဖြစ်သူက စကားတွေတဖွဖွ ပြောနေသည်ကို အပြုံးလေးဖြင့်သာ တုံ့ပြန်လျက်ရှိသော ချိုမာ့ကို ကျမ ငေးကြည့်မိပါသည်။ ချိုမာ့ မျက်ဝန်းတွင် ကြည်နူးရိပ်တို့ သီလျက်ရှိသည်။ နာကျင်စရာအတိတ်နှင့် ကြည်နူးစရာ ပစ္စုပ္ပန်ကို ရင်ဆိုင်ပြီးလျှင် မျှော်လင့်သော အနာဂတ်ကို သူမ ရှာဖွေတော့မည်။ ပျံသန်းတော့မည်။

ချိုကရော...။ ချို၏ ပစ္စုပ္ပန်ကရော.. ချို၏ အနာဂတ်ကရော...။

တစ်နေ့ ချို့ကို အမျိုးသားတစ်ဦးနှင့် တွဲ၍ တွေ့ခဲ့သည်။ နောက် ၃ လခန့်မှာတော့ ကျမထံ ချိုရောက်လာသည်။ ချိုရင်ဖွင့်ချိန်တိုင်း ကျမဆီ ရောက်လာစမြဲပင်။ သူ့ကို သူ့အသိုင်းအဝိုင်းက လုံးဝလက်မခံကြောင်း။ လက်ရှိ နေထိုင်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း နှာခေါင်းရှုံ့ကြကြောင်း။ အိမ်ထောင်ပြုဖို့ စဉ်းစားသော်လည်း အလေးထား လက်ခံသူ မဟုတ်ခဲ့ကြောင်း။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် ဟိုဘက်ကို ပြန်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း။

အို...ချိုမာရယ်လေ...။ ချိုမာ့အဖို့ ရွေးချယ်စရာသည် ခက်ခဲခဲ့သည်။ မိမိ စိတ်ဝင်စားသည့် အရာကို ရှာဖွေ တတ်စွမ်းခြင်း မရှိနိုင်အောင် သူမ စိတ်ဒဏ်ရာက ကြီးမား နေခဲ့ပါသည်။ နားလည်လက်ခံနိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခု သူလိုအပ်သည်။ နွေးထွေးသော အသိုက်အဝန်းတစ်ခု သူလိုအပ်ခဲ့သည်။ ယုံကြည်အားကိုး ရမည့်သူ၊ တိုင်ပင် ဆွေးနွေးရမည့် သူ့ကို အမှန်တကယ် လိုအပ်ခဲ့သည်။ ငတ်မွတ်နေခဲ့သည်။ ဆာလောင်နေခဲ့သည်။

"မမ"

ကားပေါ်တက်ခါနီးမှာ ချိုမာ ကျမကို ပွေ့ဖက်လာသည်။
ချိုမာ့ ဆံစမှာ တင်နေသည့် တမာရွက်လေးကို ဖယ်ရှား
ရင်းက.. နှုတ်ဆက်စကားဆိုမိသည်။ သူကလေးနဲ့
အတူရှိခဲ့တာ ၃ လရှိပြီပဲ။

"ငှက်ကလေး လွတ်လပ်စွာ ပျံသန်းနေော်။ ဖုန်းဖြစ်ဖြစ်
ဆက်ပါကွယ်။"

ဖုန်းမှုန့်တို့သည် ထွက်ခွာသွားသော ကားနောက်ဆီသို့
လိုက်နိုင်သမျှလိုက်သည်။ ကပ်ငြိနိုင်သမျှ ကပ်ငြိသည်။
တမာရွက်များသည်လည်း ကြွေလိုကြွေ၊ လွင့်လိုလွင့်နှင့်
ကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည်။

နားထဲတွင်တော့ စကားတစ်ခွန်းက ပဲ့တင်ထပ်ကျန်ရစ်သည်။

'တရုတ်ပြည်မှာ သားသမီး နှစ်ယောက် ကျန်ခဲ့တယ်။
သားသမီး နှစ်ယောက်။ နှစ်ယောက်။'

ဪ...။ ချို ဟု နာမ်စားသုံးတတ်သော ချိုမာသည်လည်း
ဒဏ်ရာများနှင့်ဖြစ်သည်။ မာလေး ဟု နာမ်စားသုံးတတ်
သော ချိုမာသည်လည်း ဒဏ်ရာများနှင့်ဖြစ်သည်။ သူတို့တွင်
မျှော်လင့်ချက်နှင့် အနာဂတ်များ ရှိကြသည်။ ခါးသီးသည့်

အတိတ်ဆီ တဖန်ပြန်မရောက်လိုသော်လည်း သိသိရက်နှင့်
အတိတ်ဆီ ဦးလှည့်ခဲ့ကြရ သူများရှိသည်။ ရင်နှင့်ရင်းကြ
သူများ၊ ခန္ဓာနှင့် ရင်းကြသူများ၊ အသက်နှင့်ရင်းကြသူများ။
များစွာ .. များစွာ။ ထို များစွာသော သူတို့၏
မျှော်လင့်ချက်နှင့် အနာဂတ်များအတွက် ကျမ ဘာလုပ်နိုင်
မည်နည်း။ ကြွေကာကျသော တမာရွက်များနှင့်အတူ မေးခွန်း
ပေါင်းများစွာသည်လည်း ကျမထံတွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။
ကျန်ရစ်ခဲ့ရသည်။ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါတော့သည်။

နိရောဆာန်

(နှစ်စဉ် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ နှင့်
အခြားနိုင်ငံများသို့ လူကုန်ကူးခံရသော မြန်မာ
အမျိုးသမီးများစွာရှိပြီး ပြန်လည် လွတ်မြောက်လာ သူများ၏
စိတ်ဒဏ်ရာကို ကုစားပေးခြင်းသည် အမှန်တကယ်
လိုအပ်နေသော အရာဖြစ်ပါသည်။ လူကုန်ကူးခံရခြင်းသည်
ရှက်စရာမဟုတ်ပါ။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်၏ တုံ့ပြန်မှုသည်
၎င်းတို့၏ မျှော်လင့်ချက်အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်
ရှည်ရှယ်ပါသည်။)

Photo: Nyein Chan Thant Sin

Who Am I

ကပ်ထားမိသော

တံဆိပ်များ

တိမ်ညိုသွေး

ကပ်ထားမိသော တံဆိပ်များ

(၁)

တိုင်းရင်းသား ဝတ်စုံအင်္ကျီကို ကိုင်ရင်း သူတွေဝေနေမိသည်။ ဝတ်လိုက်သင့်သလား၊ မဝတ်သင့်ဘူးလား သူတွေခွဲမရ လုပ်ငန်းမှ ကျင်းပသည့် တိုင်းရင်းသား စုံညီ မိတ်ဆုံ စားပွဲကလည်း စဖို့ အချိန်ကနီးပြီ။ သူ့အဖေ ဘက်က အဒေါ်က စိတ်မရှည်ဟန်နှင့် ကြည့်ရင်းပြောသည်။

“ဟဲ့ကောင်လေး ပွဲကဖြင့် စတော့မယ်၊ နင်အခုထိ အင်္ကျီဝတ်လို့ မပြီးသေးဘူးလား”

မျက်လုံးအစုံက အရောင်သွေးစုံလှတဲ့ အင်္ကျီ ပေါ်မှာ၊ အဒေါ်ဝယ် လာပေးသော အသစ်စက်စက် အင်္ကျီကတော့ ငါ့ကို ဝတ်လိုက်စမ်းပါလို့ ပြောနေမလားတော့ မသိ။ သူ သက်ပြင်းတိုးတိုး ချမိ၏။

(၂)

အမှန်တော့ သူ လူမှန်းသိတတ်စ ကတည်းက ဒီအဝန်း အဝိုင်းမှာ ကြီးပြင်းခဲ့ခြင်း မဟုတ်၊ သူ့အမေရဲ့ မွေးရပ် ဇာတိမြေမှာ သူ့ကို မွေးတော့ သူ့အဖေနှင့်အမေက လူမျိုးမတူသော မြန်မာနိုင်ငံသား၊ သူကသည်လိုနှင့်

တိုင်းရင်းသား နှစ်မျိုးကို ကိုယ်စားပြုသော မြန်မာနိုင်ငံသား တစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။

မှတ်ပုံတင်လုပ်ချိန် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအမည်ကို ထည့်ရန် လိုအပ်သည့်အခါ သူ အဖေကို လှမ်းကြည့်မိသည်။ အဖေက မဆိုင်းမတွ “အေ + ဘီ” လို့ထည့်ဖို့ ရုံးစာရေးကို လှမ်းမှာသည်။ မှတ်ပုံတင်ရုံးက စာရေးက အံ့ဩဟန်ဖြင့် အဖေက “အေ”တိုင်းရင်းသား ဆိုတော့ အဖေလူမျိုးကိုဘဲ ထည့်လိုက်ရမလားလို့ ပြောသည်ကို အဖေက လက်မခံ၊ အမေရဲ့ လူမျိုးကိုပါ ထည့်မှ ပိုပြည့်စုံမည်ဟု ရှင်းပြသည်။ ထိုအချိန်တုန်းက အဖေစကားကို သူနားမလည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်း သူငယ်ချင်းတွေက အဖေလူမျိုး ဖြစ်တည်မှုဖြင့် စနောက်မှုတွေကြောင့် မှတ်ပုံတင်မှာ အမေ တိုင်းရင်းသား တစ်မျိုးကိုသာ ထည့်ခဲ့ရင် အကောင်းသားဟု သူ ဒေါသဖြင့် တွေးမိ၏။

“ဟဲ့ရောင် -- “အေ” တိုင်းရင်းသား”

သူငယ်ချင်းတွေ သည်လို တိုင်းရင်းသား လူမျိုးအမည်ကို သမုတ်ပြီး ခေါ်တိုင်း သူပြန် တုန်ပြန်လေ့ရှိသည်။

“မဟုတ်ဘူး၊ ငါက မင်းတို့နဲ့ တူတူဘဲ၊ “ဘီ” တိုင်းရင်းသား ကွ”

“ဟားဟား...မင်းအဖေက “အေ” တိုင်းရင်းသားလေး၊ အဲတော့ မင်းလည်း “အေ”တိုင်းရင်းသားပေါ့၊ မင်းက ငါတို့ “ဘီ” တိုင်းရင်းသား အစစ်မှ မဟုတ်တာ၊ မင်းက မျိုးမစစ် ဟား ဟား ဟား ....”

သည်လို အခေါ်ခံရတိုင်း သူသည် သူငယ်ချင်းများနှင့် ဘာသာတူ၊ စကား တူသော်လည်း သီးခြားဖြစ်နေသူ၊ ခွဲခြားခံရသူ တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ခံစားမိသည်။ သူဒေါသ ဖြစ်မိ၏။ တစ်ပြိုင်တည်း အဖေနှင့် အမေ လူမျိုး မတူခြင်းက သူ့ကို ဝမ်းနည်းစေမိသည်။ ယခုလို အစနောက်ခံနေရ ချိန်မျိုးမှာ သူ လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း ကိုသာ ကိုယ်စား ပြုချင်ခဲ့တာတော့ အမှန်။ သူငယ်ချင်းတွေ အမြင်မှာ သူက ဒေါင်းယောင်ဆောင်သော ကျီးတစ်ကောင်လို ဖြစ်နေသည်။ ဒေါင်းအစစ် မဟုတ်၊ သူငယ်ချင်းတွေ စနောက်သလို သူက မျိုးမစစ်တစ်ယောက်။

(၃)

သူ့အရွယ်ရောက်တော့ အဖေဘက်က လူမျိုးတွေ ရှိရာ ဒေသမှာ အလုပ်တာဝန်ကျသည်။ ဆွေမျိုးများအိမ်မှာ နေရင်း အဖေတို့ “အေ” တိုင်းရင်းသား စကားကို တတ်မြောက်ရန် သင်ယူမိသည်။ “အေ” တိုင်းရင်းသား စကားကို သူပြောသော အခါတိုင်း ရပ်ကွက်ထဲက တခြားသော “အေ” တိုင်းရင်းသား တစ်ချို့ နှင့် လုပ်ငန်းထဲမှ “အေ”တိုင်းရင်းသားများက သူ့ကို လူထူးဆန်း တစ်ယောက်လို မြင်ကြသည်။ သည်အဝန်း အဝိုင်းတွင်လည်း သူသည် ကျီးတစ်ကောင်လို ဖြစ်နေခဲ့ပြန် ၏။ ဒေါင်းမဖြစ်ခဲ့။

“

သူ့လူတစ်ယောက်လိုသာ
အဆက်ဆံခံလိုသည်။
ကုန်ပစ္စည်း တစ်ခုလို
ခွဲခြားတံဆိပ်တပ်
ခံချင်လိုစိတ်မရှိ...။

(၄)

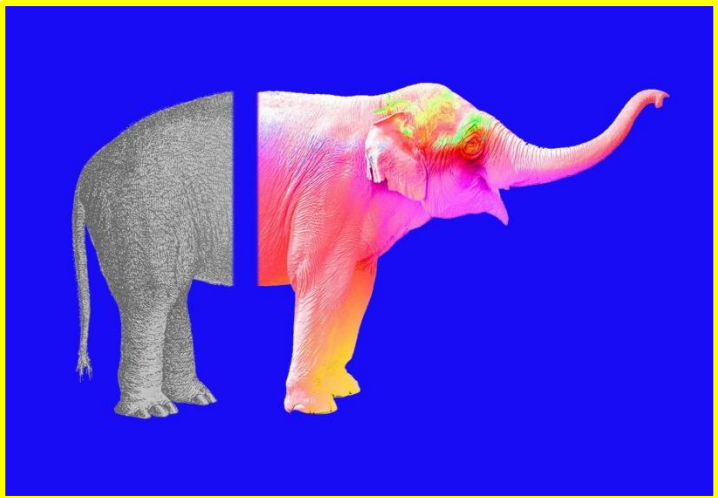
သူသက်ပြင်းရှည် တစ်ခု ချမိရင်း အဒေါ်ဝယ်လာပေးသည့် “အေ”တိုင်းရင်းသား အင်္ကျီလေးကို ကြည့်မိသည်။ သူ့မဲ့ပြုံး ပြုံးမိ၏။ သူဒေါင်းအစစ်လည်း မဖြစ်ချင်၊ ကျီးအစစ်လည်း မဖြစ်ချင်၊ အခုချိန် မည်သည် တံဆိပ်ကိုမှ တပ်ဆင်လိုစိတ် မရှိတော့။

ကိုယ်အပေါ်ပိုင်းမှာ အဖေဘက်က “အေ”တိုင်းရင်းသား အင်္ကျီ၊ အောက်ပိုင်းတွင် အမေဘက်က “ဘီ”တိုင်းရင်းသား လုံခြုံဖြင့် မှန်ထဲမှ သူပုံစံကို ကြည့်ကာ သူ့မဲ့ပြုံး ပြုံးမိ၏။ သူ့ဘေးက အဒေါ်က သူ့အပြင်အဆင်ကို နားမလည်နိုင်သော မျက်လုံး၊ အံ့သြသော အကြည့်များဖြင့် ကြည့်ကာနေသည်။

(၅)

ပွဲတော်က စနေချေပြီ၊ ခေါင်းကို မော့လျှက် တစ်လှမ်းခြင်း လှမ်းသွားသော သူ့ခြေလှမ်းများတွင် ယုံကြည်မှု အပြည့် . .။ သူ့လူတစ်ယောက်လိုသာ အဆက်ဆံခံလိုသည်။ ကုန်ပစ္စည်း တစ်ခုလို ခွဲခြားတံဆိပ်တပ် ခံချင်လိုစိတ်မရှိ...။ တံဆိပ်ကပ် လိုသော တစ်ချို့သော ဧည့်ပရိတ်သတ်များက သူ့ကို ကြည့်ကာ ပြုံးစိစိနှင့်၊ တစ်ချို့က အံ့သြခြင်းများစွာဖြင့်...။

သူသဘောကျရင်း ပြုံးမိ၏။ သူ့ သားစဉ်မြေးဆက်ကို တံဆိပ်ကပ်၍ ခွဲခြားတတ်သူ၊ တံဆိပ်များအောက်တွင် အမြင်ကျဉ်းစွာဖြင့် အသက်ရှင်လိုသူ မဖြစ်အောင် သွန်သင်ရ မည်။ ထိုမျှမက လူတွေကို တံဆိပ်ကပ် ခွဲခြား ဆက်ဆံ တတ်သော ဒီလူ့အသိုက်အဝန်းတွင် နေတတ်ဖို့ ကိုလည်း အားပေးရဦးမည်.....။

နှောင်းတိုင်ပြီကော
အမည်မဲ့ တောင်စဉ်တန်းမှာ
ပါးလျှောက်က ကာ။

ဗသျှိုးရဲ့ ဟိုကာ
မောင်သာနိုး

စိတ်စွဲအမြင်လွမ်းသော

♥ လင်းငယ်

စိတ်စွဲအမြင်လွမ်းသော

၁)

မြို့ပြ ဘဝကို တေဇာ ငြီးငွေ့နေခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ အခုဆိုရင် ဇာတိ ရန်ကုန်မှာ မနေဖြစ်ဘဲ နယ်အလုပ်တွေကို လုပ်နေသည်ပင် ၅ နှစ်တင်းတင်း ပြည့်တော့မည်။ သူလုပ်သည့် လုပ်ငန်းသဘော သဘာဝအရ နယ်မှာ နေသည့်တိုင် ပိုပြီး ဝေးသည့် တောနယ်ဘက်ကို မကြာခဏ ခရီးထွက်ရသည်။ ပြီးတော့ လူမှုရေး ဆန်သည့် လုပ်ငန်းလည်း ဖြစ်ရာ သူ့အတွက် စေတနာ သန်သန်ဖြင့် လုပ်ဖို့ တွန်းအားပေးသည်။ ခရီးသွားရတာ ကြိုက်သည့် သူ့အတွက် အဆင်ပြေသည်။ ထိုအတွက် ထိုက်သင့်သည့် ခံစားခွင့်ရရှိသည့်အတွက် သူဒီဘဝမှာ ပျော်နေမိသည်။

တေဇာတို့ အဖွဲ့က ပဋိပက္ခကြောင့် ပညာသင်ကြားခွင့် မရသည့် ကလေးငယ်များအတွက် ပညာသင်ကြားခွင့် ရအောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည့် လုပ်ငန်းကို လုပ်နေ သည်။ ထိုအဖွဲ့မှာ အငယ်တန်း ဝန်ထမ်းဖြစ်သည့် တေဇာတို့လို လူတွေအတွက်ကတော့ ရွာက လူတွေနဲ့ အမြဲလိုလို ထိတွေ့ ဆက်ဆံကာ အလုပ်လုပ်ရသည်။ တေဇာ တာဝန်ယူရသည့် နယ်မှာက ယာယီစာသင်ကျောင်းများ တည်ဆောက်ပေးကာ မူလတန်းကလေးများကို ပညာရေး ထောက်ပံ့သည့် အလုပ်လုပ်သည်။ မြို့က ကျောင်းဆရာမတွေ

မလာနိုင်သည့်အတွက် ရွာက ဆယ်တန်းအောင်၊ အထက်တန်းအောင်တွေကို ဆွဲခန့် သဘောမျိုးအဖြစ် စေတနာ့ဝန်ထမ်း အမည်တပ်ကာ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ လုပ်ခိုင်းရသည်။ ကျောင်းကလည်း ကလေးတွေအတွက် အဆင်မပြေတော့ သည့်အတွက် ယာယီကျောင်းဖြင့် အစား ထိုးကာ အစစ အရာရာ ပံ့ပိုးပေးသည်။ တေဇာတို့လို အငယ်တန်း ဝန်းထမ်းတွေရဲ့ တာဝန်က ထို ယာယီကျောင်း ကလေးတွေ အဆင်ပြေပြေ လည်ပတ်နေစေရန် ကူညီ ပံ့ပိုးပေးရသည်။ ပြောရရင် ကိုယ်တိုင် စာမသင်ရတာက လွဲလို့ အားလုံးလိုလိုကို ကျောင်းအုပ်တစ်ယောက်လို ကြီးကြပ်ပေးရသည်။ ကျောင်းဆရာ မလုပ်ဖူးသည့်တိုင် ကလေးများအတွက် အလုပ်လုပ်ရသည်က နှစ်သက်စရာ ကောင်းသည်။ တေဇာရေးချင်သည့် စာရေးခြင်းကိုလည်း ဝါသနာအရ လုပ်နိုင်သေးသည်။

ထိုလုပ်ငန်းထဲတွင် ကျောင်းကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းပြီး ရပ်ရွာလူထု ပညာရေးကို စိတ်ဝင်တစား ရိုလာအောင် ဆောင်ရွက်ရခြင်းလည်း တစ်ခုပါဝင်သည်။ ထိုအပိုင်းသည် တေဇာအတွက် စိတ်အညစ်ရဆုံး အလုပ်ဖြစ်သည်။ ရွာကလူတွေက ပညာတတ်လည်းနည်း၊ လူမှုပဋိပက္ခ ပြဿနာတွေကြောင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေရပြီး အရာရာကို အဆိုးမြင်စိတ်က နေသောအခါ ပြောဆိုစည်းရုံးရသည်က မလွယ်ကူလှပေ။ လူမှု ပဋိပက္ခများ မဖြစ်ခင်ကပင် ဆင်းရဲ နွမ်းပါးကာ ပညာရေး အားနည်းခဲ့သော ဒေသဖြစ်သော ကြောင့် ပို၍ လုပ်ရခက်ခဲသည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်သားလို့

ဒီမှာက ဆင်းတုတော်တစ်ခုလည်း တောင်ကုန်လေးပေါ်မှာ
ရှိနေတယ်။ ဒါက ခင်ဗျားတို့နဲ့ သိပ်မဆိုင်ဘူးလေ။
ဒါပေမယ့် ဒီအဆောက်အဦကျတော့ ခင်ဗျားတို့ ရွာက
ပိုင်တာမို့လား” ကိုခင်မောင်တို့နဲ့ ဘာသာမတူသည့်
မိမိအဖြစ်ကို ပြန်သတိရပြီး မေးမိတာ မှားပြီလား
တွေးမိသည်။ သို့သော် ပါးစပ်က ရင်မရ။

ကိုယ့်သာသာ လက်မထောင်သည့် တေဇာအတွက်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုတာ ဒီဒေသက လူတွေအတွက် မဖြစ်နိုင်
လောက်တော့ဟုပင် ထင်လာမိသည်။ သို့သော် ဘာမျှ
နားမလည်သေးဘဲ အပြစ်ကင်းစင်သည့် လူမမယ် ကလေး
ငယ် ကျောင်းသားများကို မြင်ရပြန်တော့ အားတင်းရသည်။
ငါတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက်၊ ဒီဒေသက လူတွေအတွက်
တတ်အားသမျှ အခွင့်ရခိုက်တော့ ကြိုးစားပေးရမည်ဟု
ကိုယ့်ဘာသာ အားပေးရသည်။ တေဇာနဲ့ ရာထူးအတူတူ
လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သော်တာဆိုလျှင် မကြာခဏ ငိုယိုပြီး
ပြန်လာတတ်သည်။ သူတာဝန်ယူရသည့် ရွာကို
ဆင်းကြည့်ပြီးလို့ ရုံးကို ရောက်လာပြီဆိုတာနဲ့ တစ်ထောင့်
တစ်ည ပုံပြင်တွေကို အခက်အခဲတွေကို သွန်ချတတ်သည်။
ထိုအခါ တေဇာက သူ့ရွာကို လိုက်ကြည့်ကာ အတူတူ
ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ တိုင်ပင်အကြံပေးတတ်သည်။

တေဇာ အခုထိ နားလည်လာသလောက် ဆိုရင် ရွာကို
ထိန်းနိုင်ပြီး ကိုယ်ပြောတဲ့အတိုင်း အဆင်ပြေဖို့ဆိုရင် သူတို့နဲ့
ရင်းရင်းနှီးနှီး နေဖို့လိုသည်။ ရွာက အခြေအနေကို နားလည်ဖို့
လိုသည်။ အထူးသဖြင့် ကျောင်းကော်မတီက လုပ်ရည်
ကိုင်ရည် ရှိဖို့ လိုသည်။ တစ်ရွာလုံးနဲ့ မတည့်သည့်သူကိုများ
ကျောင်းကော်မတီမှာ ထည့်ထားမိလို့ကတော့ ဘယ်လိုမှ
ရွာကို ကိုင်လို့မရ။ ဒီတော့ တေဇာလုပ်လေ့ရှိသည်က ရွာထဲကို
အလည်သွားကြည့်ခြင်း ဖြစ်သည်။ စာသင်ကျောင်း တွေက
ရွာထိပ်မှာ ရှိတတ်သောကြောင့် ရွာထဲကို တကူးတက
သွားမှသာလျှင် ရောက်သည်။ တခါတစ်လေ အကြောင်းရာ
ကာ ကျောင်းကော်မတီ တစ်ယောက်အိမ်ကို လိုက်လည်ရ
သည်။ ရွာထဲက လူတွေကို လူချင်းမသိတောင်မှ

တတ်သလောက် မှတ်သလောက် နှုတ်ဆက်သည်။ တေဇာလို
ရန်ကုန်က လာတဲ့သူတွေအတွက် ဒီဒေသက ဘာသာစကား
က မတူ။ မတူတာမှ တစ်ခုတောင်မဟုတ်။ ဘာသာစကား
မတူသည့် လူမျိုးနှစ်ခုကြားမှာ လုပ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။
လွယ်တော့မလွယ်ပေ။

၂)

တစ်ရက်တော့ ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် နေမကောင်းလို့
ကျောင်းကိုမလာနိုင်ဟု ဆိုသည်။ မိမိတာဝန်အရ ဒီရက်က
သူတို့အတွက် ထောက်ပံ့ကြေး ပေးရမည့် ရက်လည်း
ဖြစ်နေသည်။ ထောက်ပံ့ကြေးပေးဖို့အတွက် သူ့ရဲ့
လက်မှတ်လိုက်သည်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်နဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်
တစ်ယောက်အတွက် သတင်းသွားမေးချင်သည်။ အခြား
ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ကိုခင်မောင်ကို
အဖော်ပြုလျက် လိုက်ပို့ခိုင်းရသည်။ မိုးတွင်းဖြစ်သောကြောင့်
ရွာထဲက လမ်းတွေကလည်း ရွံ့အလိမ်းလိမ်းနဲ့ ဖြစ်သည်။
ပုဆိုးကို ခပ်တိုတိုဝတ်၊ ရွာထိပ်က အမြန်ဝယ်လိုက်ရသည့်
မုန့်ခြောက်ထုပ်ကလေးကို လက်က ဆွဲကာ ရွာထဲ
ဆင်းရသည်။ တစ်ခု စိတ်ပူရသည်က နေမကောင်းသည့်
ကျောင်းဆရာ ဆေးကောင်းဝါးကောင်းမှ ရပျဲမလား
ဖြစ်သည်။ ဒီရွာက ပဋိပက္ခတွေကြောင့် တခြားနေရာသို့
ဆေးသွားကုရန် သွာလာခွင့်မရ။ ဆေးကုချင်လျှင် ရွာကို
မကြာခဏ လာလေ့ရှိသည့် ကျန်းမာရေးမှူးအသင်းက
ဖွင့်သည့် ဆေးခန်းကလေးသာ ရှိသည်။ ထိုဆေးခန်းလေး
ကလည်း အချိန်ပိုင်းသာ ဖွင့်နိုင်သည်။ ကျန်အချိန်များဆိုလျှင်
ရွာသားများသည် တတ်သမျှ မှတ်သမျှ ဆေးမြီးတိုများ၊
ရမ်းကုများနဲ့သာ အဆင်ပြေသလို ကုသကြရသည်။
သူသိသမျှနဲ့ ကူညီ အကြံပေးချင်သည်။ ဒါကြောင့်
နေမကောင်းသည့် ကျောင်းဆရာအိမ်ကို အရောက်သွားခြင်း
ဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်း ဟိုရောက်တော့ ထင်သလောက်
မဆိုး။ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်ရက်ကပဲ ဆေးခန်းလာဖွင့်ရက်နဲ့
ကြုံတော့ ဆေးတော့ သောက်စရာ ရှိသည်။ အလာပ သလာပ
စကားပြောပြီး ပြန်မည် စိတ်ကူးမိသည်။

ကျောင်းဆရာတို့ နေသည့် တဲသာသာ အိမ်ကလေးက
ရွာအပြင်ဘက်ခြမ်းမှာ ရှိသည်။ ကျောင်းဆရာတို့ အိမ်ကနေ
လမ်းကြည့်လိုက်လျှင် မြင်ခင်းပြင် စာကျက်မြေများကို
တော်တော် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မြင်ရသည်။ မြက်ကွင်းကို
လွန်သောအခါ အဆောက်အဦလေး တစ်ခုနဲ့ သစ်ပင်
မြိုင်သော နေရာလေး တစ်ခုကို တွေ့ရသည်။ ချက်ချင်းပင်
သဘောကျသွားကာ သွားကြည့်လို့ရလား မေးတော့

လိုက်ပို့သည့် ကျောင်းဆရာ ကိုခင်မောင်က အသေအချာပင် လိုက်ပို့ရှာသည်။

၃)

ခြံဝင်းထဲကို ဝင်လိုက်သည်နှင့် အေးစိမ့်စိမ့် ဓါတ်ကို ရသည်။ သီးခြား ထင်ရှားသည့် ခြံစည်းရိုး ခတ်မထားသော်ငြား သူ့ခြံသူဝန်းလေးနှင့် သီးသန့်လေးလို ဖြစ်နေသည်။ ရွံ့ဖြင့် တည်ဆောက်ထားသည့် တစ်ထပ်သာ ရှိသည့် အဆောက်အဦလေးသည် ခြံဝန်းအလယ်တွင် အထီးတည်း ရှိသည်။ အဆောက်အဦရှေ့ မြေကွက်လပ်ပေါ်တွင် ဝါးဖြင့် ကွပ်ညပ်သော ထိုင်ခုံအဟောင်းကလေးသည် မိုးဒဏ်ကြောင့် ရိပါးနေသည်။ မိုးထိုးနေသည့် သစ်ပင်ကြီးများအောက်တွင် နေရောင်သည် ခပ်ပါးပါးသာ ကျနိုင်ရှာသည်။ သစ်ပင်များကလည်း စုံသည်။ သရက်ပင်များ ပါသလို၊ ကုက္ကိုများလည်း ပါသည်။ မိုးများသည့် ဒီဒေသ ဓလေ့အရ သစ်ပင်များသည် ရေညှိများ၊ ရေမှော်ပင်များ တွဲရရှိဖြင့် မိန်းမငယ်တစ်ယောက် အဝတ်အစား ဖရိုဖရဲ ပုံစံ ဖက်ရှင်ကျကျ ဝတ်စားထားသလို ရှိနေတတ်သည်။ တချို့ သစ်ပင်များရဲ့ ပင်စည်ပေါ်မှာတော့ သစ်ခွပင်များသည် အထူးတလည် ပြုစုစရာမလိုဘဲ ရှင်သန်ကြီးထွား နေပြန်သေးသည်။

တေဇာလို မြို့သားတစ်ယောက် နာမည်မတတ်တတ်သည့် ငှက်ကလေးတွေကလည်း သူတို့ကို ရှိသည်ပင်မထင်ဘဲ သူတို့ နေစဉ်ဘဝကို ပုံမှန် ဖြတ်သန်းနေသည်။ အသံဗလံပြုသည်။ စိမ်းညိုညို မြင်ကွင်းသည် ငှက်ကလေးများရဲ့ အသံစူးစူး များကြောင့် ချက်ခြင်းလက်ငင်း အသက်ဝင်လာသလို ခံစားမိသည်။

ထိုစိမ်းအုံ့အုံ့ ခြံဝင်းကလေးသည် ရွာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းလေးမှာ ဖြစ်သည့်အတွက် ဆူညံသံကင်းကာ ပကတိ တိတ်ဆိတ် နေသည်။ ဘေးနားမှ ချောင်းငယ်လေး တစ်ခုက ဖြတ်သန်း စီးဆင်းနေသေးသည်။ မွန်းကြပ်သည့် မြို့ပြဘဝက လာသူများအတွက် တကယ့်ကို အကြိုက်တွေ့စရာ ဖြစ်သည်။ စိတ်ကူးယဉ် ဘဝထဲက အိုအေစစ်ကလေး တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို ဝှေ့ကြည့်လိုက်ပြန်တော့ ခြံဝန်းလေး၏ အနောက်ဘက်တွင် တောင်ကုန်းလေး တစ်ခု ရှိနေသည်။ နေရောင်အောက်တွင် ပြုံးပြပြ ဖြစ်နေသည့် ရွှေရောင် ပျယ်လှလှ ထိုင်တော်မူဆင်းတု တစ်ဆူကိုလည်း အထီးတည်း

မြင်ရသည်။ စေတီတည်ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဆင်းတုကိုသာ ခပ်ကြီးကြီးတည်ထားပြီး အပေါ်က အမှိုးကလေး ပြုလုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒါလည်း ဒီဒေသက ဓလေ့တစ်ခုဖြစ်သည်။

ထိုမြင်ရသည့် မြင်ကွင်းဝယ် သူ့စိတ်မြင်ကွင်းက ပုံရိပ်များက ထင်ဟပ်လာပြန်သည်။ ထို အဆောက်အဦလေးထဲတွင် သူ့အတွက် အိပ်ခန်းလေးတစ်ခန်း ရှိမည်။ ဧည့်ခန်းထဲ လုပ်ထားသည့် နေရာလေးတွင် သူ့စာအုပ်တွေက ဒေသထွက် ပစ္စည်းများနဲ့ ဖန်တီးထားသည့် စာအုပ်စင်လေးမှာ ရှိနေမည်။ အဆောက်အဦ အပြင်ဘက် မြေကွက်လပ်တွင် မီးဖိုတစ်ခုက မီးရဲရဲလေးတောက်နေမည်။ မီးဖိုပေါ်က ကော်ဖီအိုးက ပွက်ပွက်ဆူကာ အနံ့တွေ သင်းပျံ့နေမည်။ သူက ဝါးနဲ့လုပ်ထားသည့် ထိုင်ခုံပေါ်တွင် ထိုင်ကာ နိုင်ပေါရဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ဒါမှမဟုတ် အခြား အိန္ဒိယလူမည်းကျွန်တွေ အကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ်အုပ်ကို ဖတ်နေလိမ့်မည်။ ညနေခင်းဘက်တွေ ဆင်းတုတော်လေးရှိသည့် တောင်ကုန်း လေးပေါ်မှာ ထိုင်ရင်း နေဝင်ချိန်တွေကို အေးအေးဆေးဆေး ထိုင်ကြည့်မည်။ သူ့စိတ်ကူးလေးထဲတွင် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် သူငယ်ချင်းမ သော်တာကို ထည့်ကြည့်လိုက်သည်။ သူ စာဖတ်ချိန်တွေမှာ သော်တာက သူ့အတွက် ချည်လုံးလေး ကိုင်ပြီး စွယ်တာစလေး ထိုးနေမလား။ ဒီလို တွေးမိတော့ သူ့ရင်တွေ နွေးသွားရသည်။ မလုံမလဲ ဘေးဘီကို ကြည့်လိုက်မိသေးသည်။

၄)

“ဆရာ ဘာတွေ ပြုံးနေတာလဲ။ ဘာတွေများ တွေ့လို့လဲ”

စာရေးချင်သည့် အခံစိတ်၊ စိတ်ကူးယဉ်တတ်သည့် ဗီဇက နိုးကြွလာဟန်ရှိသည်။ ဘေးနားရှိ ကျောင်းဆရာလေး ကိုခင်မောင်က စိုးရိမ်သည့်ဟန်ဖြင့် မေးမှ ပကတိ အခြေအနေကို ပြန်ရောက်လာသည်။

“ဪ ဘာရယ်မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနေရာလေးက သဘောကျဖို့ ကောင်းလို့ပါ။ တကယ့်ကို အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်နေတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီအဆောက်အဦကတော့ လူနေပုံမရဘူးနော်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားတို့ ရွာမှာ ဒီလို နေရာမျိုးလေး ရှိမယ်လို့ တခါမှ မတွေးဖူးဘူး။ ရွာထဲကြည့်လိုက်ရင် အမြဲ ညစ်ပတ်နေတာပဲ။ ဒီမှာကျတော့ အေးချမ်းလိုက်တာဗျာ ပြီးတော့ . . .”

ပြောခါနီးမှ သူ့အသိစိတ်က သတိပေး၍ ရပ်လိုက်မိသည်။ ပြောလိုက်ရင် အဆင်ပြေပျံ့မလား စိုးထင်မိသည်။

“ပြီးတော့ ဘာဖြစ်သလဲဆရာ။ ပြောပါ။ အားမနာပါနဲ့။”

ကိုခင်မောင်ကတော့ ကိုယ့်အကြောင်း သိပြီးသားမို့ မေးသည်။ ကိုယ်ကလည်း စိတ်ထဲမှာ ရှိနေသည့် စကားကို မပြောဘဲ မျိုသိပ်ထားတတ်သူ မဟုတ်ပြန်။

“ဟိုလေ သိချင်လို့ပါ။ ဒီမှာက ဆင်းတုတော်တစ်ခုလည်း တောင်ကုန်လေးပေါ်မှာ ရှိနေတယ်။ ဒါက ခင်ဗျားတို့နဲ့ သိပ်မဆိုင်ဘူးလေ။ ဒါပေမယ့် ဒီအဆောက်အဦကျတော့ ခင်ဗျားတို့ ရွာက ပိုင်တာမို့လား” ကိုခင်မောင်တို့နဲ့ ဘာသာမတူသည့် မိမိအဖြစ်ကို ပြန်သတိရပြီး မေးမိတာ မှားပြီလား တွေးမိသည်။ သို့သော် ပါးစပ်က ရပ်မရ။

“ပြီးတော့ ဒီအိမ်မှာက ဘယ်သူနေတာလဲဗျ” ဟု မေးခွန်းကို ဆက်မေးမိလိုက်သည်။

“ဆရာ ဒါကလေ အိမ်မဟုတ်ဘူးဆရာ။ ကျွန်တော်တို့ ဝတ်ပြုကျောင်းလေ”

“ဪ” သူ့ဆီက အာမေဋီတ်သံ တခု အမှတ်မဲ့ ထွက်သွားသည်။ ကိုခင်မောင်က ဆက်ပြောသည်။

“ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ ဒီမှာ ဝတ်မပြု ကြတော့ဘူး။ မလိုလားအပ်တဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာမှာ စိုးလို့ပါဆရာ။ ဒီတောင်ကုန်းလေးရဲ့ ဟိုဘက်မှာ ရွာတစ်ရွာ ကပ်လျက်ပဲ ဆရာ။ ဒီဆင်းတုက သူတို့တည်ထားတာပေါ့။ ဟိုးအရင်ကတော့ အေးဆေးပါပဲ။ ဟိုဘက်သည်ဘက် ဒီလိုပဲ ကူးနေကြတာပဲ။ ကျနော်တို့ သူငယ်ချင်းတွေ ရှိတယ်။”

“ပဋိပက္ခတွေ ဖြစ်ပြီးတော့ ကျနော်တို့ ဒီမှာ ဝတ်မပြုကြတော့ဘူး။ မလိုလားအပ်တဲ့ ပြဿနာတွေ ဖြစ်လာမှာ စိုးလို့ပါဆရာ။ ဒီတောင်ကုန်းလေးရဲ့ ဟိုဘက်မှာ ရွာတစ်ရွာ ကပ်လျက်ပဲ ဆရာ။ ဒီဆင်းတုက သူတို့တည်ထားတာပေါ့။ ဟိုးအရင်ကတော့ အေးဆေးပါပဲ။ ဟိုဘက်သည်ဘက် ဒီလိုပဲ ကူးနေကြတာပဲ။ ကျနော်တို့ သူငယ်ချင်းတွေ ရှိတယ်။”

ဒါကြောင့် ခုနက အဆောက်အဦလေးထဲ ကြည့်မိတုန်းက ရှင်းလင်းနေတာကိုးဟု သဘောပေါက်သွားတော့သည်။ ရုတ်တရက် သူလှည့်ပြန်ထွက်လိုက်မိသည်။

“ကဲဗျာ ကိုခင်မောင်ရေ ပြန်ကြရအောင်။ လိုက်ပြပေးတာ ကျေးဇူးပဲ။ ခင်ဗျားလည်း နေကောင်းအောင် ဂရုစိုက်ဦး”

၅)

သူ့ရင်တွေထဲမှာ လှိုက်လာပြီး ချဉ်နဲ့နဲ့လို ဖြစ်လာသည်။ ဘာကြောင့်မှန်း မသိဘဲ ရင်တွေက တလုပ်လုပ်နဲ့ တုန်နေသလို ဖြစ်လာသည်။ ရင်ခုန်သံတွေကလည်း မြန်လာ သည်။ ခြေဖျားလက်ဖျားတွေက ရုတ်တရက် အေးစက်လာပြီး ဇောချွေးတွေ ပြန်လာသည်။ လောကဝတ် စကားကို ဟန်မပျက်အောင် သတိထား ပြောရင်း ခြံဝင်းလေးနဲ့ ဝေးရာကို အမြန်ပင် လှမ်းထွက်လာခဲ့သည်။

မကောင်းမှု အကြီးကြီး တစ်ခုကို သူ့စိတ်က လေးလံသွားသည်။ ဘေးဘီကို မလုံမလဲ ကြည့်မိသည်။ ငါနဲ့ မဆိုင်တဲ့၊ မသွားသင့်တဲ့ နေရာ တစ်ခုကို ရောက်နေတာ ဘယ်သူများ သိသွားမှာပါလိမ့်။ ကလေးငယ်ဘဝမှာ အဖေအိပ်ယာအောက်က ကျပ်တန်လေးတွေကို ပထမဆုံး ခိုးဖူးတုန်းလိုမျိုး မလုံလဲမှုကို ခံစားရသည်။ တေဇာကိုယ်တိုင် ဘာသာတစ်ခုကို ယုံကြည်သက်ဝင်သူဖြစ်သည်။ သို့သော် ပဋိပက္ခတွေကြားမှာ လုပ်နေသည့် သူတို့လို လူမှုရေးလုပ်သားတွေ အနေနဲ့ ဒါတွေကို ဦးစားပေးလို့မရ။

သို့သော် သူလည်း လူသားတစ်ယောက်သာ ဖြစ်သည်ကော။ တပါးသူတို့၏ ဘာသာရေး ပရဂုဏ်ထဲအထိ ကြိုတင်သိခဲ့ရင် သူဝင်ရလိမ့်မည်ဟုမထင်။ ဒီလောက်လဲ အရဲမကိုးမိမည် မဟုတ်။ အခုက ဘာနေရာမှာ မသိဘဲ ဝင်လိုက်မိခြင်း၊ တခါမှ မလုပ်ဖူးသော အလုပ်ကို ပထမဆုံး လုပ်ဖူးခြင်းလည်း ဖြစ်နေပြန်သည်။

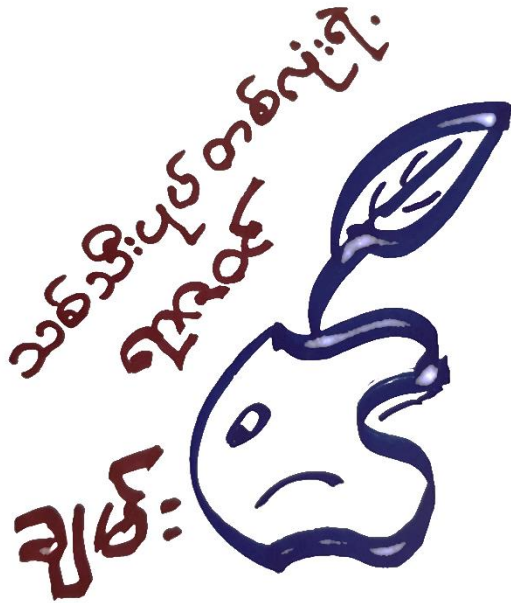
ပြောရရင် သူသည်ပင်လျှင် ဒီရွာကလူတွေနဲ့ လတ်တလော မပြေလည်သော ဘက်မှ ဘာဘာဝင်အစုမှာ ပါနေသူ ဖြစ်သည်။ ဒီတော့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဘာသာတစ်ခု၏ ဘာသာရေး အဆောက်အဦသည် မဖြစ်မနေ ရှောင်ရှား ရမည်ဟု တေဇာကို မည်သူကမှ တိတိကျကျ ပြောပြ မထားဘဲ လိုက်နာရမည်ဟု မှတ်ယူထားခဲ့သည်။ အခု ထိုသံမဏိ စည်းကမ်းကို ကိုယ့်ဘာသာ ချိုးဖောက်မိသလို ဖြစ်သွားပြီ။ ပြီးတော့ စိတ်ထဲမှာလဲ ဝေခွဲမရမှုပေါင်းစုံ။

ဘာဖြစ်လို့ သူတို့ ဝတ်ပြုကျောင်းလေးက ဒီလောက် သာယာနေရတာလဲ။ ပြီးတော့ ဆင်းတုတော် ရှိတဲ့ တောင်ကုန်းလေးနဲ့ ဘာလို့ ဒီလောက် နီးနေရတာလဲ။ ဆင်းတုတော်က အရင်လား၊ ဝတ်ကျောင်းက အရင်လား။ မဆီမဆိုင် မေးခွန်းတွေ သူ့စိတ်ထဲ ရောက်လာသည်။ ဒီလောက် သာယာတဲ့ နေရာကို ငါဘာလို့ ချက်ချင်းကြီး မကျေမနပ် ဖြစ်နေတာလဲ။ ငါကရော ဘာလို့များ သွားမိပါလိမ့်။ သူ့ဘာသာပင် မသိ။ သူ တုန်လှုပ်မိနေသည် ကိုသာ သိတော့သည်။

၆)

ရွာကလေးက ပြန်အထွက် ကားပေါ်မှာ အေးအေးလူလူ ထိုင်မိချိန်မှာတော့ သူ့နောင်တရနေပြန်သည်။ မဆိုင်ရာကို လုပ်မိသည့် လူတစ်ယောက်လို နောင်တရခြင်းမျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ကံကောင်းထောက်မစွာ မြင်တွေ့ခွင့်ရသည့် အလှတစ်ခုကို သူ့ဘာသာ ပြန်ဖျက်စီး မိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ လွန်ခဲ့သော နာရီ အနည်းငယ်ကပင် အေးချမ်းတည်ငြိမ်သော နှစ်လိုဖွယ် သူ့စိတ်သည် လှိုင်းဂယက်တို့ဖြင့် မုန်းတိုင်း ထန်ခဲ့ပြန်သည်။ ဟော အခု တည်ငြိမ်သွားပြန်တော့ အေးချမ်းတိတ်ဆိတ် သည့် နေရာလေးကို ပြန်တမ်းတမိပြန်သည်။ လူတိုင်းသည် အေးချမ်းသည့် ရိပ်မြုံ့လေးနဲ့ ထိုက်တန်တာပါပဲ။ ဒါဆို ငါက ဘာကြောင့် စိတ်ကယောက်အယက် ဖြစ်တာလဲ။ တေဇာ၏ ရင်ထဲက မတည်ငြိမ်မှုသည် အတန်အသင့် တည်ငြိမ်သွားပြီ။ ရင်ထဲက မတည်ငြိမ်မှုသည် ဦးနှောက်သို့ ရွေ့လျား သွားသည်လားတော့ မသိပေ။ သူ ဦးခေါင်းများသည် ချာချာလည် လည်ပတ်လျက် ရှိသည်။ မေးခွန်းတွေကို ထပ်ခါထပ်ခါ မေးနေမိသည်။ သူမဖြေတတ်သည့် သူ့အကြောင်း မေးခွန်းများပေ။ သူ့နှုတ်ကလည်း ငါဖြစ်လို့ ဒီလို ဖြစ်သွားခဲ့တာ ပါလိမ့်ဟု ထပ်တလဲလဲ ရေရွတ် နေမိသည်။

လူတိုင်းသည် အေးချမ်းသည့် ရိပ်မြုံ့လေးနဲ့ ထိုက်တန်တာပါပဲ။

သစ်သီးပုပ်တစ်လုံး၏ ရာဇဝင်

အခန်း (၁)

ပင်လာပြာခြင်းသည် ကောင်းကင်ပြာခြင်းနှင့် တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဆက်စပ်၍ ရှိနေပါက လူတစ်ယောက်၏ အပြာရောင် ရင်ခုန်သံတစ်ခုသည်လည်း တစ်စုံတစ်ခု (သို့) တစ်စုံ တစ်ယောက်၏ အပြာရောင် ရင်ခုန်သံတစ်ခုနှင့် ဆက်စပ်၍ ရှိကောင်း ရှိနေပါလိမ့်မည်။

သူငယ်ချင်းတစ်ချို့က သူတို့ရဲ့ အပြာရောင် ရင်ခုန်သံ တစ်ခုကို လက်ဘက်ရည်ဆိုင်၏ ထောင့်ကျကျစားပွဲတစ်ခု၌ ကြားခဲ့ကြသည်။ တစ်ချို့ကျတော့ ပန်းခြံတစ်ခု၌၊ တစ်ချို့ ကျတော့ အဝေးပြေးကားပေါ်၌ စသည်ဖြင့် ကြံကြံဖန်ဖန် နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ ကြုံခဲ့ကြားခဲ့ ရသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဘာမှန်းမသိသော အပြာရောင် ရင်ခုန်သံတစ်ခုကို ထင်မှတ် မထားဘဲ ကျွန်တော်တို့ကျောင်း၏ အလုပ်သင် ခရီးစဉ် ကြားခဲ့ရ၏။ ဤထက်ပိုဆိုရလျှင် ကောင်မလေး တစ်ယောက်နှင့် ဆက်စပ်၍ ဖြစ်သည်။ ထိုထက်ပို တိတိကျကျ ဆိုရလျှင် “ဖယောင်း” ဆိုသော ကောင်မလေး တစ်ယောက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဖြစ်သည်။

အခန်း (၂)

ကျွန်တော်တို့ကျောင်း၏ အလုပ်သင်ခရီးစဉ်ကို ကျွန်တော် လိုက်ပါခွင့် ရခဲ့ခြင်းသည် လွယ်လွယ်ကူကူတော့ မဟုတ်ခဲ့။ နှစ်တိုင်းထွက်လေ့ ရှိသော ထိုခရီးစဉ်ကို အမြဲလိုက်ချင်ခဲ့ သော်လည်း အလုပ်တစ်ဘက်နှင့် ကျောင်းတက်နေရ သောကြောင့် တစ်လတာခန့် ကြာမြင့်သည့် ထိုခရီးစဉ်မျိုးကို မည်သည့် အလုပ်ရှင်ကမှ ကြည်ဖြူစွာ ခွင့်မပြုလိုကြ။ ထို့ကြောင့် ခရီးစဉ်အတွက် လျှောက်လွှာတင်ရမည့် အချိန်များတွင် ကျွန်တော့်မှာ အမြဲလိုလို ဒွိဟဖြစ်ရစမြဲ။ ဒီနှစ်တော့ နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသားပင် ဖြစ်နေချေပြီမို့ အလုပ်တွင် ထွက်စာတင်ကာ ကျောင်းသားဘဝ၏နောက်ဆုံး အလုပ်သင်ခရီးစဉ်ကို လိုက်ပါခွင့်ရရန် လျှောက်လွှာ တင်ဖြစ်သည်။ ခရီးစဉ်ပြီးသည်နှင့် ကျောင်းလည်း ပိတ်ပြီဖြစ်လို့ ကျွန်တော့်အတွက် နယ်ကမိဘအိမ်ကို ပြန်၍ အိမ်စီးပွားရေးကို ကူလုပ်ရုံသာ။

လျှောက်လွှာတင်ပြီး နောက်တစ်ပတ် တနလာ၊နေ့၊ ကျောင်းတွင် လူတွေ့စစ်ဆေးမည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျောင်းသို့ အမောတကော ရောက်လာမိသော်လည်း အလုပ်ချိန်ပြီးမှ ကျောင်းသို့ လူတွေ့စစ်ရန်လာရသောကြောင့် ကံမကောင်းစွာဖြင့် ကျွန်တော် တစ်နာရီခန့် နောက်ကျပြီးမှ ကျောင်းဝင်းထဲသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

ကျောင်းဆင်ဝင်အောက် အရောက်တွင် ကျွန်တော့်နာမည် ခေါ်သံကို ကြားလိုက်မိ၏။

“ကိုသျှင်းခန့်”

ခေါ်သံကြားသည်နှင့် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေ မဟုတ်မှန်း ကျွန်တော်ခန့်မှန်းမိသည်။ သူငယ်ချင်းတွေက ဒီလိုမျိုး ခေါ်တတ်ကြသည်မဟုတ်၊ ဒီကောင်တွေက “ခန့်ကြီး” လို့ ခေါ်နေကြ။

ခေါ်သံကြောင့် ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်မိသည်။ ကောင်မလေး တစ်ယောက်၊ သေချာသည်က ကျွန်တော်လုံးဝ မသိသော၊ ကျွန်တော်နှင့် တစ်ခါမှ မဆုံဖူးသော ကောင်မလေး တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ကျစ်ဆံမြီးကျစ်၍ ဆံပင်ကို ခွဲချထားသော ဤကောင်မလေးသည် ကျွန်တော် သဘောကျမိသော မင်းသမီး “ဆယ်လီနာဂိုးမက်စ်” ထက်ပင် ချစ်စရာ ကောင်းနေပြန်သည်။ မကြာမီ ပွင့်တော့မည့်ဟန် နှင်းဆီဖူး သဖွယ်ဖြစ်နေသော နှုတ်ခမ်းနီထွေးထွေးလေး သည်လည်းကောင်း၊ မည်းနက်နေသော မျက်ခုံး၊ ဝင်းလက်သော အသားအရေ၊ သွယ်လျသော ကိုယ်ဟန် အနေထားနှင့် ကြည်လင်တောက်ပနေသော မျက်ဝန်း နက်နက် တစ်စုံတို့ဖြင့် လှချင်တိုင်းလှနေသော သူမသည် ဈေးကြီးကြီး ပေးဝယ်ရသော အရုပ်ဆိုင်ထဲမှ ဘိုမ ရုပ်ကလေးထက်ပင် ချစ်စရာကောင်းနေပါသေး၏။

“ဟေ့လူကြီး... လူကို ဘာလို့ အဲလောက်တောင် စိုက်ကြည့် နေတာလဲ၊ တကယ်တော့ သူများကို ဟွန်း...”

ကောင်မလေးထံမှ မျက်စောင်းထိုး၍ ပြောသံကြောင့် ကျွန်တော် ရှက်အမ်းအမ်းဖြစ်မိသည်။

“ဪ...ဘာမှ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ဘာလို့ ခေါ်တာလဲ”

ကျွန်တော်၏ ရှက်ကိုးရှက်ကန်းဖြစ်သွားသော ပုံစံကို ကြည့်၍ သူမ လှပစွာ တစ်ချက်ပြုံးသည်။

“ဒီလိုပါ... ဒီနေ့က အလုပ်သင်ခရီးစဉ် လူတွေ အစီအစဉ် ရှိတယ်လေ၊ အဲဒီမှာ ဆရာမက ကိုသျှင်းခန့်ကို မရောက် လာသေးဘူး ပြောလို့ပါ၊ ခန့်ဘဲစောင့်တော့မယ်တဲ့၊ မြန်မြန် သွားလို့ ရအောင် ပြောမလို့”

“အော် ကျေးဇူးပါ၊ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါမှ မဆုံဖူးဘူးနော်”

ကျွန်တော့်အမေးကြောင့် သူမ တစ်ချက်ပြုံးပြန်သည်။

“ အင်းဟုတ်တယ်၊ ညီမက အကိုကို အာစရိယ ပူဇော်ပွဲမှာ တွေ့ဖူးတာ၊ နောက်ဆုံးနှစ် ကျောင်းသားတွေ ဦးဆောင် တုန်းကလေ၊ အဲဒါကြောင့်မို့ အကိုနာမည်ကို သိနေတာ”

ပြောဆိုရင်း လှည့်ထွက်သွားသော သူမကို ကြည့်ရင်း ကျွန်တော် ခတ္တမျှ ဆွံ့အနေမိသည်။ သူမရဲ့ အပြုံးများသည် ကျွန်တော့်အတွက် အဖြေရှာရခက်သော ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်လို ဖြစ်နေခဲ့၏။

အခန်း (၃)

ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ် သူမရဲ့ ကူညီပေးမှုနဲ့ အလုပ်သင်ခရီးစဉ်၏ အင်တာဗျူးကို ကျွန်တော်အချိန်မီ ဖြေနိုင်ခဲ့ပြီး ခရီးစဉ်ကို လိုက်ပါခွင့် ရခဲ့သည်။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သူမနှင့် တစ်ဖန် ပြန်ဆုံရန် အကြောင်းဖန်လာခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ သူမလည်း ခရီးစဉ်ကို လိုက်ပါခွင့်ရခဲ့သောကြောင့် ကျွန်တော့် အတွက်တော့ သူမနှင့်အတူ ခရီးစဉ်ကို လိုက်ပါခွင့် ရခြင်းသည် ထိပေါက်ပြီးနောက် ကားအပိုဆု ရခဲ့သလိုပင်။

ခရီးစဉ်အတွင်း ကျေးရွာများတွင် ဖျော်ဖြေရန်အတွက် ပြဇာတ်များတိုက်ခြင်း၊ အကများလေ့ကျင့်ခြင်း စသည်တို့ကို ခရီးမထွက်ခင် နေ့တိုင်းလိုလို လေ့ကျင့်လျှက်ရှိရာ သူမနှင့် ကျွန်တော့်၏ ဆက်ဆံရေးသည်လည်း တစ်ဖြည်းဖြည်း နွေးထွေးလာခဲ့သည်။

စကားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆိုတတ်ပြီး မိုက်ဆာပါက ဟန်မဆောင်တတ်သော၊ စကားပြောပါက တစ်ဘက်သားကို လက်ဖြင့်ပုတ်ပြီး ပြောတတ်သော သူမ၏ ဟန်ပန်တစ်ချို့ကို ကျွန်တော် ထူးခြားစွာ စိတ်ဝင်စားမိသည်။ တစ်ခါတစ်ခါ သူမ စကားပြောရင်း ကျွန်တော်လက်မောင်းကို ပုတ်လိုက်သည့် အခါတိုင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲကို လှိုင်းလှိုင်းတစ်လုံးက ဝင်ရောက် တိုက်ခတ်သွားမြဲ၊ တစ်ခါတစ်ရံ ရီစရာ မကောင်းသော သူမ၏ ဟာသများအပေါ်တွင်လည်း ကျွန်တော် ဘာကြောင့် ပီတိတွေ ဝေနေခဲ့လည်း မသိ။

“သိလား ... ကိုခန့်”

ဘာမှ မပြောရသေးခင် “သိလား” ဆိုပြီး ပြောတတ်သော သူမ၏ စကားလုံးများသည် ကျွန်တော့်အတွက်တော့

ကမ္ဘာပေါ်တွင် နားလည်ရအလွယ်ကူဆုံး၊ အရိုးရှင်းဆုံး ဖြစ်လိုနေ၏။ အလိုလိုနေရင်း

နားလည်ချင်နေတာလားတော့ မသိ။

“ကိုခန့်... ပြောနေတာ ကြားရဲ့လား”

ပြောရင်း လက်နဲ့ပုတ်လိုက်သောကြောင့် ကျွန်တော်ဆတ်ခနဲ ဖြစ်သွားမိသည်။

“ဪ ကြားပါတယ်ဟ...”

ဘာကို သဘောကျမှန်းမသိ၊ သူမ ခစ်ခနဲ တစ်ချက်ရယ်သည်။

“တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ ကိုဘဆိုတဲ့ သူတစ်ယောက် ရှိတယ်တဲ့။ သူ့မှာ သားလေးတစ်ယောက်နဲ့ မိန်းမရှိတယ်တဲ့။ တစ်ရက်မှာ သူက အလုပ်ကိစ္စနဲ့ ရက်ရှည်ခရီးတစ်ခုထွက်ပြီး အိမ်ကို ပြန်လာတယ်တဲ့။ မိန်းမကိုလည်း လွမ်းနေတာ ဆိုတော့ အိမ်ကို အမြန်ပြန်လာခဲ့တာပေါ့။ အိမ်လည်း ရောက်ရော မိန်းမနဲ့ သားလေးကို တွေ့တယ်။ မိန်းမနဲ့ အကြည်ဆိုက်ချင်တာနဲ့ သားကို အပြင်မှာ မုန့်ဝယ်စားခိုင်း လိုက်တယ်တဲ့။ အဲဒါနဲ့ သူက စပြီး မိန်းမကို ဇန်နဝါရီလ ကတည်းကနေ အကိုက ခရီးသွား နေရတာဆိုတော့ ခုအချိန်ထိ စုစုပေါင်းလေးလ ကြာတယ်ပေါ့နော်။ အဲဒါကြောင့် ဇန်နဝါရီအတွက် အနမ်းဆိုပြီး တစ်ချက်နမ်းလိုက်တယ်တဲ့။ အဲလို တစ်လပြီး တစ်လပြောရင်း နမ်းနေတာ အပြင်က အသံကို သတိထားမိတော့မှ သူ့သားက ပြန်ရောက် နေတယ်တဲ့။ အဲဒါနဲ့ သူ့သားကို ဒေါ်နဲ့မောနဲ့ မေးတော့ တာပေါ့။ မင်းဘယ်တုန်းကနေ ဒီကို ရောက်နေတာလဲ ဆိုပြီးတော့၊ အဲဒီမှာ သူ့သားက ပြောတယ်တဲ့။ သားက ဖေဖော်ဝါရီ ကတည်းကနေ ရောက်နေတာဆိုပြီးလေ”

“ဟာဟားဟား ခစ်..ခစ်”

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်စလုံး ပြိုင်တူ ရယ်မိကြ၏။

ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်မောနေသော ဖယောင်းသည် တစ်မျိုး ချစ်စရာ ကောင်းနေသည်။ သူမရယ်လိုက်တိုင်း ခပ်ချွန်ချွန်ဖြစ်နေသော သွားတက်လေးနှစ်ခုကို တွေ့တွေ့ နေရသည်။ သူမ၏ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရယ်မောတတ်ပုံကို ကျွန်တော်ခိုးကြည့်နေတတ်ခဲ့ပြီး ထိုအချိန်မျိုးတွင် သူမ၏ သွားတက်လေးနှစ်ချောင်းက ကျွန်တော်ခိုးကြည့်နေခြင်းကို လှောင်နေသလိုလို..။

ကျွန်တော် အံ့ဩမိသည်။ လူတိုင်းက အရှေ့ထွက် ဦးဆောင်ဦးရွက် လုပ်ရသည်ကို ကြိုက်နှစ်သက် တတ်ကြသည်မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် ဖယောင်းကတော့ ဤသို့မဟုတ်။ အားလုံးဝိုင်းပြီး ထမင်းစားကြတော့လည်း ဖယောင်းက တခြားသူတွေကိုချည်း ဟင်းတွေ ထည့်ပေး နေတာ မြင်တော့ ကျွန်တော်

အခန်း (၄)

လူတစ်ယောက်အကြောင်းကို ခရီးတစ်ခု အတူတူ သွားကြည့်မှ ပိုသိနိုင်တယ်လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဖယောင်းနှင့် ပတ်သက်သော တစ်ချို့စိတ်ဝင်စားစရာ အကြောင်းများကို ခရီးစဉ်အတွင်း ကျွန်တော် တဖြည်းဖြည်း ပိုသိလာခဲ့ရသည်။ ခရီးစဉ်အတွင်း ပြဇာတ်များ၊ အကများဖြင့် ဖျော်ဖြေခြင်း တို့ကို ရွာများတွင် ပြုလုပ်ရာတွင် ဖယောင်းသည် အမြဲတမ်းလိုလို ကားလာကာသာ ဆွဲပေးလေ့ရှိသည်။ သုံးလေးကြိမ် မကတော့ ကျွန်တော်မနေနိုင်ဘဲ မေးမိ၏။

“ဖယောင်း...နင် အကတွေ ပြဇာတ်တွေမှာ မပါချင်လို့ ကားလာကာ ဆွဲပေးနေတာမဟုတ်လား..”

ဖယောင်းက လျှာလေးထုတ်ရင်း တစ်ချက်ရယ်သည်။

“မဟုတ်ဘူး ကိုခန့်၊ ဖယောင်းကလေ အဲလိုမျိုး နောက်ကွယ် ကနေ ပံ့ပိုးနေတာရကို ပိုသဘောကျတာ၊ ပိုကျေနပ်နေတာ..”

ဘုရားသခင်၊ ကျွန်တော် အံ့ဩမိသည်။ လူတိုင်းက အရှေ့ထွက် ဦးဆောင်ဦးရွက် လုပ်ရသည်ကို ကြိုက်နှစ်သက် တတ်ကြသည်မဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် ဖယောင်းကတော့ ဤသို့မဟုတ်။ အားလုံးဝိုင်းပြီး ထမင်းစားကြတော့လည်း ဖယောင်းက တခြားသူတွေကိုချည်း ဟင်းတွေ ထည့်ပေး နေတာ မြင်တော့ ကျွန်တော် အားနာသောကြောင့် ဆိုမိသည်။

“ဖယောင်း... နင်ဘာမှလည်း ထည့်စားတာ မတွေ့ဘူး၊ သူများတွေကိုချည်း ဟင်းထည့်ပေးနေတယ်”

ဇော်လေးပုံရင်း ဖြေပုံကြောင့် ကျွန်တော့် နားမလည်သလို ဖြစ်ရသည်။

“ဖယောင်းက ဟင်းထည့်ပေးနေတာကို ကြိုက်တာ၊ သူများတွေ စားနေတာကို တွေ့ရတော့ သဘောကျ တယ်လေ”

တကယ်လည်း သူမလုပ်ချင်တာကို လုပ်နေတာကို မညည်းမငြူ ပြုံးပြုံးလေးနဲ့ လုပ်နေတာ မြင်ရတော့ ကျွန်တော်တဖြည်းဖြည်း နားလည်လာမိ၏။

ဖယောင်းထည့်ပေးသမျှ ဟင်းများကို ကျွန်တော်သည် အကုန်စားနိုင်သူဖြစ်ရာ ဖယောင်းက ဟင်းထည့်ပေးလိုက် ကျွန်တော်က စားလိုက်နှင့်၊ သူငယ်ချင်းများကပင် စနောက် ရသည်အထိ ဖြစ်သည်။ ထိုကဲ့သို့ သူငယ်ချင်းများ စနောက်သည့် အခါတိုင်း ဖယောင်းမျက်နှာပေါ် ဖြတ်ပြေး သွားသော အရောင်တစ်မျိုးသည် ကျွန်တော့်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဘာသာပြန်ရ အခက်ဆုံး ဖြစ်လို့နေသည်။ မျက်လုံးခြင်း ဆုံမိတိုင်း မျက်လွှာကို ချချသွားသော ဖယောင်းမျက်နှာသည် ကျွန်တော်အတွက် တွက်ချက်ရ ခက်သော ပုစ္ဆာတစ်ပုဒ်ပါပေ...။

အခန်း (၅)

ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်လုံး ကျွန်တော့်အတွက် ရင်အခန့်ရဆုံး အချိန်သည် ဖယောင်းနှင့် ဓါတ်ပုံတွဲရိုက်သည့် အချိန်များပင် ဖြစ်သည်။ ချစ်စရာကောင်းသော ဟန်ပန်များဖြင့် ဓါတ်ပုံ ရိုက်တတ်သော ဖယောင်းနှင့် ရုပ်တည်တည်ဖြင့်သာ နေတတ်သော ကျွန်တော်၊ ဓါတ်ပုံတွဲရိုက်တိုင်း ဖယောင်းက..

“ကိုခန့်ကလည်း အဘိုးကြီး ကျနေတာဘဲ နည်းနည်းပါးပါး ပြုံးလေ...”

ဟု အမြဲလိုလို ပြောတတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ဖယောင်းထက် အသက်လေးနှစ်ခန့်ကြီးပြီး တည်တည်တံ့တံ့ နေရသည်ကို နှစ်သက်ကာ အနည်းငယ် ရှက်ကြောက်တတ်သူ လည်း ဖြစ်သည်။ ဓါတ်ပုံရိုက်ပြီးတိုင်းလည်း ဖယောင်းက ကင်မရာထဲမှ ပုံများကို ကြည့်ကာ လျှာကလေးထုတ်ရင်း စနောက်သလို ဆိုတတ်သည်။

“ကိုခန့် ... မသိရင်တော့ သားအဖတွေ လိုပဲနော် ခစ်.. ခစ်.. ခစ်”

ဖယောင်းထိုသို့ ပြောလိုက်တိုင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲသို့ ဝေဒနာတစ်မျိုးက ရောက်လာသည်။ ဖယောင်းအနေဖြင့် စနောက်နေခြင်းကို ကျွန်တော်သိသော်လည်း ကျွန်တော့်၏ ပုံစံနှင့် ဖယောင်း၏ ချစ်စရာကောင်းလွန်းသော ဟန်ပန်တို့မှာ မည်သို့မှ အပ်စပ်မှုမရှိဟု ဝမ်းနည်းစွာ ခံစားမိသည်။

“ကိုခန့်... စိတ်မဆိုးနဲ့နော်.. ခင်လို့စတာပါ။ ရော့ ကိုခန့်အတွက် အမှတ်တရလက်ဆောင် ပန်းသီး၊ ဒီပန်းသီးက ရိုးရိုးပန်းသီး မဟုတ်ဘူးနော်၊ ကိုခန့်တစ်ယောက်ကိုဘဲ ပေးတာ”

ဖယောင်းက ခေါင်းလေးငိုရင်းဆိုတော့ သူတစ်ဖန် ပြန်အားနာမိသည်။ ပန်းသီးကို ယူရင်းမှ ဖယောင်းကို မြတ်နိုးစွာ ကြည့်မိသည်။ ဖယောင်းမျက်နှာက တစ်ခုခုကို စိုးရိမ်နေသလိုမျိုး...။

ဖယောင်းနှင့် နောက်တစ်ကြိမ်ပြန်ဆုံရန် ခက်ခဲမည် ဖြစ်သည့်အတွက် သူငယ်ချင်းတစ်ချို့က ကျွန်တော် အရှက်အကြောက်ကြီးမှန်း သိသော်လည်း ကျွန်တော် ဖယောင်းကို ချစ်နေမှန်း ရိပ်မိ၍ အခုခရီးစဉ်တွင် ဖွင့်ပြောရန် တိုက်တွန်းကြ၏။ သို့သော်လည်း ဖယောင်းနှင့် ကျွန်တော့်၏ မလိုက်ဖက်သည့် ပုံစံ၊ တစ်ခါ တစ်ခါ ကျွန်တော် နားမလည်နိုင်သည့် ဖယောင်း၏ မျက်နှာပေါ် ဖြတ်ဖြတ် သွားသည့် အရောင်များကြောင့် ကျွန်တော့်ရင်ခန့်သံကို ခက်ခဲစွာ ဖုံးဖိထားရသည်။ ကျွန်တော် ဖွင့်မပြောဖြစ်တော့။

အခန်း (၆)

ခရီးစဉ်၏ နောက်ဆုံးအဖြစ် ကျွန်တော်တို့တစ်ဖွဲ့လုံး ချောင်းသာ ကမ်းခြေကို အလည်အပတ်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ အားလုံးလိုလို နောက်နေ့ဆိုပါက ခရီးစဉ်ပြီးဆုံးပြီဖြစ်ရာ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေကြသည်။ တစ်လလုံးလုံး အတူတူ ရှိခဲ့ကြသော်လည်း ခွဲခွာရတော့မည် ဆိုသည့် အသိကြောင့် အားလုံးတိတ်ဆိတ်နေကြ၏။ အခုလို တိတ်ဆိတ်နေမှုသည် အားလုံးကို ဝမ်းနည်းစေပါသည်။

ပင်လယ်ပြာပြာ၊ ရေလှိုင်းဖွေးဖွေး၊ သဲဖြူဖြူ၊ လေအေးအေး၊
ကောင်းကင်ပြာပြာတို့ဖြင့် သာယာလှသော ကမ်းခြေသည်
ကျွန်တော့်အတွက် ကဗျာတစ်ပုဒ်လို ခံစားမိသည်။ သို့သော်
ကာရန်တော့မည်...။ ဖယောင်းနှင့် ခွဲရတော့မည်ဆိုသည်
အသိက ကျွန်တော်ရင်တစ်ခုလုံးကို ပူလောင်စေသည်။

“ကိုခန့်...၊ မနက်ဖြန် တစ်ခါတည်း နယ်ကို
ပြန်တော့မှာလား...”

နောက်ဘက်ဆီမှ ဖယောင်း၏အသံကို ကြားရသည်။

ကျွန်တော်သက်ပြင်း တိုးတိုးချစ်မိ၏။

“ဟုတ်တယ် ဖယောင်း...၊ ငါရန်ကုန်ကို ပြန်မလိုက်တော့ဘူး၊
ဒီကနေ တန်းပြန်ဖို့ ကားလက်မှတ် ဝယ်ပြီးသွားပြီ”

“အဲဒါဆို ရန်ကုန်ကို ဘယ်တော့ ပြန်လာမှာလဲဟင်...”

ကျွန်တော့်လှည့်ကြည့်မိသည်။ ဖယောင်းမျက်နှာမကောင်း၊
အားလုံးနှင့် ခွဲရတော့မည်ဆိုသည့်အသိက သူမကိုလည်း
နာကျင်စေလိမ့်မည်။

“ငါက နယ်ရောက်ရင် အလုပ်လုပ်ရတော့မှာ၊ တော်တော်
နဲ့တော့ ပြန်လာဖြစ်ဖို့မလွယ်တော့ဘူး...”

ကျွန်တော့်စကားကြောင့် ဖယောင်း ကျွန်တော့်ကို
မော့ကြည့်၏။ ဖယောင်းမျက်ဝန်းထဲတွင် မျက်ရည်စများ
ရစ်ဝဲနေသည် မြင်နေရသည်။ တဒင်္ဂ ကျွန်တော်တို့
နှစ်ယောက်လုံး တိတ်ဆိတ်နေမိသည်။ တိတ်ဆိတ်နေခြင်း
သည် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ကို ပိုမို ဝမ်းနည်းစေ၏။
ခဏကြာတော့ ဖယောင်းက သူမ၏ အင်္ကျီထဲမှာ
ပစ္စည်းတစ်ခုကို ထုတ်ယူကာ ကျွန်တော့်အားပေး၏။

“ကိုခန့် မနက်ဖြန် ကားပေါ်ရောက်မှ ဖွင့်ကြည့်ပါနော်...၊
ကိုခန့်ကို ဖယောင်း အမြဲအမှတ်ရနေမှာပါ...”

ဖယောင်း၏ အသံ တိုးပြီး တုန်ရီနေသည်ကို သတိထားမိ၏။
ပြောရင်း လှည့်ထွက်သွားသောအခါ ဖယောင်း၏ ပါးပြင်
ပေါ်သို့ မျက်ရည်စများ လွင့်ကျသွားသည်ကို တွေ့လိုက်ရ
သည်။ ဖယောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းကို ကြည့်လိုက်တော့
စာအိတ်ငယ်တစ်အိတ်၊ တစ်ရွှေ့ရွှေ့ထွက်ခွာသွားသော
ဖယောင်းကို ကြည့်ရင်း ကျွန်တော့်ရင်ထဲ ဆိုနစ်လာမိ၏။
ဖယောင်းနှင့် ဝေးရပြီဖြစ်သည်။ အတူရှိခဲ့သော အချိန်တွေ
တစ်ကယ်ကို ပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ နောက်တစ်ကြိမ်
ဖယောင်းအသံလေးနှင့် ဖယောင်းကို မြင်ဖို့ခက်သွားပြီ

ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ရင် အစုံ ပူလောင်လွန်းလှပါ၏။
ချစ်ခြင်းတရားကို ခံစားမိသော်လည်း အောင့်ထားခဲ့ရသော
ချစ်ခြင်းများသည် မျက်ရည်များအဖြစ်သာ ယခုအချိန်တွင်
ကျလို့နေ၏။ ပင်လယ်ကို ကြည့်ရင်း အားရပါးရ
အော်ငိုမိသည်။ ပင်လယ်ကြီးကတော့ ကျွန်တော့်ခံစားချက်ကို
နားလည်ဟန်မတူ၊ လှိုင်းပုတ်လို့ကောင်းဆဲ...။

အခန်း (၇)

ရန်ကုန်ပြန်မည့် ဖယောင်းတို့ကားသည် မနက်ကတည်းက
ချောင်းသာမှ ထွက်သွားပြီဖြစ်သည်။ နေ့လည်ကားဖြင့်
နယ်ကို ပြန်မည့်ကျွန်တော့်၊ ကားပေါ်ရောက်တော့
ဖယောင်းပေးခဲ့သည့် စာအိတ်ကို ဖောက်ကြည့်မိ၏။
စာအိတ်ထဲမှ ထွက်ကျလာကား စာရွက်အပိုင်းစလေး
တစ်ခုသာ၊ သေချာ ကြည့်မိတော့ ပြက္ခဒိန် အပိုင်းအစလေး
တစ်ခု။

“ဒီဇင်ဘာ ၂၈ ရက်”

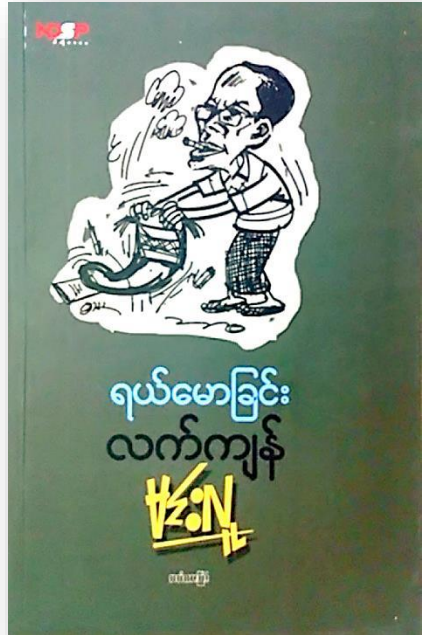
ပြက္ခဒိန် အပိုင်းစကို ကြည့်ရင်း ကျွန်တော့် အတွေးများက
ပြောင်းဆန်နေသည်။ ဖယောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး
အသေးအမွှားလေးများကိုပင် မှတ်မိနေသော ကျွန်တော့်
ထိုနေ့ကို သိလိုက်ပါပြီ။ ထိုနေ့သည် ဖယောင်းက
ကျွန်တော့်ကို ပန်းသီးတစ်လုံးကို ပေးခဲ့သော နေ့ဖြစ်၏။

ဖယောင်းခဲ့သော စကားများကို ပြန်ကြားယောင်မိသည်။
“ကိုခန့်... စိတ်မဆိုးနဲ့နော်.. ခင်လို့စတာပါ။ ရော့
ကိုခန့်အတွက် အမှတ်တရလက်ဆောင် ပန်းသီး၊ ဒီပန်းသီးက
ရိုးရိုးပန်းသီး မဟုတ်ဘူးနော်၊ ကိုခန့်တစ်ယောက်ကိုဘဲ
ပေးတာ”။

ကျွန်တော့်ကို ချောသလိုလိုနှင့်ပေးခဲ့သော ပန်းသီးသည်
အမိပွယ် အများကြီး ရှိနေမှန်း ကျွန်တော်မသိခဲ့၊ ယခုတော့
ပြက္ခဒိန် အပိုင်းအစလေးက ကျွန်တော့်ကို လှောင်ပြောင်နေ
သည်။ စီးကျလာသော မျက်ရည်စများကို သုတ်ရင်း
ဖယောင်းရေ ငါနင့်ကို အရမ်းချစ်ပါတယ်ဟာ ဟုသာ
ရေရွတ်နေမိတော့သည်...။

အယ်ဒီတာတွေက ထုံးစံအတိုင်း တစ်ယောက်တစ်ပေါက် (အဲလေ တစ်ယောက်ကို အကြိုက်တမျိုး) စာအုပ် သုံးအုပ် ရွေးချယ်ပေးထားကြပါတယ်။ မူရင်းစာရေးဆရာတွေဟာ မြန်မာ့ စာပေလောကရဲ့ သက်ရှိ အထင်ကရတွေပါ။ အထူးတလည် ညွှန်းစရာ လိုမယ်မထင်။ ကျနော်တို့ကတော့ ကိုယ်ဖတ်ပြီး ကြိုက်လိုက်မိတာလေးတွေ ဆိုတဲ့ ရှုထောင့်ကနေ ပြန်လည် ဝေမျှလိုက်ခြင်းရယ် များပါ။ (အယ်ဒီတာများ)

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် နိုင်ငံရေး နယ်ပါယ် များစွာအား လေ့လာနိုင်ခဲ့ပါ၏... ။

မယ်ဗမာ ဘာသာပြန် - ဝင်းငြိမ်း

ဆရာ ဝင်းငြိမ်း ဘာသာပြန်ထားသော အမေရိကန် စာရေး ဆရာမ Charmaine Craig ရေးသားသည့် Miss Burma ဝတ္ထုကို ဖတ်လိုက်ရတဲ့ အခါမှာ... လူ့ဘဝ၏ အတက်အကျ အနိမ့်အမြင့်များ... လောကဓံတရား (၈) ပါး၏ ရိုက်ခတ်မှု များ... ကိုဘိုနီခေတ်... ဂျန်ပန်ခေတ် မှသည် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ခေတ်အထိပါ... ခံစားမိန်းမောရင်း မြန်မာနိုင်ငံ၏စီးပွားရေး... ယဉ်ကျေးမှုနှင့် စစ်အတွင်း ကာလ အခက်အခဲ များအား... လေ့လာသုံးသပ်နိုင်ခဲ့ပါ၏... ။

ထို့အပြင် ဗမာ့တပ်မတော်နှင့် တောတွင်း လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ ဗျူဟာနှင့် အကျင့်စရိုက်များ... လူသား တို့၏ အကျင့်စရိုက်များ... အယူဝါဒ မတူသဖြင့် အချင်းချင်း သဘောထားကွဲမှုများ... အခြား နိုင်ငံကြီးများမှ လက်သပ်မွေး ထားသော CIA အစရှိသည့် အဖွဲ့များ၏ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း ရည်ရွယ်ချက်များ... အမှန်တရားနှင့် လွတ်လပ်မှု များအား အာဏာဖြင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ချုပ်ကိုင်ခဲ့မှုများ... ထိုအခြေ အနေများ အတွင်းမှ အပြစ်မဲ့ ပြည်သူများနှင့် လူမျိုးစုငယ်များ (အထူးသဖြင့် ကရင်လူမျိုးစု များ) အကြောင်းကို ပိတ်ကား ပေါ်တွင် ကြည့်နေရသကဲ့သို့ ခံစားခဲ့ရပြီး စီးပွားရေး

ရယ်မောခြင်း လက်ကျန် ရေးသူ - မင်းလှ

သည်တစ်ခေါက်မှာ ညွှန်းပေးချင်တဲ့စာအုပ်က စာဖတ်သက် အနည်းငယ်လောက် ရှိရင်ကို သိနိုင်တဲ့ မသိရင်တောင် ကြားဖူးနေတဲ့ ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆရာမင်းလှရဲ့ စာအုပ်တွေထဲက တစ်အုပ်ပါပဲ။

သည်စာအုပ်မှာ ဝတ္ထုက ၄ ပုဒ်သာ ပါဝင်ပါတယ်။ သည်ဝတ္ထုတွေဟာ ရယ်စရာ မောစရာ (၁၉၈၇၊ ၁၉၉၅) ၊ ငိုအားနှင့် ရယ်အား (၁၉၉၆) ၊ ရင်မောခြင်းနှင့် ရယ်မောခြင်း (၁၉၉၇) ၊ တို့ထဲမှ ပြန်လည်ရွေးထုတ်ပြီး ထုတ်ဝေတဲ့ ရယ်မောခြင်း လက်ရွေးစင်ထဲမှာ မပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတွေပါပဲ။ ဘာကြောင့် ကျန်ခဲ့တာလဲဆိုတော့ ရယ်မောခြင်း လက်ရွေးစင်က ဇာတ်ဆောင်တွေ တူတာ၊ ဇာတ်လမ်းတွေ တူနေတာတွေကို စုစည်းပြီး ထုတ်ဝေခဲ့တာမို့ပါပဲ။

စာအုပ်အမည်ကတော့ ရယ်မောခြင်းလက်ကျန် ပါပဲ။ ဝတ္ထု ၄ ပုဒ်ပဲ ပါတယ်ဆိုလို့ စာအုပ်က ပါးပါးလေး မဟုတ်ပါဘူး။

ပထမဆုံး အပုဒ်က နေပူမိုးရွာ တဲ့။ သူ့ခိုးတွေအကြောင်း ရေးထားတာပါ။ ဒါပေမယ့် ဆရာရဲ့ လက်ရာဆိုတော့ ထုံးစံ အတိုင်း လူ့သဘာဝကို ပိုင်နိုင်တာကတော့ ပြောစရာ လိုမယ် မထင်ဘူး။ နောက်တစ်ပုဒ်ကတော့ လူတွေကို ကူညီတတ်တဲ့ မွေးရာပါဗီဇနဲ့ လူငယ်လေး အကြောင်းပေါ့ဗျာ။ သည်လောက် ပြောရင် ဆရာမင်းလူ ပရိတ်သတ်တွေဆို သိလောက်ပါပြီ။ ဆရာရဲ့ အောင်ဘာလေဆိုတဲ့ လုံးချင်းထဲက ကောင်လေး ပေါ့ဗျာ။ ဘယ်လိုတွေကူညီပြီး ဘယ်လိုတွေ ဖြစ်သလဲ ဆိုတာတော့ ဖတ်ကြည့်ဗျို့။

တတိယ တစ်ပုဒ်ကတော့ ဘုန်းကြီးပါးစပ်တဲ့ဗျ။ ဘယ်လိုလဲတော့ မပြောတော့ဘူးဗျာ။ ဖတ်သာကြည့်ကြ ပေတော့။ နောက်ဆုံးတစ်ပုဒ်ကတော့ ဒုံရင်းဒုံရင်းပါ။ အရင်တုန်းက အရိုင်း၊ ကင်းကောင်၊ ငှက်ပြောကြော်တို့ ရိုက်ထားတဲ့ ဗွီဒီယို ဇာတ်လမ်းလေးကို ပြန်ပြီး ဝတ္ထုလို ရေးထားတာပါ။

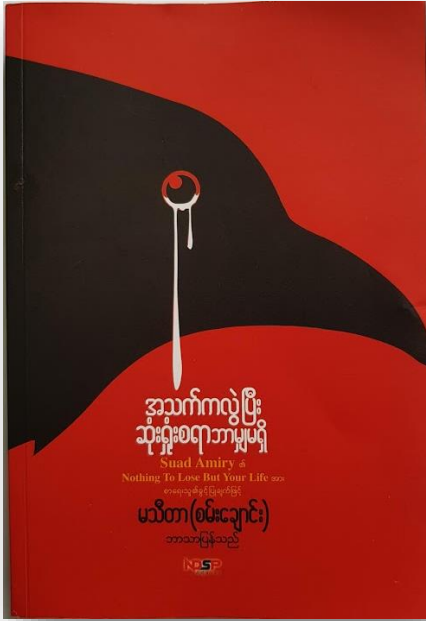
ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဘဝမှာ ရုန်းကန်ရ ကြိုးစားရ ပြိုင်ဆိုင်ကြနဲ့ ကျနေတဲ့ ရယ်ဖို့ ပြုံးဖို့ မေ့နေတတ်ကြပါတယ်။ သည် စာအုပ်ဟာ ဝါးလုံးကွဲ ရယ်ရတာမျိုးတော့ မဟုတ်ပေမယ့် ဖတ်ပြီးချိန်မှာ တစ်ခုခုရမှာပါ။ အနည်းဆုံး ပြုံးဖြစ်ရင်တောင် တန်ပါတယ်။

ငါတို့စာပေကနေ တတိယအကြိမ် ထုတ်ဝေထားပါတယ်။

အသက်ကလွဲပြီး ဆုံးရှုံးစရာမရှိ
ဘာသာပြန် - မသီတာ (စမ်းချောင်း)

ပါလက်စတိုင်း စာရေးဆရာမ ဆွဒ်အမ်ရီ (Suad Amiry) ရဲ့ Nothing to Lose But your Life ကို ဆရာမ မသီတာ (စမ်းချောင်း) က ဘာသာပြန်ထားတာပါ။

အစ္စရေးနဲ့ ပါလက်စတိုင်း ပဋိပက္ခဟာ လူတိုင်းသိပြီးသား ဇာတ်လမ်းပါ။ အမြဲလိုလို တဖက်နဲ့ တဖက် သတ်ဖြတ်နေ ကြတဲ့ ဇာတ်ကြမ်းကြီးလိုပါပဲ။ တချို့ကတော့ အစ္စရေးရဲ့ အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ နိုင်ငံထူထောင်ရေး ဇာတ်လမ်းကြီးကို အားကျ ကြပါတယ်။ လေးစားကြပါတယ်။ တချို့တွေကတော့ အဲဒီအချိန်မှာ ဒေသခံ ဖြစ်နေတဲ့ ပါလက်စတိုင်းတွေရဲ့ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုတွေအတွက် မကျေမနပ် ဖြစ်ကြပါတယ်။ ပသို့ပင် ဆိုစေ ဒီဇာတ်လမ်းဟာ လူကြမ်းနဲ့ လူကောင်း၊ အဖြူနဲ့ အမဲ ဘက်နှစ်ဘက်ထဲ ရှိနေတာ တော့လည်း ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာပါ။ ကြည့်တဲ့သူ သုံးသပ်တဲ့ လူတွေရဲ့

စိတ်အခံပေါ်မှာ မူတည်ပြီး အမြင်တွေ ကွဲပြားနေမှာပါပဲ။ ဒါဟာ ပဋိပက္ခတိုင်းမှာ ကြုံရတဲ့ ပြဿနာပါပဲ။ ဒီအတွက် ပြဿနာတစ်ခုခုကို နားလည်ချင်ရင် နက်နက်နဲနဲ ဆင်းကြည့်ဖို့ လိုတတ်ပါတယ်။ ဘာသာပြန်သူ ဆရာမကတော့ ဒီလိုဆိုပါတယ်။

“တကယ်တော့ အစ္စရေးနဲ့ ပါလက်စတိုင်း အကြောင်းကို ကမ္ဘာ့ သတင်းမီဒီယာတွေ ကနေတဆင့် ကြားဖူးမြင်ဖူး ခဲ့ပေမဲ့ ရသ စာပေထဲမှာမှ လူတွေရဲ့ ဘဝ အမြင်တွေ၊ ခံစားချက်တွေကို ပိုမြင်ရတာမို့ သတင်းက ပေးတဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ မတူကွဲပြားတဲ့ အတွေးအမြင်ကို ဖြစ်စေတာမို့ ဒီစာအုပ် ဖတ်ပြီး အတွေးတွေ အများကြီး ဖြစ်ရပါတယ်။ စာဖတ်သူတွေကိုလည်း မီဒီယာက ပုံဖော်တင်ဆက်ပေးတဲ့ သတင်းတွေလောက်နဲ့ မတင်းတိမ်ဘဲ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုရဲ့ အတွင်းသားကို ရသစာပေက တဆင့် တူးဆွလှန်လှော ဝင်ကြည့်စေချင်မိပါတယ်။” တဲ့

သဘောမတူစရာ မရှိပါ။ ဒီစာအုပ်က ဘာအကြောင်းလဲ ဆိုတာတော့ မူရင်းဆရာမ ဆွဒ်ရဲ့ ပြောင်မြောက်တဲ့ အရေးအသားတွေကို မြည်စမ်းကြည့်ရင်း ကမ္ဘာကြီးရဲ့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို အလည်သွားကြည့်ပါလို့ တိုက်တွန်း လိုက်ပါရစေ။

တာသာပြန်

သေခြင်းတိုးတဲ့ ဖလံပိုး

■ ဝင်းသုည

သေခြင်းတိုးတဲ့ ဖလံပိုး

နေ့ဘက်မှာ တွေ့ရတဲ့ ပိုးဖလံတွေကို ပိုးဖလံအစစ်လို့ ခေါ်နိုင်မယ်မဟုတ်။ မှောင်မိုက်တဲ့ ဆောင်းညတွေမှာ ခန်းဆီး အရိပ်အောက် တုတ်တုတ်မှ မလှုပ်ဘဲ ငြိမ်နေတတ်တဲ့ ဝါကြန့်ကြန့် ဖလံကောင်တွေကို မြင်ရသူအဖို့ ရရှိတဲ့ နွေးထွေးသော ခံစားချက်ကိုလည်း နေ့ဖလံကောင်တွေက မပေးစွမ်းနိုင်။ နေ့ဖလံကောင်တွေက ကပြားမျိုးစိတ် ဖြစ်တဲ့ အတွက် လိပ်ပြာတွေလို တောက်တောက်ပပ၊ ရွှင်ရွှင်ပျပျ မဟုတ်သလို ညဖလံကောင်တွေလိုလည်း အရောင်မှိုင်းမှိုင်း၊ သုန်သုန်မှုန်မှုန်မဟုတ်။ ဒါပေမယ့် ခုတွေ့ရတဲ့ ပိုးဖလံကောင် ကတော့ မြက်ခြောက်ရောင် အတောင်ပံနဲ့ သူ့ဘဝကို သူကျေနပ်နေသယောင် ထင်ရတယ်။

စက်တင်ဘာလလယ်ရဲ့ သာယာတဲ့ မနက်ခင်းအချိန်မှာ ရာသီဥတုက မပူလွန်း၊ မအေးလွန်း။ တိုက်ခတ်နေတဲ့ လေကလည်း နွေလတွေလို သိပ်မပူတော့။ တချက်တချက် ဘယ်ကမှန်းမသိ မှုတ်ထုတ်လိုက်တဲ့ လေက လူကို အေးစိမ့် စေတယ်။

ပြတင်းပေါက်နဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖက်က လယ်ကွင်း ထဲမှာတော့ ထယ်ထိုးတာ စနေပြီ။ ထွန်ယက်ပြီးသား နေရာ တွေမှာ မြေကြီးက ပြားချပ်နေပြီး နေရောင်ကြောင့် စိုစွတ်တဲ့ မြေကွက်တွေက အရောင်တလက်လက် တောက်နေတယ်။ လယ်ကွင်းတွေဆီက အားနဲ့မာန်နဲ့ ထွန်ယက်နေတာကို

ပိုးဖလံလေး အတွက် သူ့ဘဝတိုတို ကလေးမှာ ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာကော ရှိရဲ့လား။ ရသလောက် အခွင့်အရေးလေးကို အပြည့်အဝယူဖို့ ရုန်းကန်ရင်း ထွက်ပေါက်ရှာနေတာကို ကြည့်ရတာ သနားစရာ။

ငေးငေးကြည့်မိလို့ ဖတ်လက်စ စာအုပ်ကို အာရုံစိုက်ရတာ သိပ်မလွယ်။ ကျီးအတွေ့က သူတို့ရဲ့ အစဉ်အလာကို ဒီနှစ်မှာလည်း ထိန်းသိမ်းနေကြတာ မြင်ရတယ်။ အုံ့လိုက်ကျင်းလိုက် သစ်ပင်ထိပ်ဖျားတွေ အနီးမှာ ဝဲပျံနေ လိုက်ကြတာ အနက်ရောင်ကြိုးထုံးတွေနဲ့ ရက်လုပ်ထားတဲ့ ဧရာမပိုက်ကွန်ကြီးကို လေထဲမှာ ဖြန့်ကြဲထားတဲ့ အတိုင်းပဲ။ ကျီးအတွေ့ သစ်ပင်အကိုင်းတွေပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်း ဆင်းနားတဲ့ အချိန်မှာတော့ သစ်ကိုင်းသစ်ခက်တိုင်းမှာ ကြိုးထုံးနက် ကလေးတွေ ပေါ်လာတယ်။ ဒီလို ပိုက်ကွန် နက်ကြီးဟာ ရုတ်ချည်း ကျွက်ကျွက်ညံ့ပြီး လေထဲကို ပျံတက်သွားလိုက် သစ်ကိုင်းတွေပေါ်ကို ပြန်ကျလိုက် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါဟာ ကျီးအတွေ့ အတွက်တော့ ပျော်စရာ ကောင်းတဲ့ စုပေါင်းလှုပ်ရှားမှုတစ်ခု ဖြစ်ပုံပါပဲ။

ကျီးအတွေ့၊ ထယ်ထိုးသူတွေ၊ မြင်းတွေ အားလုံးကို မောင်းနှင်နေတဲ့ စွမ်းအား တစ်မျိုးကပဲ ပိုးဖလံလေးကို ပြတင်းမှန်ကွက်ရဲ့ ဟိုဖက်ဒီဖက် တဖျပ်ဖျပ်ပျံနိုင်အောင် အားဖြည့် ပေးထားပုံရတယ်။ ကြည့်ရသူက ပိုးဖလံကို သနား ကရုဏာသက်မိသလို မကြည့်ဘဲလည်း မနေနိုင်အောင်

ထူးထူးဆန်းဆန်း ညှို့အားတစ်ခုကလည်း ရှိနေတယ်။ ပိုးဖလံလေး အတွက် သူ့ဘဝတိုတို ကလေးမှာ ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတာကော ရှိရဲ့လား။ ရသလောက် အခွင့်အရေးလေးကို အပြည့်အဝယူဖို့ ရုန်းကန်ရင်း ထွက်ပေါက်ရှာနေတာကို ကြည့်ရတာ သနားစရာ။ လူတွေရဲ့ဘဝမှာ ပိုးဖလံလို ဘဝမျိုး (အထူးသဖြင့် နေ့ဖလံကောင် လိုမျိုး) တစ်တံတဒေသ ကြုံရ ရင်တောင် မတွေးရဲစရာပဲ။ ပြတင်းမှန်ကွက်လေး တစ်ကွက်ထဲမှာ ထောင့်စွန်းတစ်ခုဆီကို အားကုန်ပျံ သွားလိုက်၊ တစ်အောင့်လောက်နေရင် နောက်ထောင့်စွန်း တစ်ခုဆီကို ပြောင်းသွားလိုက်နဲ့၊ ထောင့်စွန်းလေးခုက လွဲလို့ သူမှာ ရွေးချယ်စရာမရှိ။ လယ်ကွင်းတွေ ဘယ်လောက် ကြီးကြီး၊ ကောင်းကင်ကြီး ဘယ်လောက်ကျယ်ကျယ် သူ့လောကနဲ့ ဘာမှမဆိုင်။ အပြင်ဘက် အိမ်တွေဆီက တလူလူ ထွက်နေတဲ့ မီးခိုးတွေ၊ အဝေးက မီးသင်္ဘော တစ်စီးရဲ့ နားထောင်ကောင်းတဲ့ ဥဩဆွဲသံတွေကို သူကရစိုက် ဟန်မတူ။ ပိုးဖလံလေးက အားကုန်သုံးကာ တတ်နိုင်သလောက်တော့ ရုန်းနေတယ်။ သူ့ရဲ့ပိစိကွေး ခန္ဓာထဲမှာလည်း သတ္တလောက ကြီးက စွမ်းအင်တချို့ကို ဆုံသလောက် ထည့်သွင်းထားတာ ပါလားလို့ ပြတင်းမှန်နား ဖြတ်လျှောက်တိုင်း မှတ်ချက်ပြုမိ တယ်။ သေးကွေး၊ ချိန်နေတဲ့ သတ္တဝါလေးတစ်ကောင်သာ ဖြစ်ပေမယ့် ပိုးဖလံမှာလည်း အသက်ဇီဝနဲ့ပေး။

ဖွင့်ထားတဲ့ပြတင်းမှန်ကွက်မှာ တလိမ့်လိမ့်နဲ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့ ပိုးဖလံလေးရဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ဘဝ၊ သူ့ကို ရှင်သန်နိုင်အောင် ထောက်ပံ့ထားတဲ့ ဇီဝစွမ်းအင်အကြောင်းကို လျှောက်တွေးမိ တယ်။ သနားစရာရာ အံ့ဩစရာပါကောင်းတဲ့ သူ့ရဲ့ ဖြစ်တည်မှုကို စိတ်ဝင်စားမိတယ်။ အသက်ရှင်သန်ခြင်းရဲ့ ပင်ကိုယ် သဘာဝကို ပြချင်လို့ တစ်စုံတစ်ယောက်က အသက်ဇီဝ အလုံးလေးတစ်ခုကို အမွှေးအတောင်တွေတပ်ပြီး သက်ဝင်လှုပ်ရှားခိုင်းထား လေသလား။ ဒီပိုးဖလံလေးသာ တခြား ပုံသဏ္ဍာန်တစ်ခုနဲ့ မွေးဖွားလာခဲ့မယ် ဆိုရင် ဇီဝစွမ်းအင်က သူ့ဘဝကို ဘယ်လိုများ ပုံဖော်ပေးမလဲဆိုတာ တွေးရင်း သူ့ရဲ့ ရိုးစင်းလွန်းတဲ့ လှုပ်ရှားဟန်တွေကို သနားစရာအဖြစ် မြင်ယောင်လာပြန်တယ်။

တဖျပ်ဖျပ် ဟိုထောင့်ဒီထောင့် ပျံသန်းပြီးတော့ မောလို့ထင် တယ်၊ ပြတင်းပေါက်ခုံပေါ်မှာ လာနားနေတယ်။ ကျွန်မက

ဘယ်သူမှ ထည့်မတွက်တဲ့ သူ့ရဲ့အညတရ ဘဝလေး ဆက်လက်ရှင်သန် နိုင်ဖို့ ကြိုးစားတာ မချိုးကျူးဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ သူ့အသက်ကို သူ့ဘယ်လောက်များ မြတ်နိုးလိက်လဲ။

အပြင်ဖက်မြင်ကွင်းကို စိတ်ဝင်စားနေတနဲ့ ဖလံကောင်ကို ခဏမေ့သွားတယ်။ ပြန်မေ့ကြည့်လိုက် တဲ့အခါ သူပြန်ပြီး ခုန်လိုက်၊ ပျံလိုက်လုပ်နေတာ မြင်ရတယ်။ ပြတင်းမှန် တဖက်ကနေ အခြားတစ်ဖက်ကို ပျံဖို့ကြိုးစားတာ မအောင်မြင်ဘူး။ ကျွန်မက အခြားအိမ်မှု အလုပ်တွေလုပ်ရင်း ပျက်သွားတဲ့ စက်ပစ္စည်းတစ်ခုကို ဘာကြောင့်ပျက်တယ် မဆင်ခြင်ဘဲ ပြန်ကောင်းလာဖို့ မျှော်လင့်မိသလိုမျိုး ပိုးဖလံလေး ရပ်သွားတိုင်း ထပ်ပျံဖို့ကို မသိစိတ်ထဲကနေ စောင့်ဆိုင်း နေမိတယ်။ ခုနစ်ကြိမ်လောက် ကြိုးစားပြီး နောက်မှာ ပြတင်းပေါက်ခုံကနေ ချော်ပြီး အောက်ကို ပက်လက်ကြီး ပြုတ်ကျသွားတယ်။ ကူရာမဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ ဖလံကောင်ကို ကျွန်မ ပိုပြီး အာရုံစိုက်ကြည့်မိတယ်။ သူ့ခုကွ ရောက်နေပြီ၊ ကိုယ့်ကိုယ်တောင် မထူနိုင်ဖြစ်နေပြီလို့ ကျွန်မ သဘောပေါက်လိုက်တယ်။ သူ့ခြေထောက်လေးတွေကတော့ အချည်းနှီး ရုန်းနေသေးတယ်။ ကျွန်မက ခဲတံကိုင်ပြီး ပြန်ထူပေးဖို့ ကြံမိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖလံကောင် စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါ ဖြစ်နေတာဟာ သေခါနီး အခြေအနေကို အချက်ပြတာဖြစ်မယ်လို့ တွေးမိပြီး ခဲတံကို

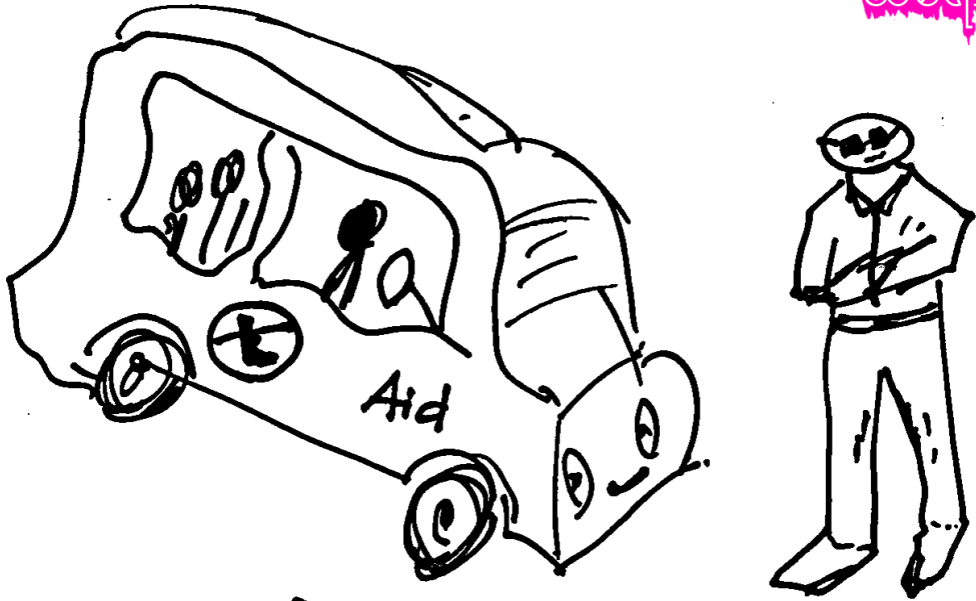
ပြန်ချထားလိုက်မိတယ်။
 ခြေထောက်ကလေးတွေနောက်တစ်ကြိမ်ထပ်ပြီး အသားကုန်
 ရုန်းတယ်။ သူရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ရန်သူကို ကျွန်မတွေ့လို
 တွေ့ငြား ရှာကြည့်မိတယ်။ ဒီအချိန် အိမ်အပြင်ဖက်မှာရော
 ဘာတွေဖြစ်နေပြီလဲ။ နေ့လည်စာ စားချိန် ရောက်ပြီဖြစ်တဲ့
 အတွက် လယ်ကွင်းထဲမှာ အလုပ်နားလိုက်ကြပြီ။ တိတ်ဆိတ်
 ငြိမ်သက်မှုက အစောပိုင်းတုန်းက လှုပ်ရှားတက်ကြွမှုကို
 အစားထိုးထားတယ်။ ငှက်ကလေးတွေကလည်း စမ်းချောင်း
 နားမှာ အစာရှာထွက်နေကြပြီ။ မြင်းတွေလည်း ငြိမ်နေတယ်။
 သက်ရှိအားလုံး ငြိမ်သက်နေပေမယ့် ဘာကိုမှ ဂရုမစိုက်
 ဟန်နဲ့ ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက် မင်းမူနေတဲ့ အကောင်အထည်မရှိ၊
 အမျိုးအမည်မသိတဲ့ စွမ်းအားတစ်မျိုးကတော့ ရှိနေတုန်း။
 အဲဒီစွမ်းအားရဲ့ မမြင်ရတဲ့ လက်ဝါးကြီးအောက်မှာ
 မြက်ခြောက်ရောင် ပိုးဖလံလေး ပြားပြားဝပ်နေပြီ။
 သူ့ခြေထောက် ပိစိကွေးလေးတွေကတော့ သက်ရှိသက်မဲ့
 ဘယ်အရာမဆို တွန်းလှန်ဖို့ မစွမ်းနိုင်တဲ့ ကြမ္မာဆိုးကြီးကို
 ကြိတ်မှတ်ပြီး အံတုနေလေရဲ့။ ကျွန်မတစ်သက်မှာ
 သေမင်းကို စစ်ခင်းနိုင်တဲ့သူ ကိုတော့ ခုထိမကြားဖူး၊ မမြင်ဖူး၊
 မကြုံဖူးသေး။ ခြေကုန်လက်ပန်း ကျနေတဲ့ကြားက
 နောက်ဆုံးအကြိမ် အားကုန်စိုက် ထုတ်လိုက်ပုံရတယ်။
 မယုံကြည်နိုင်အောင်ပဲ ပက်လက် ဖြစ်နေရာကနေ
 သူ့ကိုယ်သူ ပြန်ထူနိုင်လိုက်တယ်။ သူ့အသက်ဆက်
 ရှင်နိုင်ပါစေလို့ ကျွန်မဆုတောင်းမိတယ်။

ပိုးဖလံလေးဟာ ကူညီကယ်ဆယ်မယ့်သူ မရှိပါဘဲ ဘယ်သူမှ
 ထည့်မတွက်တဲ့ သူရဲ့အညတရ ဘဝလေး ဆက်လက်ရှင်သန်
 နိုင်ဖို့ ကြိုးစားတာ မချီးကျူးဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ သူ့အသက်ကို
 သူ့ဘယ်လောက်များ မြတ်နိုးလိုက်လဲ။ ဘာမှမလုပ်နိုင်ပေး
 နိုင်ပေမယ့် ကျွန်မခဲတံကို အမှတ်တမဲ့ ကောက်ကိုင်မလို့
 လုပ်လိုက်တယ်။ ခဲတံကို ယူနေတုန်းမှာပဲ သေခြင်းရဲ့
 အမှတ်အသားတွေ ထင်ထင်ရှားရှားပေါ်လာတယ်။ ပိုးဖလံရဲ့
 ကိုယ်လုံးလေး ပြေလျော့သွားတယ်။ ပြီးရင် ချက်ချင်း
 မာတောင့်သွားတယ်။

ရုန်းရကန်ရတဲ့ဇာတ် တစ်ခန်းရပ်ပြီ။ ဘာမှအရာမရောက်တဲ့
 သတ္တဝါလေး တစ်ကောင်တော့ သေမင်းကို နောက်ဆုံး
 မော်ဖူးလိုက်ရပြီ။ ဇီဝိန်ကင်းမဲ့နေတဲ့ ပိုးဖလံကို ကြည့်ရင်း
 သေခြင်းတရားရဲ့ ရက်စက်ပုံကို အံ့ဩတုန် လှုပ်မိတယ်။
 လွန်ခဲ့တဲ့ မိနစ်အနည်းငယ်က ရှင်သန်နေခဲ့တဲ့ဘဝက
 ထူးဆန်းသလို အခု ဘဝနိဂုံး သေဆုံးခြင်း ကလည်း တကယ်
 ဆန်းကြယ်ပါလား။ ပိုးဖလံလေးကတော့ မညည်းတွား
 နိုင်တော့။ မသေခင် ကိုယ့်ကိုမထူထားတဲ့ ပုံစံအတိုင်းပဲ
 တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်နဲ့ပဲ ပြားပြားဝပ်နေတယ်။ သူ့သာ
 စကားပြောတတ်ရင် “ကျွန်တော် အားမတန်လို့သာ
 မာန်လျော့ လိုက်ရတာ” လို့ ပြောလေမလားမသိ။ ။

(Virginia Woolf ၏ The Death of the Moth ကို
 ဆီလျော်အောင် ပြန်ဆိုထားသည်။)

ကွဲကွဲလေးပဲ ကောင်းပါတယ်

အာရကန်နီးဒေးစ် - ရခိုင်ပြည်မှ နေ့ရက်များ

• သာဒုတ်

လေသာသော နေ့ရက်တစ်ရက်တွင် စစ်တွေကမ်းခြေတွင် မောင်သာဒုတ်တစ်ယောက် ဖက်ချေသုပ်ကို အမြည်း လုပ်လျက် တူးဘို့နဲ့ မြူးစို့ ဟစ်နေလေသည်။ လေသာသလို နေသာသော ထိုနေ့တွင် စိတ်လိုလက်ရ ရှိသောကြောင့် မဖတ်တာကြာသော စာဖတ်ချင်စိတ်သည် ပြင်းပြပြ ဖြစ်လာသည်။ တက်ဘလက် အပြားထဲမှ ဒေါင်းလုတ်ချ ထားသော စာအုပ်ပုံထဲ ဝင်ရောက်မွေ့နှောက်သောအခါ ဂျော့အော်ဝဲ ရေးသော ဘားမီးဒေးစ် မြန်မာပြည်မှ နေ့ရက်များဆိုသော စာအုပ်ကို တွေ့ကာ ဖတ်သည်။ ထိုစာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးသည့်နောက် ဂျော့အော်ဝဲထက် မညံ့သည့် သာဒုတ်ဖြစ်သည့်အတွက် အာရကန်နီးဒေးစ်ဟူ၍ ရေးရန်သင့်သည်ဟု တွေးမိသည်။ ထိုအတွေးများကို စဉ်းစားကြည့်ရင်း ပုံကြမ်းခြစ်လိုက်မိသည်။ ဤသို့ပင် တမံ့

ပထမဆုံးအပိုင်းတွင် ဂျော့အော်ဝဲ၏ ဇာတ်ကောင် ဖလိုရီနဲ့ အခြား မျက်နှာဖြူများ အကြောင်းနဲ့ အသွင်တူသည့် ရခိုင်ပြည်ရောက် အိတ်စပတ် (ပြည်ပမှ နေ၍ ရေမျော ကမ်းတင် အလုပ်လာလုပ်သော သူများ) နှင့် ပြည်တွင်းပေါက် လူပေါင်းစုံတို့ကို ချယ်မှုန်းမည်။ ဖလိုရီနဲ့ တကွ ဇာတ်ကောင်များသည် ဗြိတိသျှ နေမဝင် အင်ပါယာကြီး၏ ခွေးသွားစိတ်ကလေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် အရှင်သခင်မကြီး အဲလိဇဘက်ဘုရင်မကို သစ္စာခံလျက် အင်ပါယာကြီး လည်ပတ်စေရန် လုပ်ဆောင်ရ၏။ မောင်သာဒုတ်၏ ဇာတ်ကောင်များကတော့ ဟူမန်နီ-တေးရီးယမ်းဟု ခေါ်သော လူသားချင်းစာနာ ထောက်ထားမှု အကူအညီပေးရေး အင်ပါယာကြီး၏ ဝက်အူကလေးများ ဖြစ်ကြ၏။ လူထောက်ကူ အင်ပါယာဟု ဆိုမည်။ သို့သော် ၎င်းတို့သည် မည်သူ့ကို သစ္စာခံကြမှန်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မရှိလှဘဲ လက်မဲကြီးဟူသာ အများက တွေးထင်ကြ၏။ ဒိုနာများဟု အလွယ်ခေါ်ကြသည်။ ဒိုနာသည် ဖြူသလော မဲသလော မောင်သာဒုတ်တို့လို အစွန်အဖျား ဝန်ထမ်းများ အတွက် သိရန်မလို။

ဂျော့အော်ဝဲက ပြောရဲ့။
 မျက်နှာဖြူတွေဟာ သူတို့နိုင်ငံမှာ
 အလုပ်မရှိ အကိုင်မရှိ၊
 သုံးစားမရလို့ ပေါချောင်ကောင်း
 အလုပ်ရဖို့အတွက် အရှေ့တိုင်းကို
 လာကြတာ။ ဒီရောက်တော့ မှသာ
 အားလုံးက ဆရာကြီးတွေ
 လုပ်နေကြ၊ အောက်စဖို့ဒ်
 ကျောင်းထွက်တွေလို
 ဟန်ရေးပြကြတာ။

ဖလိုရီတို့ ခေတ်က မြန်မာပြည်ကို လက်နက်နဲ့ သိမ်းပိုက်
 ဝင်ရောက်လာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုခေတ် အိတ်စပတ်များ
 ကတော့ လူမှု ပဋိပက္ခ အခြေအနေအတွက် အရေးပေါ်
 အကူအညီ၊ လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများ
 ပေးရန် ဖြစ်သည်။ တူသည်ကတော့ လူတွေ အချင်းချင်း
 ရန်ဖြစ်ကြသည့်အခါ ဘယ်ကမှန်း မသိသော အပြင်လူများ
 ရောက်လာတတ်ခြင်းပေ။ ဖြစ်တစ် အင်ပါယာသည် အိန္ဒိယ
 သားများကို စစ်တပ်တွင် သုံးခဲ့သည်။ လူထောက်ကူ
 အင်ပါယာတွင်လည်း အဖြူ၊ အဝါ၊ အနီ၊ အညို၊ အမဲ
 အရောင်စုံကို သုံးလေသည်။

ဒုတိယအပိုင်းတွင်တော့ ဖလိုရီနဲ့ ကလပ်က မျက်နှာဖြူများ
 အကြောင်းကို အရောင်စုံသော အိတ်စပတ်များနဲ့ ၎င်းတို့၏
 သီးသန့်ဆန်သော (ထိပ်တန်း) အစည်းအဝေးများအကြောင်း
 ဖွင့်ချမည်။ ဖွင့်ချမည်ဆို၍ မလန့်လေနှင့်။ မောင်သာဒုတ်
 အလုပ်က ခြံစောင့်သာသာ ဆိုတော့ ဖွင့်ပြစရာလည်း
 များများစားစား မသိ။ သို့သော် မျိုးချစ်စိတ် အပြည့်ရှိသော
 ပြည်တွင်းပေါက် ဝန်ထမ်းများ၏ လေလုံးထွား အတင်း
 စကားများကိုသာ တဆင့်ကြားဖြင့် ချယ်မှုန်းရမည်။ ထိုအခန်း
 အတွက် မျက်နှာဖြူတို့၏ သီလငါးပါး အကြောင်းနှင့်
 နှိုင်းယှဉ်ရေးသားမည်။

ဂျော့အော်ဝဲက မျက်နှာဖြူတို့ မဖြစ်မနေ စောင့်ထိန်းရသည့်
 ငါးပါးသီလကို အောက်ပါအတိုင်းဆိုသည်။ ၁) ကျုပ်တို့
 ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိန်းသိမ်းပါ ၂) ပြတ်ပြတ်သားသား

ကိုင်တွယ်ပါ ၃) မျက်နှာဖြူ အချင်းချင်း ရိုင်းပင်းပါ ၄)
 သူတို့ကို မျက်နှာသာပေးလျှင် ကန်းတက်လာလိမ့်မည် ၅)
 ကိုယ့်အမျိုးကို စောင့်ရှောက်ပါ ဟူ၏။ မောင်သာဒုတ်က
 နည်းနည်းတော့ ခေတ်နဲ့ညီသွားအောင် ပြုပြင်ချင်သည်။
 အိတ်စပတ်များ၏ ငါးပါးသီလဟု ဆိုချင်က ဆိုပါလေ။

- ၁) ဂုဏ်သိက္ခာရှိကြောင်း ထင်ရှားစေရန်
 လူအခွင့်အရေး ကံမဝါစာများ မကြာခဏရွတ်၍
 လက်ချာပေးပါ။
- ၂) ပါးရည်နပ်ရည်ဖြင့် ကိုယ့်စိုက်ကြိုက်
 ရေးထားသည့် စည်းကမ်းများဖြင့် ကိုင်တွယ်ပါ။
- ၃) အချင်းချင်း ဝိုင်းဖွဲ့ပါ။ လူရှေ့သူရှေ့ မဝေဖန်ပါနဲ့။
- ၄) နေရာပေးချင်ယောင်ဆောင်၍ ခိုင်းစားပါ။
 အရေးကြီး ဆုံးဖြတ်ချက်များကိုတော့ ကိုယ်တိုင်
 ချမှတ်ပါ။
- ၅) ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဒီနာကို လေးစား
 စောင့်ရှောက်ပါ။

ဖလိုရီတို့ မျက်နှာဖြူတသိုက်ကတော့ သူတို့ ကလပ်ကို
 အသားမဲတွေ ဝင်မလာအောင် တားဆီးထားကြတယ်။ ဒါဟာ
 လူဖြူများအတွက် အထူးအခွင့်အရေး အဖြစ် မှတ်ယူကြ
 သတဲ့။ လူထောက်ကူ အင်ပါယာမှာလည်း တချို့ အရေးကြီး
 အစည်းအဝေးလို ဟာမျိုးတွေမှာ အိတ်စပတ် သီးသန့်
 ဖြစ်ကြောင်း နားစွန့်နားဖျားကြားမိသား။ ဘာတွေပြောလည်း
 မောင်သာဒုတ် ဘယ်သိမလဲလေနော။

ဂျော့အော်ဝဲက ပြောရဲ့။ မျက်နှာဖြူတွေဟာ သူတို့နိုင်ငံမှာ
 အလုပ်မရှိ အကိုင်မရှိ၊ သုံးစားမရလို့ ပေါချောင်ကောင်း
 အလုပ်ရဖို့အတွက် အရှေ့တိုင်းကို လာကြတာ။ ဒီရောက်
 တော့မှသာ အားလုံးက ဆရာကြီးတွေ လုပ်နေကြ၊
 အောက်စဖို့ဒ် ကျောင်းထွက်တွေလို ဟန်ရေးပြကြတာ။
 ဖလိုရီဆိုရင် သုံးစားမရလို့ သူ့အမေက ငွေရလွယ်သည့်
 အရှေ့တိုင်းကိုလွှတ် အမှုထမ်းခိုင်းတာ။ သူကြိုက်တဲ့
 အဲလီဇဘက်ဆိုရင်လည်း ချူးတပြားမှ မရှိတော့လို့
 လုပ်ကျွေးမယ့် ယောက်ျား အရှာထွက်လာတာ။ ဒါတောင်
 သူတို့က အရှေ့တိုင်းသားဆိုလျှင်၊ အသားမဲများ၊

အသားညိုများဆိုလျှင် မတူမတန် ရွံစရာ၊ အဖတ်မလုပ်စရာ၊ ဘာမှနားမလည်သည့် အရိုင်းအစိုင်းများအဖြစ် မြင်ကြသေး သတဲ့။ မောင်သာဒုတ်တို့ လူထောက်ကူ အင်ပါယာကြီး မှာရော ဒါမျိုးတွေ ရှိလား။ မရှိပါ။ တစ်ယောက်မှကို အဲ့သလို မရှိပါ။ အားလုံးကတကယ့်ကို စေတနာစစ်စစ်နဲ့ လူသားတွေကိုချစ်လို့ လာလုပ်ကြတာလေ။ ဟုတ်တယ် မလား။

တတိယ အပိုင်းတွင်တော့ နည်းနည်း လျော့ရေးမည်။ လျော့မရေးလျှင်လည်း မောင်သာဒုတ်၏ အသက်ခါတ်သည် ဆက်ရန် မရှိ။ ဤအခန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ၁၄ ခု၊ အထူးအုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ ၆ ခုနှင့် အုပ်ချုပ်ချင်သလို အုပ်ချုပ်နေကြသည့် နေရာဒေသအချို့ စသည်ဖြင့် နေရာအသီးသီးမှ လာရောက်ကြသော ပြည်တွင်းပေါက်များ အကြောင်းကို ရေးမည်။ ထိုအခန်းတွင် မြန်မာပြည်ပေါက် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် တရားသူကြီး ဦးဖိုးကြင်အကြောင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရေးမည်ဟု စိတ်ကူးမိသည်။

ဦးဖိုးကြင်ဟာ ငဖိုးကြင်ဆိုတဲ့ ဖင်တုံးလုံး အသားမဲမဲ အညာ သားလေးကနေ သူ့ခေတ်မှာ ထိပ်ဆုံးပိုင်းထိ ရောက်အောင် ရည်ရွယ်ချက် ကြီးမားခဲ့တဲ့သူ တစ်ယောက်။ သူတိုးတက် နည်းက ရှင်းသည်။ လာဘ်ထိုးသည်။ သူလည်း လာဘ်ယူ သည်။ အချင်းချင်း ခြောက်ချဖို့ ဝန်မလေး။ မျက်နှာဖြူတွေကို ဖားယားပြီး ဝင်ဆန့်ဖို့ ကြိုးစားသည်။ သူ့ဘာသာ ဘယ်လောက် လုပ်ပြပြ သူ့ကို အသားမဲအဖြစ်ပဲ မျက်နှာဖြူ တွေက မြင်တယ်ဆိုတာကိုတော့ သိပ်မသိရ။ ဦးဖိုးကြင်ရဲ့ လာဘ်စားနည်းကို စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ် နှစ်ဖက်လုံး က စားသည်။ ပြီးတော့ စည်းကမ်းအတိုင်း လုပ်လိုက်သည်။ တရားခံကိုကျ တတ်နိုင်သလောက် လျော့အောင် လုပ်ပေး မယ်ပြော၊ တရားလိုကျ အပြစ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် လုပ်ပေးမယ် ပြောသည်။ မျက်နှာဖြူတွေ မြင်တာက စည်းကမ်းအတိုင်း လုပ်တတ်တဲ့ ဝန်ထမ်းကောင်းကြီး ဦးဖိုးကြင်။

ဦးဖိုးကြင်အကြောင်း ဖတ်ရတော့ လူထောက်ကူ အင်ပါယာ အလုပ်ခေါ်စာတွေနဲ့ အဝယ်တော်တွေကို ပြေးမြင်မိတော့ တာပဲ။ အလုပ်ခန့်တဲ့အခါ ပစ္စည်းဝယ်တဲ့အခါ . . . အင်း

မောင်သာဒုတ်က မလုပ်ဖူးတော့ ရေးရမှာတော့ ခပ်လန့်လန့်။ သိတဲ့သူများရှိရင် မောင်သာဒုတ်ကို လက်တို့လိုက်ကြပါဦးလို့။

လူထောက်ကူ အင်ပါယာမှာလည်း သူများထက် ခေါင်းတလုံး ပိုသာတဲ့ လူတွေရှိသည်။ ခေါင်းတစ်လုံးပိုတော့ ကွက်ကျော် တွေ စဉ်းစားတတ်ကြသည်။ အိတ်စပက်တွေနဲ့ ပိုင်၏။ အင်းဂလိစ်ကို ငရုတ်သီးထောင်းစားထားတဲ့ အသံနဲ့ ပြော၏။ အိတ်စပတ်များ ခိုင်းသမျှ လုပ်၏။ ကျန်သည့် သူများကိုတော့ ဖုတ်လေသိ ငပိ ရှိမှန်းတောင်မထင်။ ဒီလိုလူတွေကိုတော့ မောင်သာဒုတ် လေးစားသည်။ ရွာမှာ ဗော်လန်တီယာ ဆိုသည့် စေတနာဝန်ထမ်း အဖြစ် လူထောက်ကူ အင်ပါယာက အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဆိုမှာ ဝင်လုပ်ခွင့် ရသည်။ နေ့ချင်း ညချင်းပင် ရုံးခန်းထဲက ကွန်ပျူတာကြီး ရှေ့တွင် အခန်းသား ထိုင်ကာ အလုပ်လုပ်နိုင်သော ဂျာကြီးအဆင့် ဖြစ်သွားတော့ သည်။ တချို့လူတွေကတော့ မနေ့က ရုံးမှာ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်း အစောင့် ဖြစ်သည်။ ဟော ဒီနေ့ညတော့ ချက်ချက်လက်ငင်း လော်ဂျစ်စတစ် (ထောက်ပို့) ဂျာကြီး ဖြစ်နေပြီ။ အရှင်မွေးတော့ နေ့ချင်းကြီးကြသည်ကိုး။ ထိုသူများ အကြောင်းကိုလည်း နောက်ပိုင်း စီးရီးအဖြစ် စာတစ်အုပ် သက်သက် ရေးသင့်သည်။

အဆုံးသတ်ကိုတော့ မည်သို့ အဆုံးသတ်ရမည် မသိသေး။ ဂျော့အော်ဝဲ၏ ဇာတ်ကောင် ဖလိုရီကတော့ သတ်သေသွား သည်။ ဗိုလ်တပ်ပျက်များက ဆက်လက် မင်းမှုလျက်ရှိသည်။ လူထောက်ကူ အင်ပါယာထဲက ကိုလေကျယ်များကလည်း အချင်းချင်း ငြင်းခုံလျက် ရှိကြသေးသည်။ လူသားချင်း စာနာ ထောက်ထားမှု အင်ပါယာကြီးက ကြေငြာချက်များ ဆက်လက်ထုတ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခသည်စခန်းမှ ဒုက္ခသည်များလည်း ထမင်းနပ်မှန် နေသေးသော်ငြား အိမ်ပြန်လမ်း ဝေးနေဆဲဖြစ်သည်။ ဒုက္ခသည်များ ရှိနေသေးသဖြင့် လူထောက်ကူ အင်ပါယာကြီးလည်း အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆက်လက် လည်ပတ်ဆဲဖြစ်သည်။ မောင်သာဒုတ်ကတော့ ဘတ်ဆဲလား ရောင်းအား အကောင်းဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရေးသားနိုင်တော့မည် ဟူသော အိပ်မက်ကို ပိုက်လျက် အထုပ်ပြင်ကာ ပြန်လေပြီတည်း။

**IF WE DON'T END
WAR, WAR WILL
END US.**

H G Wells

PICTUREQUOTES.COM

စစ်ပွဲတွေကို ကျုပ်တို့ အဆုံးမသတ်နိုင်ရင် ကျုပ်တို့တွေကို စစ်ပွဲတွေက အဆုံးသတ်ပေးလိုက်မှာပဲ။

အိပ်ဂျီဝဲလ်